STEVEN J. ZALOGA

OMAR BRADLEY

mari comandanți

AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

STEVEN J. ZALOGA

OMAR BRADLEY

mari comandanți

AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

STEVEN J. ZALOGA

OMAR BRADLEY

Biografia, tacticile, strategiile și experiențele de luptă ale celor mai mari comandanți din al Doilea Război Mondial

ilustrații de Steve Noon

Omar Bradley
Steven J. Zaloga

Publicată pentru prima dată în Marea Britanie în 2012
de către Osprey Publishing Ltd

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România
tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372;
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteţi vizita pe

Omar Bradley
Steven J. Zaloga

Traducere din limba engleză de: Roxana Claudia Olteanu

Editor: Vidraşcu şi fiii
Serie coordonată de Ilieş Câmpeanu
Redactori: Cătălin Pena, Ilieş Câmpeanu
Corector: Georgiana Enache
Copertă: Bogdan Mitea
Tehnoredactare şi prepress: Marin Popa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ZALOGA, STEVEN J.

Omar Bradley / Steven J. Zaloga; trad.: Roxana Claudia Olteanu; il.: Steve Noon. – Bucureşti: Litera, 2016
ISBN 978-606-33-1024-9
ISBN EPUB 978-606-33-5911-8

I. Olteanu, Roxana Claudia (trad.)
II. Noon, Steve (il.)

94(73)“19“ Bradley,O.
929 Bradley,O.

CUPRINS

Steven J. Zaloga și-a luat licența în istorie la Union College și masteratul la Columbia University. A lucrat ca analist în industria aerospațială mai bine de două decenii, unde s-a ocupat de sisteme-rachetă și de comerțul internațional de arme, și apoi ca specialist federal la Institute for Defense Analyses. Este autorul a numeroase cărți de tehnologie și istorie militară, având ca teme favorite armata americană în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Rusia și fosta Uniune Sovietică.

Steve Noon s-a născut în Kent, Marea Britanie, și a urmat cursurile colegiului de artă din Cornwall. A fost pasionat toată viața de ilustrație și începând din 1985 a lucrat ca artist profesionist. A realizat pentru Editura Dorling Kindersley ilustrații cu care a câștigat și premii; tot aici s-a născut și interesul lui pentru ilustrațiile istorice. Pentru Editura Osprey a ilustrat peste 30 de cărți.

LEGENDĂ SIMBOLURI MILITARE

Grup de armată	Armată	Corp de armată	Divizie	Brigadă	Regiment	Batalion	Recunoaștere
Companie/Baterie	Pluton	Secție	Detașament	Infanterie	Artilerie	Cavalerie	Semnal
Aeropurtate	Unitate cartier-general	Apărare aeriană	Forțe aeriene	Artilerie rachete	Apărare antiaeriană	Amfibii	Intendență
Antitanc	Blindate	Aviație	Poduri	Geniști	Cartier general	Mentenanță	Transport
Medical	Protecție	Munte	Marină	Nuclear, biologic, chimic	Parașutiști		

Legendă identificare unități

Denumirea unității – Unitatea de proveniență – Comandant

(+) cu unități adiționale
(–) fără unele unități

Omar Nelson Bradley
(1893–1981)

Generalul Omar Bradley a fost cel mai bun comandant tactic din armata SUA pe teatrul european de operaţiuni din al Doilea Război Mondial. Coleg de clasă cu Eisenhower la West Point, Bradley a fost comandantul american tipic, ajuns într-o funcţie înaltă de conducere cu puţină experienţă de luptă, dar cu o pregătire solidă de strateg şi organizator talentat. În calitate de comandant al Armatei I şi apoi al Grupului de armată XII, Bradley a fost în mijlocul tuturor victoriilor importante obţinute de armata americană în 1944–1945, începând cu Ziua Z şi terminând cu ultimele atacuri din Germania. Acest nou studiu analizează succesele sale mai importante, dar şi campaniile mai puţin reuşite, cum a fost crâncena luptă pentru pădurea Hürtgen şi incapacitatea lui de a anticipa ofensiva germană din Ardeni.

INTRODUCERE

Omar Bradley a comandat cea mai mare formaţiune militară americană din al Doilea Război Mondial. Cu toate că Bradley a fost cel mai reprezentativ comandant tactic al armatei americane din Teatrul European de Operaţiuni (TEO), în mentalul colectiv el a fost surclasat de George S. Patton. Bradley a început războiul în umbra lui Patton, fiind locţiitorul acestuia în Africa de Nord şi apoi comandant de corp de armată în campania din Sicilia. Controversele în mijlocul cărora s-a aflat Patton după campania din Sicilia i-au anulat şansele de a fi avansat, în schimb profesionalismul şi calmul de care dădea dovadă Bradley au dus la alegerea sa în funcţia de comandant al celei mai importante forţe militare americane din Normandia, Armata I. După operaţiunea bine executată de spargere a frontului german, ulterioară debarcărilor din Normandia, a fost avansat în funcţie, fiind numit la comanda Grupului de armată XII din care făcea parte şi Armata III a lui Patton. Pentru Bradley, cea mai mare provocare s-a ivit în decembrie 1944, când germanii au declanşat ofensiva neaşteptată din Ardeni. Deşi reputaţia lui Bradley a avut de suferit din cauza faptului că nu a putut anticipa atacul german, prudenţa planurilor sale şi vizionarismul l-au ajutat să exploateze tactic capturarea neprevăzută a podului care traversa Rinul la Remagen, în martie 1945. Acest lucru a schimbat complet orientarea operaţiunilor aliate din ultima lună a războiului, Grupul de armată XII

Portretoficial al generalului-locotenentOmar N. Bradley, făcutîn iarna anului 1943, după campaniadin Ardeni.
NARA

comandat de Bradley jucând rolul principal în campania finală din Germania. Bradley a reușit să execute cea mai mare operațiune de încercuiredin război, prinderea trupelor din HeeresgruppeB în Punga Ruhr. În primii ani ai Războiului Rece, inclusivîn anii tulburi ai conflictului coreean, Bradley a fost președintele Statului Major Reunit al Armatei SUA.

ANII TIMPURII

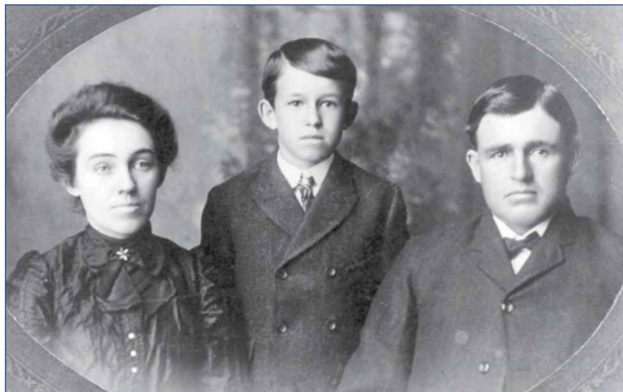

Omar Nelson Bradley s-a născut pe 12 februarie 1893, la Randolph County, Missouri, ca fiu al lui John şi Sarah (Hubbard) Bradley. A fost botezat după redactorul ziarului local, Omar D. Gray, un prieten al familiei. Primul membru al familiei sale, care îşi avea rădăcinileîn Marea Britanie, a emigrat în Madison County, Kentucky, pe la jumătatea anilor 1700. Bunicul patern, Thomas Bradley, a fost soldat în armata statelor confederate în timpul războiului civil, iar bunicul de pe linie maternă a servit în armata unionistă. La începutul secolului al XIX-lea, familia s-a mutat în statul Missouri, stabilindu-se într-o zonă agricolă din apropiere de oraşele Clark şi Higbee. Înaintaşii lui Bradley au fost mai toţi agricultori –fermieri şi arendaşi săraci în Marile Câmpii. Tatăl lui Bradley a avut ambiţii mai mari şi, după mulţi ani în care a fost autodidact, a devenit profesor de şcoală rurală. Mai târziu, Bradley spunea despre el că era „un amestec curios de aventurier, atlet, fermier şi intelectual“, pasionat jucător de baseball şi vânător înrăit. Bradley a moştenit multe din pasiunile tatălui său, de la curiozitatea lui intelectuală la talentul cu care mânuia bâta de baseball şi puşca de calibru 22. Educaţia primită de el era specifică celei din familiile de fermieri săraci din Marile Câmpii. Mergea zilnic pe jos câţiva kilometri, însoţindu-l pe tatăl său la şcoală, părinţii fiind prea săraci pentru a-şi permite un cal. Carnea de pe masa familiei provenea doar

din vânat, iar tânărul Bradley contribuia şi el cu broaşte, pe care le împuşca folosind un pistol cu aer comprimat, şi, mai târziu, cu veveriţe doborâte cu mult iubita lui puşcă de calibru 22. Bradley a fost un elev inteligent şi motivat, printre primii din clasă. Tatăl lui a murit prematur în 1908, de pneumonie, ceea ce a făcut ca familia să sufere financiar şi mai mult. În iarna anului 1909, la vârsta de 17 ani, Bradley s-a ciocnit cu un patinator în parcul Moberly, alegându-se cu gingiile şi cu dinţii din faţă zdrobiţi. Familia lui era prea săracă pentru a-şi permite o lucrare dentară, iar urmările acestui traumatism explică expresia lui tristă, după incident el evitând să mai zâmbească din cauza „halului" în care îi arătau dinţii din faţă. În timp, situaţia danturii s-a deteriorat şi mai mult

Omar Bradley la şapte ani, cu mama lui, Sarah, şi tatăl lui, John.

MHI

Bradleyera un sportivpasionatîn tinerețe.În 1908 a fostcăpitanul echipeide baseballa liceuluidin Moberly.
MHI

şi, în 1928, pe când era staţionat la Fort Leavenworth, a fost nevoit să-i scoată cu totul.

Bradley a absolvit liceul din Moberly în 1910, primul din clasă şi căpitan al echipelor de baseball şi fotbal ale şcolii. Pentru că îşi dorea să devină avocat, a sperat să-şi poată continua educaţia. Dar cum familia nu avea bani pentru astfel de şcoli, s-a decis să lucreze în atelierul de reparat boilere al Căilor Ferate Wabash pentru a strânge banii necesari. Din întâmplare, un prieten de familie i-a sugerat că ar putea beneficia de studii gratuite înscriindu-se la Academia Militară West Point.

VIAȚA DE MILITAR

Bradley nu se gândise niciodată serios la o carieră militară și era motivat mai degrabă de perspectiva studiilor gratuite, la fel cum era și colegul lui de clasă de la West Point, Dwight Eisenhower. A făcut o cerere către congresmanul local pentru nominalizare, dar a aflat că acesta deja nominalizase pe altcineva, un anume Dempsey Anderson. I s-a oferit însă un loc ca rezervă, în eventualitatea în care Anderson avea să pice dificilul examen, iar el să îl promoveze. În august 1911 a primit ordin să se prezinte la West Point. La vremea aceea, West Point era o școală destul de mică, primind doar 265 de elevi anual și menținând un Corp de Cadeți în care învățau doar 600 de tineri. Promoția lui Bradley, din 1915, s-a dovedit a fi „clasa stelelor în devenire". Dintre cei 265 de cadeți care au intrat în vara anului 1911, 59 au ajuns generali și doi, Bradley și Eisenhower, generali cu cinci stele. Bradley a fost un student capabil, fără să fie excepțional, dar talentul lui sportiv i-a asigurat în 1912 un loc în echipa de baseball a academiei. Instituția punea mare accent pe sport, pentru rolul important pe care îl are acesta în promovarea cooperării de grup și, lucru destul de curios, toți membrii echipei de baseball din 1914 au ajuns în cele din urmă generali. Bradley a absolvit West Point al patruzeci și patrulea dintr-o clasă de 164 de elevi; ulterior a admis că probabil ar fi avut rezultate mai bune la învățătură dacă ar fi studiat mai mult și ar fi făcut mai puțin sport.

CadetulOmar N. Bradley,lângă dulapulsăude la Academia Militară WestPoint.
MHI

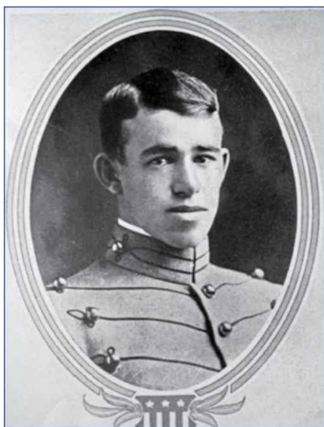
Când a trebuit să completezefişa de opţiuni pentru arme, el a ales, în ordine, geniu, artilerie şi infanterie, primele două având reputaţia de a asigura o ascensiune mai rapidă în carieră.În final i s-a oferit un loc la infanterie şi în septembrie 1915 s-a prezentat la Batalionul 14 Infanterie, la Fort George Wright, în apropiere de Spokane, Washington. Acolo a fost luat sub aripa sa de locotenentul Edwin Harding, un absolvent al West Point promoţia 1909, care organizaîntâlnirineoficialeale ofiţerilor din unitate în vederea aprofundăriistudiilor în tactica şi istoria militară.

Marele Război din Europa nu influenţa mai deloc posturile izolate din nord-vestul Americii, în schimb problemele de la graniţa cu Mexicul au atras în curând atenţia

armatei. În mai 1915, Batalionul 14 Infanterie a primit ordin să se deplaseze la granița mexicană, ca unitate participantă la „expediția de pedepsire“ organizată de generalul „Black Jack“ Pershing. Transferul a amânat temporar, până în ianuarie 1917, căsătoria lui Bradley cu iubita lui din liceu, Mary Quayle. După ce ostilitățile cu Mexicul au început să se domolească și Statele Unite s-au implicat în conflictul european, Bradley spera să fie transferat la o unitate care avea șanse să fie deplasată în Franța. Dar, în ianuarie 1918, batalionul lui Bradley a fost trimis la minele de cupru de lângă Butte, Montana, unde „Wobblies“ (International Workers of the World – Liga Internațională a Muncitorilor din Industrie) amenințau cu închiderea minelor de la Anaconda, pe care guvernul le considera vitale pentru efortul de război. Bradley a fost numit comandantul Companiei F și unitatea lui a primit misiunea să mențină pacea în violentul oraș minier. În august 1918, Bradley a primit gradul provizoriu de maior. În septembrie 1918, Batalionul 14 Infanterie a fost concentrat la Camp Dodge, Iowa, în cadrul efortului de mobilizare a Diviziei 19 care urma să fie transferată în Franța. Până la urmă însă, unitatea a fost atât de grav afectată de gripa spaniolă, încât a rămas în tabără până după război.

În iulie 1919, Bradley a primit ordin să se prezinte la San Francisco, pentru a prelua comanda unui batalion ce urma să se alăture trupelor americane din Vladivostok, într-o încercare a Aliaților de a înclina balanța războiului civil din Rusia în defavoarea comuniștilor. Bradley a ratat și de această dată lupta, pentru că a fost reținut ca să facă parte dintr-un complet al unei curți marțiale. Bradley și-a dat seama că, pe timp de pace, armata va suferi reduceri de fonduri distrugătoare și a căutat un post

de instructor la Reserve Officer Training Corps (ROTC). A rămas aici până în vara anului 1920, când a primit ordin să revină la West Point ca instructor de matematică. Un alt comandant important din al Doilea Război Mondial, Matthew Ridgway, a fost transferat şi el în aceeaşi perioadă cu Bradley, drumurilelor având să se intersecteze des în anii următori. Postul primit era o mare onoare în armata mult redusă din 1921, Bradley prinzând însă o perioadă foarte tulbure pentru academie, tocmai când noul director, Douglas MacArthur, instituise un program de reformă al celebreiinstituţii. Omar şi Mary Bradley nu au participat foarte mult la viaţa socială din jurul West Point; amândoi erau creştini din Midwest, nu consumau alcool şi nu fumau. Dar acest lucru nu l-a împiedicat pe Bradley să participe la partidele de poker de acolo, considerând că talentul la jocul de cărţi este un mijloc folositor

Portretullui Bradleydin albumul de absolvirede la WestPoint. Textulcare însoţeştefotografia, scrisde colegulsăude clasă Dwight Eisenhowerą marcat începutulunei lungiamiciţii profesionale.
MHI

de suplimentare a veniturilor sale modeste de căpitan. Primul lor copil, Elizabeth Bradley, s-a născut cât timp el era staţionat la West Point.

După tiparul obişnuit al carierei militare, Bradley se aştepta ca, după serviciul de patru ani executat la West Point, să primească o însărcinare în străinătate, cel mai probabil în Puerto Rico. Dar instructorul Matthew Ridgway, colegul lui, a spart tiparele când a fost trimis la un curs pentru ofiţeri la noua Şcoală de Infanterie a Armatei, de la Fort Benning. Maiorul Bradley i-a călcat pe urme şi a plecat şi el la şcoală în 1924. A absolvit al doilea din clasă, după Leonard „Gee" Gerow, cel care, două decenii mai târziu, pe plaja Omaha, avea să fie comandant al Corpului V aflat în subordinea lui Bradley. După succesele în pregătirea academică, Bradley a revenit pe traseul obişnuit din armată şi în 1926 a aflat cu plăcere că este trimis în Hawaii, nu în Puerto Rico. Plasat la comanda Batalionului 1 din Divizia 27 Infanterie, el a descoperit că acest post îi oferă spaţiul ideal pentru a-şi pune în practică teoriile de la Şcoala de Infanterie. În Hawaii, atât comandantul de brigadă, cât şi cel de regiment erau veterani care făcuseră parte din Forţa Expediţionară Americană din Franţa în 1918, dar nici unul nu era adeptul războiului static de tranşee. Erau impresionaţi de faptul că Bradley absolvise cu distincţie noul curs de la Fort Benning şi erau încredinţaţi că aceste posturi din Pacific se află în prima linie a unui eventual conflict cu Japonia. Hawaii i-a oferit posibilitatea lui Bradley să exerseze tactica de foc-şi-mişcare învăţată la Fort Benning într-o lume adevărată, tridimensională, nu ca simplă aplicaţie teoretică. Tot în Hawaii a avut loc şi prima întâlnire dintre Bradley şi maiorul George S. Patton, pe atunci G-2

Bradley,la picnic,în 1915, cu iubita şi viitoarealui soţie, Mary Quayle.
MHI

(ofiţer de contrainformaţii) al diviziei. Patton şi soţia lui erau bogaţii patroni ai vieţii sociale de acolo, dar cei doi Bradley, cu educaţia lor liniştită din Midwest şi de sorginte socială inferioară, nu se simţeau în largul lor în cercul acestora. În această perioadă, Bradley era un împătimit jucător de golf, dar Patton prefera luxul costisitor al cailor şi dispreţuia golful. Patton l-a recrutat pe Bradley pentru echipa de tir la talere şi a descoperit că acesta este un trăgător excelent. Destul de pudic, Bradley era deranjat de vulgaritatea dezinvoltă pe care o aveau discursurile lui Patton în faţa soldaţilor.

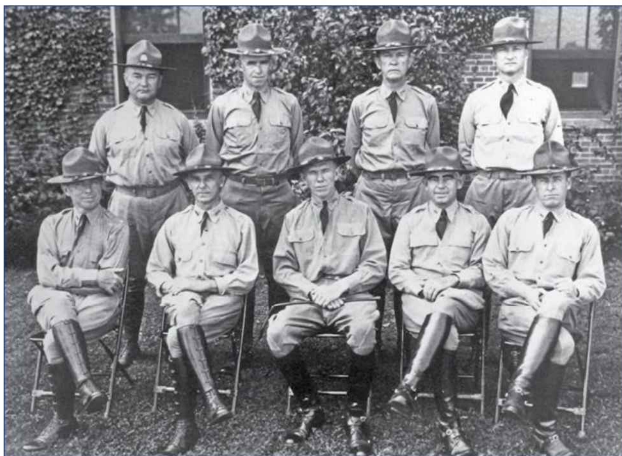
Hawaii a fost punctul de început al unei relaţii importante, dar dificile dintre cei doi viitori comandanţi.

Poate că Bradley ar mai fi rămas un an sau mai mult în Hawaii, dar se temea că funcţia care i se propusese, de ofiţer de legătură între armata regulată şi Garda Naţională locală, îi va amâna perspectivele de ascensiune în carieră. A făcut presiuni să fie trimis la Command and General Staff School de la Fort Leavenworth, care era o treaptă indispensabilă pentru o funcţie mai înaltă. Pentru Bradley, Fort Leavenworth era o etapă formală pe care trebuia s-o parcurgă, el găsind lecţiile plictisitoare şi lipsite de imaginaţie. După ce a terminat cursul, i s-a oferit, la alegere, un post de trezorier la West Point sau instructor la Fort Benning. Deşi soţia lui ar fi preferat confortul de la Academia Militară, lui Bradley i-a plăcut mai mult provocarea pe care i-o aducea Şcoala de Infanterie. S-a dovedit una dintre cele mai importante şi mai hotărâtoare decizii pe care le-a luat.

Colonelul George C. Marshall se ocupa de programa Şcolii de Infanterie. Marshall fusese ofiţer de operaţiuni la Divizia 1 în Franţa, în 1918, şi apoi făcuse parte din cartierul general al Forţei Expediţionare Americane, sub comanda lui „BlackJack“ Pershing, unde planificase ofensiva de la St. Mihiel. Prestaţia deosebită din acea campanie l-a făcut pe Pershing să-l numească şef de operaţiuni la Armata I în octombrie 1918 şi a încheiat războiul ca şef de stat major la Corpul VIII. Mai târziu, Bradley va spune despre Marshall că a fost „una dintre cele mai mari minţi militare produse de această lume“. Deşi Marshall avea mare experienţă în războiul static de tranşee, era convins că manevrele şi puterea de foc vor fi stâlpii de rezistenţă ai războiului modern. La Fort Benning, Marshall

adoptase o metodă mai radicală de predare – nu le mai dădea ofiţerilor o serie de instrucţiuni pe care să le urmeze, ci le punea în faţă o problemă tactică pe care trebuiau s-o rezolve singuri. Marshall era un instructor extrem de sever, iar ofiţerii mai conservatori, care nu se puteau adapta acestui stil dur de comandă, erau daţi afară. Bradley a fost profund impresionat de metodele lui, care aveau să-i influenţeze propriul stil de relaţionare cu subordonaţii

Stagiul lui Bradley ca instructor la cursul de armament al Şcolii de Infanterie de la Fort Benning, din 1930–1931, a fost un pas esenţial în cariera sa datorită întâlnirii cu George Marshall. În fotografie, instructorii şcolii: (rândul din spate, de la stânga la dreapta) Howard Liston, Omar Bradley, Emil Leard şi Freemont Hodson; (rândul din faţă) M.C. Stayer, Joseph Stilwell, George C. Marshall, W.F. Freehoff şi E.F. Harding. *MHI*

în TEO, în 1944–1945. Dintre cei 80 de ofiţeri care urmau şcoala, Bradley a avut o prestaţie atât de bună, încât Marshall l-a nominalizat printre puţinii ofiţeri avuţi în vedere pentru ocuparea unor funcţii de top; în cazul său, a fost vorba de postul de şef al secţiunii armament, care se ocupa de armele grele din infanterie – mitraliere, mortiere şi tunuri antitanc. În anii petrecuţi la Fort Benning de tânărul ofiţer Bradley şi alţi ofiţeri s-au înscris pe orbita lui Marshall. Căpitanul Walter Bedell „Beetle“ Smith s-a descurcat atât de bine la unul dintre cursurile lui Bradley, încât acesta i-a cerut permisiunea lui Marshall să-l numească instructor. Marshall a fost surprins de solicitarea lui Bradley, pentru că „Beetle“ avea „la fel de mult farmec ca un şarpe cu clopoţei“. Dar le-a trecut amândurora

Bradley, tânăr ofiţer la Batalionul 14 Infanterie, în Arizona, 1916, participant la „expediţia de pedepsire“ comandată de Black Jack Pershing.

MHI

Bradley a fost instructor în cadrul Departamentului Tactic de la West Point în perioada 1934–1938. Aici, în momentul examinării unui cadet.
MHI

numele în „agenda" lui cu ofițeri promițători. Mai târziu, când a devenit șeful statului major general al armatei, Marshall l-a ales pe „Beetle" Smith când Eisenhower a avut nevoie de un ofițer executiv pentru cartierul general suprem. Sub supravegherea atentă a lui Marshall, Bradley a pornit pe o traiectorie ascendentă.

După încheierea misiunii de la Fort Benning, Bradley s-a gândit să își continue studiile militare la Colegiul Militar de Război de la Fort Humphrey, lângă Washington, DC. Comandantul Școlii de Infanterie, generalul Joseph „Vinegar Joe" Stilwell, nu credea că e o idee bună și spunea că la Colegiul de Război se pregătesc numai ofițeri de stat major care nu vor comanda formațiuni militare.

Dar vechiul său prieten Forest Harding l-a convins că lucrurile încep să se schimbe în armată şi că absolvirea colegiului s-ar putea dovedi extrem de importantă în carieră. După o scurtă perioadă în care a coordonat echipele de lucru la Corpul Civil de Conservare, Bradley a plecat în 1933 la Colegiul de Război. Materia predată la colegiu nu l-a impresionat, i s-a părut banală şi neinteresantă, comparativ cu dinamismul Şcolii de Infanterie. Amicii mai vechi din grupul cu care mergea la vânătoare l-au ajutat să se decidă asupra pasului următor, când colonelul Simon Bolivar Buckner, noul comandant de cadeţi de la Academia Militară, l-a invitat să revină la West Point ca profesor la Departamentul Tactic. Aproape patru ani, din 1934 până în 1938, Bradley a pregătit la academie viitorii ofiţeri. Fiind hotărât să facă o pregătire cât mai realistă, îşi ducea vara studenţii la Fort Benning şi la Monroe şi le prezenta noi arme de luptă – unităţi de tancuri, de antiaeriană şi de aviaţie. Mulţi elevi pregătiţi de Bradley aveau să ajungă comandanţi de batalion sau de regiment în al Doilea Război Mondial. Bradley spera ca, după aceşti patru ani, să fie numit comandant de cadeţi, dar directorul instituţiei avea alt favorit.

În schimb, Bradley a fost chemat la Washington ca asistent G-1, divizia personal din Departamentul de Război. Deşi postul nu era la fel de prestigios precum cel de G-2 (contrainformaţii) sau G-3 (operaţiuni), era potrivit pentru Bradley, având în vedere experienţa dobândită în diverse centre de instruire ale armatei şi numeroasele relaţii pe care şi le făcuse cu ofiţeri de la corpurile militare. În aprilie 1939, când George Marshall a fost numit şef de stat major, primul lucru pe care l-a făcut a fost să modifice atribuţiile biroului G-1 şi Bradley a fost ales membru

într-un mic „secretariat“aflat sub comanda lui Orlando Ward, din care făceau parte ofiţeri selectaţi cu mare grijă; era creierul administrativ al biroului lui Marshall. Treaba secretariatului era să aleagă ce e mai important din fluxul continuu de documente şi directive şi să pregătească ordine de acţiune pe care să le supună lui Marshall spre aprobare. Astfel, în lunile de dinaintea izbucnirii războiului în Europa, Bradley se afla în locul în care luau naştere

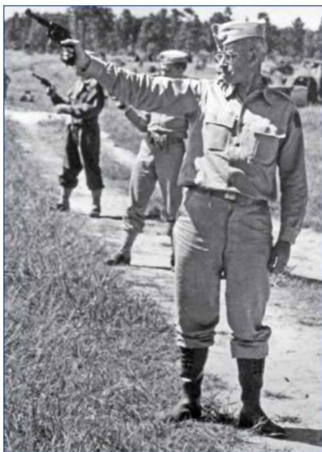
Prima comandă de divizie primită de Bradley în 1942 presupunea formarea noii Divizii 82. Aici, în timpul unui exerciţiu tactic, în acelaşi an.
MHI

politicile militare ale armatei. În ciuda unui buget strict limitat şi a unui Congres izolaţionist, Marshall era convins că SUA vor fi târâte în războiul european şi făcea eforturi să pregătească armata pentru această situaţie.

Când mandatul lui Bradley la statul major general se apropia de final, a fost chemat la West Point în postul de comandant de cadeţi, pe care şi-l dorise cu câţiva ani în urmă. Acum însă, în această etapă a carierei sale, era un pas pe loc, nu o avansare. Pentru că Marshall nu voia ca el să-şi irosească talentul a făcut demersuri pentru a fi numit comandant la Şcoala de Infanterie de la Fort Benning. În februarie 1941, Bradley a primit gradul de general de brigadă, primul ofiţer din promoţia 1915 care a primit steaua de general. Ca director de şcoală, Bradley avea de rezolvat câteva probleme dificile. Cum războiul bătea la uşă, armata americană făcea eforturi să-şi sporească rapid efectivele, obiectivul fiind să-şi tripleze dimensiunea până la jumătatea anului 1941. Asta însemna că erau necesari încă cel puţin 100 000 de ofiţeri. Deja se înfiinţaseră şcoli provizorii de ofiţeri, dar acestea nu erau suficiente. Bradley concepuse o „bandă rulantă" ridiculizată la Washington ca fiind o fabrică de „miracole de 90 de zile". Marshall a înţeles necesitatea acestei abordări şi a aprobat-o în ciuda obiecţiilor venite din partea propriului său birou G-1. Pe lângă această inovaţie, Bradley a venit şi cu o schimbare de curriculum la Şcoala de Infanterie, introducând în instrucţia elevilor tancurile, aeropurtatele şi aviaţia. George Patton, renăscut ca promotor viguros al tancurilor după ce fusese numit comandant al noii Divizii 2 Blindate, era acum unul dintre cei mai înfocaţi susţinători ai lui Bradley. Mandatul lui la Şcoala de Infanterie a fost scurtat de Marshall care

Bradleyera un ţintaş excelent din zilele în care vânabroaşte saualte mici animalecu pistolul cu aer comprimat;aici îl vedem cumtragela ţintă în perioada de formarea Diviziei 82, în 1942. *MHI*

continua să-l împingă spre funcţii mai înalte. În toamna anului 1941, când a făcut o vizită la Şcoala de Infanterie, acesta i-a spus lui Bradley că ar fi bine să-şi pregătească un succesor, pentru că are de gând să îi dea o comandă divizională. Bradley era încă la Şcoala de Infanterie pe 7 decembrie 1941, când japonezii au atacat Pearl Harbor.

La sfârşitul lunii decembrie, el a primit temporar gradul de general-maior şi a fost trimis să reactiveze Divizia 82. Această formaţiune avusese un parcurs impresionant în Primul Război Mondial, când făcuse parte din Forţa Expediţionară Americană, cel mai celebru membru al ei fiind legendarul Alvin York, decorat cu Medalia de Onoare. Divizia a fost reconstruită în jurul câtorva ofiţeri şi soldaţi din armata regulată, dar majoritari erau recruţii. Bradley a conceput un program de instruire prin

care urmărea să îi transforme pe aceşti recruţi lipsiţi de experienţă în soldaţi eficienţi în cel mai scurt timp posibil. Nu era la divizie decât de patru luni când Washingtonul l-a trimis la Divizia 28. Aceasta era o unitate a Gărzii Naţionale, cu soldaţi recrutaţi din Pennsylvania. Diviziile Gărzii Naţionale aveau anumite probleme de organizare şi de instruire care le afectau serios prestaţia, iar în 1942 Washingtonul a decis să le rezolve înainte ca diviziile să fie trimise în luptă. Mulţi ofiţeri cu funcţii de comandă fuseseră numiţi politic şi erau prea vârstnici şi prea nepregătiţi pentru comanda tactică. Unităţile mici din divizie erau alcătuite de obicei din soldaţi recrutaţi din aceeaşi localitate, iar comandantul lor era un cetăţean proeminent din zonă. Dacă pe timp de pace acest „familiarism local“ putea fi acceptat, pe timp de război el crea numeroase probleme, aşa că Bradley a luat imediat măsuri pentru a remedia problema, împrăştiind soldaţii în diverse unităţi. Reuşita lui Bradley în a pregăti de luptă aceste unităţi a fost remarcată de Marshall şi de şeful Forţelor Terestre Americane (FTA), generalul Lesley McNair. La începutul anului 1943, Washingtonul plănuia să-l avanseze pe Bradley, oferindu-i comanda Corpului X, în Austin, Texas. Mandatul lui nu a durat nici o zi – Bradley a primit un telefon prin care i se comunica anularea ordinului. Din motive de securitate, ofiţerul de la FTA i-a spus criptic: „Îl mai ţii minte pe colegul tău de clasă? O să lucrezi cu el“. Colegul de clasă era Dwight Eisenhower; Ike îl ceruse pe Bradley la cartierul său general pentru a-şi întări personalul după dezastrul de la trecătoarea Kasserine.

ORA DESTINULUI

Bradley a plecat imediat la Washington pentru a primi instrucţiuni direct de la Marshall. Situaţia era sumbră: Corpul II din armata americană se confruntase cu un atac-surpriză pe 14 februarie, în apropiere de Sidi-bou-Zid, în Tunisia, şi, lovit din plin, trebuise să se retragă la trecătoarea Kasserine. Deşi linia frontului fusese în final stabilizată, prestaţia jalnică a formaţiunii impunea măsuri radicale. Bradley a ajuns la Cartierul General al Forţelor Aliate (CGFA) din Alger pe 24 februarie 1943, în toiul luptelor de la trecătoarea Kasserine. A fost primit cu căldură de Eisenhower, care îl considera un prieten de încredere, cu toate că în perioada interbelică nu avuseseră decât contacte sporadice.

Una dintre principalele chestiuni administrative pe care le avea Bradley de făcut era să citească decriptările Ultra ale comunicaţiilor radio germane. Ultra era una dintre cele mai mari reuşite ale serviciilor secrete aliate, dar aceste informaţii puteau fi o sabie cu două tăişuri. Eisenhower a fost foarte critic în privinţa rolului lor în catastrofa de la Kasserine. Ofiţerul G-2 de la CGFA, generalul de brigadă E.E. Mockler-Ferryman, fusese de părere că germanii intenţionau să atace cu 5. Panzerarmee prin trecătoarea Fondouk, ameninţând în acest fel flancul unităţilor britanice din nordul Tunisiei. Deşi informaţiile serviciilor indicau un atac împotriva Corpului II american, Mockler-Ferryman a ignorat această ameninţare;

din acest motiv, în momentul atacului, Corpul II era desfăşurat în teren cu câteva avanposturi slabe. Oricât de eficientă putea fi Ultra, nu aveai cum să fii pe deplin încrezător în aceste informaţii. În cazul ofensivei germane, serviciile de informaţii aliate nu reuşiseră să prindă decât o parte din comunicaţiile adversarilor, din păcate numai prima parte, care se referea la Operaţiunea Kuckucksei, interpretată corect ca potenţială ofensivă împotriva forţelor britanice din nordul Tunisiei. Planul acesta a fost destul de controversat printre comandanţii germani de pe teatrul mediteraneean şi în final a fost abandonat în favoarea Operaţiunii Frühlingswind, atacarea Corpului II american la Sidi-bou-Zid. Această ultimă discuţie a ofiţerilor germani nu a fost interceptată de Ultra, pentru că în mare parte a fost transmisă folosindu-se coduri de siguranţă sau alte mijloace de comunicare decât undele radio. Deşi serviciile de informaţii de la Corpul II descoperiseră dovezi ale mişcărilor de trupe din zonă, relatările au fost ignorate de ofiţerul G-2 de la CGFA, acesta având încredere în decriptările Ultra incomplete, dar anterioare. Controversa legată de Ultra a fost o experienţă revelatoare pentru Bradley, care nu ştia absolut nimic despre activităţi ale serviciilor de informaţii aliate şi era nepregătit pentru rolul pe care avea să-l joace Ultra în viitoarele campanii aliate pe teatrul mediteraneean de operaţiuni (TMO) şi ulterior pe teatrul european de operaţiuni (TEO). Controversele legate de serviciile de informaţii aveau să-l sâcâie pe Bradley toată cariera sa.

Ike i-a spus lui Bradley că voia să fie „ochii şi urechile“ lui pe front. Bradley nu era încântat de această misiune şi îşi dădea seama că mulţi vor considera că a fost adus pe post de acuzator şef în vânătoarea de vrăjitoare

Bradley şi-a început misiunea în Tunisia în februarie 1943 ca aghiotant al lui Eisenhower, fiind repede detaşat la cartierul general al Corpului II de armată, comandat de Patton.
MHI

care urmăreşte să găsească un ţap ispăşitor după dezastrul de la Kasserine. Nu şi-a schimbat părerea nici după ce s-a întâlnit cu locţiitorul lui Eisenhower pe front, generalul Harold Alexander, la cartierul său general de la Constantine. Alexander era comandantul forţelor terestre britanice din regiunea Mediteranei şi deja îl sfătuise pe Ike să-i demită pe comandantul Corpului II american, generalul-locotenent Lloyd Fredendall, şi pe superiorul lui direct, generalul-locotenent britanic Kenneth

Ca aghiotant al lui Eisenhower, Bradley avea şi obligaţii ceremoniale; aici îl vedem trecând în revistă trupele coloniale franceze împreună cu generalul Henri Giraud, comandantul armatei franceze în Africa de Nord.
MHI

A.N. Anderson, comandantul Armatei I. Era evident că se puneau la cale schimbări radicale, iar Bradley fusese aruncat în mijlocul acestor tulburări fără să ştie prea multe lucruri. S-a dus la cartierul general al Corpului II cu şeful de stat major din subordinea lui Ike, generalul Walther Bedell „Beetle“ Smith, colegul lui de la Şcoala de Infanterie. Nici Bradley, nici Beetle nu au fost deloc impresionaţi de Fredendall, cu toate că era considerat unul dintre „băieţii de aur“ ai lui Marshall. Cartierul general al Corpului II era localizat mult prea departe în spatele liniei frontului,

iar ofiţerii din statul major al lui Fredendall erau antibritanici înverşunaţi. Bradley era perfect de acord cu politica lui Eisenhower ca următoarele campanii să fie un efort comun al Aliaţilor, iar atitudinea lui Fredendall şi a ofiţerilor lui împotriva lui Anderson şi a comandanţilor britanici era incompatibilă cu această misiune, indiferent dacă antipatia lor era sau nu îndreptăţită. Bradley şi Beetle au căzut de acord că Fredendall trebuie schimbat din funcţie şi chestiunea s-a rezolvat după ce un alt om de încredere al lui Eisenhower, generalul-maior Ernie Harmon, de la Divizia 2 Blindate, i-a făcut şi el o vizită lui Fredendall, pe care l-a caracterizat drept „un laş fizic şi moral".

Ike ar fi vrut să-l înlocuiască pe Fredendall cu vechiul său prieten Mark Clark, dar acesta fusese numit la

Bradley şi ofiţerii de la cartierul general al Corpului II în Tunisia în aprilie 1943, cu o pancardă pe care scrie: „Situaţia dorită: Roma – Berlin – Tokyo". *MHI*

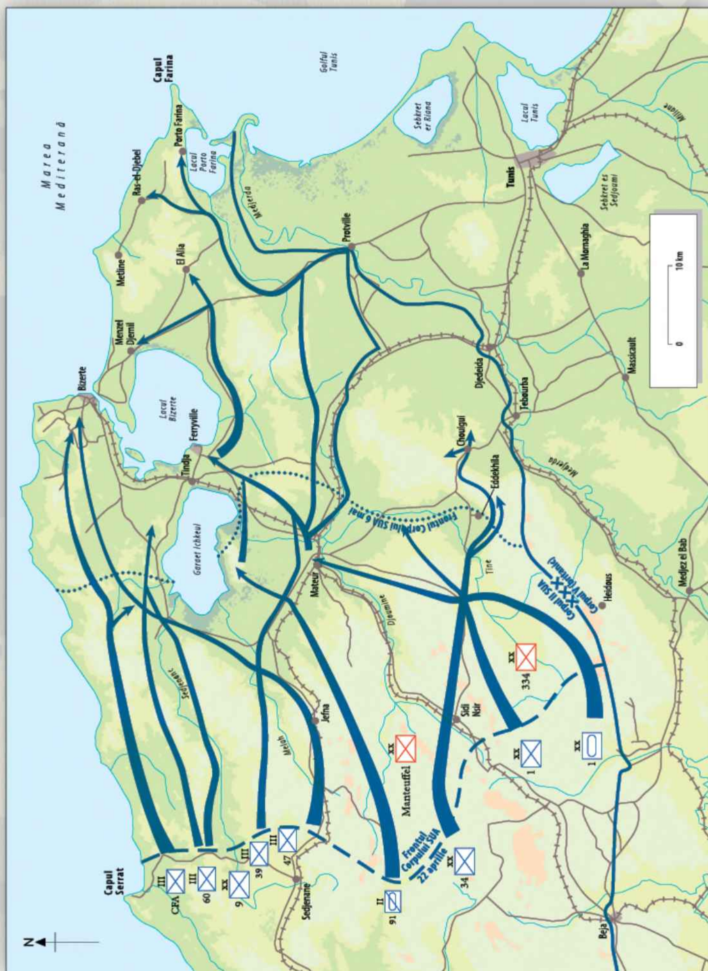

comanda Armatei V şi i s-a părut că funcţia aceea ar fi o retrogradare. Atunci Ike s-a orientat către celălalt comandant de corp de armată din teatrul de operaţiuni, George Patton, de la Corpul I Blindate, care a acceptat provocarea cu entuziasm. Eisenhower plănuia să-l detaşeze pe Bradley la cartierul general al Corpului II ca observator neoficial, dar Patton l-a văzut ca pe „spionul lui Ike" şi i-a sugerat să-i acorde rolul mai formal de locţiitor al comandantului de corp. Ike a acceptat şi cei doi au condus formaţiunea în următoarele campanii din Tunisia.

Bradley nu rămăsese cu o impresie deosebită în urma contactelor cu Patton în perioada interbelică. Erau personalităţi complet diferite şi avuseseră diferende mari în legătură cu maniera de comandă. Patton era egocentric, hiperactiv, agresiv şi vulgar; Bradley era calm, tăcut, discret şi politicos. Patton crescuse într-o familie cu o avere considerabilă, era un jucător de polo şi un călăreţ împătimit; Bradley crescuse în sărăcie şi iubea sporturile practicate de oamenii simpli, baseballul şi vânătoarea. Patton avea o viziune romantică asupra războiului, căuta cu aviditate situaţii în care să-şi arate bravura şi râvnea la victorii glorioase. Bradley se considera un profesionist onorabil, dar nu avea obsesiile eroice ale lui Patton. Patton purta o uniformă personalizată şi ieşea în evidenţă în orice grup de ofiţeri; Bradley purta echipament standard, fără semne distinctive, şi nu se deosebea de ceilalţi ofiţeri din statul său major. Când Patton a preluat comanda Corpului II, a instituit un regulament draconic pentru a insufla trupelor spiritul marţial, inclusiv amenzi pentru nepurtarea căştii sau cravatei chiar şi în circumstanţe nepotrivite. Bradley credea că aceleaşi rezultate s-ar fi putut obţine şi prin măsuri „mai mature".

Corpul de armată II în Tunisia

23 aprilie–9 mai, 1943

Corpul de armată II în Tunisia

Corpul II a intrat în luptă sub comanda lui Patton şi a lui Bradley la mijlocul lunii martie 1943, în apropiere de Maknassy şi El Guettar. Bradley a fost aproape de moarte pe lângă Sened, după ce jeepul lui a trecut peste o mină antitanc plasată de italieni; aceasta nu s-a declanşat şi Bradley a scăpat. Luptele de la El Guettar, de pe 23 martie 1943, duse de Divizia 1 Infanterie s-au încheiat cu prima victorie americană din război. În ciuda acestei victorii şi a micilor succese care au urmat, Alexander se îndoia în continuare de eficienţa în luptă a trupelor americane, după Kasserine, şi dorea să lase deoparte Corpul II în ultimele etape ale campaniei din Tunisia, pentru a se baza doar pe forţele britanice. Patton şi Bradley s-au simţit jigniţi de acest plan şi cel din urmă s-a dus la cartierul general al lui Ike să protesteze. Acolo a aflat că Eisenhower ajunsese să creadă prea mult în propriul discurs legat de colaborarea între forţele aliate şi nu se sinchisea de potenţialul pericol pe care îl reprezentau planurile lui Alexander pentru reputaţia armatei americane. Bradley a reuşit să-l convingă că formaţiunea lui ar putea juca un rol important dacă s-ar muta în sectorul de nord, în apropiere de Bizerte, luând astfel parte la campania finală în care Africa de Nord ar fi fost curăţată de trupele Axei. Ike a fost de acord, dar episodul a născut în Bradley o convingere care nu îl va părăsi până la sfârşitul războiului. Nu credea că Eisenhower va apăra neapărat interesele americanilor în dezbaterile cu britanicii şi treptat a ajuns să se considere un susţinător de neînlocuit al perspectivei americane în luarea deciziilor de către alianţă. Patton avea aceeaşi

După finalul victorios al campaniei din Tunisia, Patton şi Bradley au vizitat tabăra de instrucţie a Diviziei 82 Aeropurtate pentru a discuta viitoarea invadarea Siciliei cu comandantul de divizie, generalul-maior Matthew Ridgway, şi locţiitorul său, general de brigadă Maxwell Taylor. Bradley fusese comandant al Diviziei 82 în 1942, iar Ridgway îi succedase la comandă înainte ca formaţiunea să fie transformată în divizie de aeropurtate.
MHI

părere ca şi el, iar similitudinea opiniilor i-a legat pe cei doi comandanţi, în ciuda diferenţelor dintre ei.

Pentru invazia din Sicilia, prevăzută pentru vara anului 1943, Patton fusese numit la comanda Armatei VII, aşa că la mijlocul lunii aprilie a lăsat Corpul II sub comanda lui Bradley, urmând ca acesta să finalizeze planurile pentru Operaţiunea Husky. Fiindcă fusese criticat că nu se impune în faţa subordonaţilor după luptele anterioare, Eisenhower a trimis la Corpul II un set de instrucţiuni relativ detaliat pentru viitoarea campanie. Bradley a considerat că planurile au câteva probleme şi era hotărât să rămână la propriile lui planuri. În loc să folosească o combinaţie de infanterişti şi blindate pentru a se deplasa prin vale – vulnerabilă, deoarece germanii controlau înălţimile –, aşa cum prevedea planul lui Eisenhower, Bradley a preferat tactica mai dificilă, dar cu mai multe şanse, a înaintării cu infanteria pe înălţimi, care avea să culmineze cu asaltul greu şi costisitor dat de Divizia 34 pe Dealul 609. A fost una dintre cele mai eroice lupte din Tunisia, încheiată cu cucerirea acelei înălţimi cu ajutorul tancurilor, pe un teren care părea de netrecut pentru blindate; mai târziu, un german se plângea că folosirea tancurilor pe acel platou fusese „necinstită“.

Următoarea etapă a campaniei din sectorul nordic a folosit mai mult blindatele, datorită condiţiilor favorabile în care se prezenta terenul. Divizia 1 Blindate a deschis drumul în atacul de la Bizerte, dar cucerirea oraşului s-a datorat priceperii cu care a fost angajată infanteria. Eisenhower era entuziasmat de prestaţia lui Bradley şi i-a recomandat cunoscutului corespondent de război Ernie Pyle să se ducă „să-l descopere pe Bradley“. Pyle fusese dintotdeauna susţinătorul soldatului simplu şi nu-l

plăcuse niciodată pe Patton cu regulamentele şi regulile lui „de rahat". Având aceleaşi sentimente populiste ca şi Bradley, Pyle a început să-l omagieze în reportajele lui şi l-a adus în atenţia publicului. Pyle a fost cel care l-a poreclit „generalul-soldat", o caracterizare dragă lui Bradley.

Operaţiunea Husky

Planurile pentru invadarea Siciliei erau încă o dovadă a dispreţului pe care îl avea Alexander pentru lipsa de experienţă a armatei americane. În planul său, greul campaniei avea să fie dus de Montgomery cu Armata VIII, care urma să facă o străpungere pe coasta de est a insulei, lângă muntele Etna, şi să cucerească Messina. Armata VII comandată de Patton primise mai degrabă o misiune de sprijin, ca gardă de flanc ceva mai departe spre vest. Bradley era în continuare comandant al Corpului II, sub comanda lui Patton. Acesta reprezenta principala forţă de debarcare din sectorul american, în cadrul Operaţiunii Husky – Divizia 3 trebuia să debarce la Licata, Divizia 1 la Gela şi Divizia 45 la Scoglitti. Germanii şi-au respectat perfect strategia privitoare la debarcări şi au contraatacat violent, cu blindate italiene dinspre vest şi cu trupe germane dinspre est. Divizia 1 s-a aflat sub o mare presiune la Gela, dar navele de război aliate au avut o prestaţie spectaculoasă şi au oprit atacul cu tancuri al Axei cu un zdrobitor baraj de artilerie navală. Operaţiunea Husky a fost prima operaţiune amfibie aliată împotriva unor ţărmuri păzite şi fiecare dintre forţele implicate – terestre, aeriene şi navale – a executat perfect planul. Au existat şi câteva erori – mai ales dezastruoasa paraşutare a trupelor din Divizia 82 Aeropurtate, care au nimerit

chiar în ploaia de foc a marinei aliate din cauza unei confuzii grave în relaţia comandă-control.

Bradley nu era deloc încântat de tendinţa lui Patton de a dirija toate operaţiunile şi mai ales de faptul că acesta nu respecta lanţul obişnuit de comandă şi trecea peste cartierul general al Corpului II, discutând direct cu diviziile din subordinea acestuia. Dacă asupra prerogativelor de comandă aveau puncte de vedere diferite, în schimb, perspectiva operativă era în linii mari aceeaşi. Înaintarea Armatei VIII spre Catania părea o idee bună în faza de planificare, când forţele germane de pe insulă nu erau atât de numeroase. Dar, cu câteva săptămâni înainte de debarcări, germanii întăriseră insula cu câteva unităţi solide şi construiseră defensive formidabile la poalele muntelui Etna. Montgomery a încercat să iasă din lupta de uzură de pe şesul Cataniei, concentrându-şi atenţia pe un coridor aflat la vest de Etna, silindu-l astfel pe Bradley să cedeze Corpului XXX britanic o reţea importantă de drumuri. Patton nu a protestat prea mult în faţa schimbării impuse de Montgomery, pentru că avea şi el ambiţiile lui. I-a convins pe Eisenhower şi pe Alexander să îi permită să cucerească oraşul Palermo, capitala provinciei de pe coasta de nord, cu un corp provizoriu pe care l-a plasat în subordinea adjunctului său, generalul-locotenent Geoffrey Keyes. Capturarea oraşului a fost simplă în faţa unei defensive italiene ineficiente şi a fost utilă pentru că a atras atenţia asupra Armatei VII, când Montgomery cu Armata VIII încă era împotmolit la poalele muntelui.

În timp ce corpul de armată comandat de Keyes înainta rapid, cucerea oraşul Palermo şi cam toată partea de vest a Siciliei, Corpul II se lupta din greu pe flancul stâng al britanicilor, în munţii din vestul Etnei. În special

Divizia 1 a dus o luptă crâncenă cu trupele germane în apropiere de Troina. Pe 25 iulie, guvernul lui Mussolini a căzut, ceea ce l-a făcut pe Hitler să ordone evacuarea insulei, încercând să salveze ce se mai putea din forţele germane, pentru a continua lupta în Italia continentală. Aliaţii nu au reuşit să sesizeze operaţiunile de retragere, aşteptându-se la o altă luptă pe viaţă şi pe moarte, aşa cum se întâmplase în Tunisia. După ce şi-au dat seama că trupele Axei evacuează insula, Patton şi Montgomery au declanşat acţiuni disperate de ultim moment prin care să ajungă la Messina, folosind inclusiv debarcări amfibii. Pe coasta de nord, Patton a dat ordin Diviziilor 1, 9 şi 3

Cei mai importanţi ofiţeri superiori americani implicaţi în Operaţiunea Husky. De la stânga la dreapta, Ernie Harmon (Divizia 2 Blindate), Manton Eddy (Divizia 9 Infanterie), Bradley (Corpul II), Charles Ryder (Divizia 34), Lucian Truscott (Divizia 3 Infanterie) şi Hugh Gaffey (adjunctul lui Patton). *NARA*

să pornească într-o mişcare convergentă spre Messina, odată cu un grup de luptă regimental din Divizia 45, care urma să facă un raid amfibiu. Bradley nu a fost de acord cu anumite părţi ale planului lui Patton şi a argumentat că s-ar putea ajunge la o ciocnire între Diviziile 3 şi 45 care ar risca să se transforme într-un fratricid. Patton a respins argumentele lui Bradley, dar acesta a reuşit să ia nişte măsuri prin care să evite pierderi inutile. Spre marea încântare a lui Patton, Divizia 3 şi micul contingent din Divizia 45 au ajuns primele în oraş, în timp ce avangarda britanicilor a sosit abia o oră mai târziu. Patton i-a felicitat pe britanici pentru „o cursă pe cinste".

Operaţiunea Husky a fost o reuşită impresionantă din multe puncte de vedere, dar o victorie seacă în alte privinţe. Ea a grăbit retragerea italienilor din război, îndeplinindu-şi astfel scopul strategic. În plus, a pus bazele operaţiunilor amfibii realizate în cooperare de Aliaţi, punctul comun al viitoarelor campanii. Pe de altă parte, incapacitatea Aliaţilor de a observa retragerea germanilor

Corpul II comandat de Bradley capturează Bizerte, 7 mai 1943

Punctul culminant al campaniei susţinute de Corpul II în Tunisia a fost capturarea portului Bizerte pe 7 mai 1943, care a contribuit la încercuirea ultimelor trupe ale Axei pe coastă. În ilustraţie este reprezentată înaintarea Diviziei 9 comandate de Manton Eddy spre Bizerte, cu sprijinul tancurilor medii M3 din Batalionul 751 Tancuri. Dacă în campaniile mai târzii din Italia şi de pe teatrul european de război folosirea

tancurilor ca sprijin pentru infanterie devenise un lucru obişnuit, în campania din Tunisia nu exista încă o strategie pusă la punct în această privinţă. În perioada 1940–1942, armata americană îşi schimbase radical perspectiva asupra tancurilor, renunţând la doctrina din anii 1918–1940 care lega forţa de tancuri de infanterie, ca armă de sprijin. Lecţia pe care armata SUA a învăţat-o din Bătălia pentru Franţa, în 1940, a fost că tancurile trebuie să fie separate în divizii de blindate care să poată îndeplini independent misiuni, în special misiuni de exploatare în adâncime după străpungeri efectuate de infanterie. Doctrina aceasta se reflecta şi în ordinul de zi american pentru bătălia din Tunisia, unde aproape toată forţa de tancuri era comasată sub comanda Diviziei 1 Blindate. Totuşi, Bradley nu era convins că perechea tancuri–infanterie este inutilă şi, în primăvara anului 1943, Corpul II a început să reintegreze treptat tancurile în misiunile infanteriei, folosind cele câteva batalioane independente de tancuri care erau disponibile pe front. Bradley a folosit tancurile cu mare creativitate, în misiuni dificile, precum cucerirea Dealului 609 la sfârşitul lui aprilie 1943. În timpul ultimului atac către coasta tunisiană, Bradley a insistat ca infanteria să primească sprijin cu tancuri ori de câte ori era posibil, dar mai ales în misiunile urbane. În consecinţă, Diviziei 9 comandate de Eddy i-a fost ataşat Batalionul 751 Tancuri (medii) pentru atacul de la Bizerte. Succesul înregistrat de Bradley prin crearea echipelor mixte de infanterie şi blindate din etapele mai târzii ale campaniei tunisiene a fost modelul pentru viitoarea strategie prin care fiecărei divizii de infanterie din TEO i se ataşau câte un batalion de tancuri şi unul de distrugătoare de tancuri. Inovaţiile lui Bradley au contribuit la redresarea dezechilibrului în care se aflau americanii în privinţa războiului cu blindate, într-o fază critică a războiului. A fost doar o parte dintr-un efort mai mare de a corecta doctrine greşite şi de a introduce tactici mai realiste, bazate pe lecţiile învăţate în urma înfrângerii de la Kasserine.

şi italienilor peste strâmtoarea Messina a fost o gafă colosală care le-a permis germanilor să-şi salveze cea mai mare parte a forţelor din Sicilia, făcând debarcările aliate în Italia continentală, din toamna acelui an, cu atât mai dificile.

Din punctul de vedere al americanilor, Sicilia a schimbat complet raportul de forţe în structura de comandă aliată. Patton demonstrase o remarcabilă inteligenţă politică în cursa lui spre Palermo şi răscumpărase încă o dată onoarea americanilor în faţa condescendenţei britanice. Pe de altă parte, planurile au fost de multe ori riscante şi uneori păreau să nu aibă alt scop decât acela de a-l pune pe el într-o lumină bună. Patton a fost extenuat fizic şi emoţional în urma acestei campanii şi în două ocazii a ajuns să lovească soldaţi care sufereau de sindrom posttraumatic, în spitalele de campanie. Eisenhower a încercat să muşamalizeze incidentele, dar, odată devenite publice în toamna anului 1943, cariera lui Patton a fost pusă în mare pericol. Părerile lui Eisenhower despre ofiţerii superiori americani au început să se schimbe. Patton a mai rămas un timp la comanda Armatei VII, dar cariera lui a stat în suspensie până la începutul anului 1944, când s-a domolit protestul public stârnit de incidentele din Sicilia. Prestaţia lui Bradley din Tunisia şi Sicilia fusese un exemplu de comandă riguroasă, iar executarea operaţiunilor sale, rece şi profesionistă, a contrastat puternic cu stilul exuberant şi frenetic al lui Patton. Eisenhower se simţea mult mai confortabil cu tipul de comandă profesat de Bradley, care se potrivea mai bine cu abordarea managerială pe care o căpătase arta războiului în mintea lui Marshall şi a altor reformatori din anii 1930. Eisenhower i-a raportat lui Marshall că, dintre cei trei comandanţi, Patton, Clark şi Bradley, „Bradley este cel

mai potrivit din toate punctele de vedere, are experienţă valoroasă şi marea calitate că nu îi dă niciodată motive de îngrijorare comandantului său".

Ike a decis să-l mute pe Bradley la Armata V, ca adjunct al lui Mark Clark pentru viitoarea Operaţiune Avalanche – debarcările de la Salerno. Bradley s-a trezit iar în subordinea unui comandant aproape la fel de egoist şi dornic de afirmare ca Patton, lipsit însă de priceperea acestuia pe câmpul de luptă. Eisenhower îl vedea pe Bradley ca un posibil înlocuitor al lui Clark în eventualitatea în care acestuia i-ar fi fost încredinţată o altă comandă, de exemplu cea a trupelor americane pregătite pentru invadarea Franţei din 1944. La sfârşitul lunii august, Marshall a insistat pentru demararea pregătirilor premergătoare debarcărilor de peste Canalul Mânecii. Eisenhower l-a propus

Generalul-locotenent Omar Bradley într-o fotografie rară din perioada în care comanda Corpul II în Sicilia, în 1943. Uniformele lui Bradley erau pe atât de lipsite de zorzoane pe cât erau uniformele lui Patton de ostentative. *MHI*

pe Clark pentru această misiune, deoarece avea o vastă experienţă în planificarea operaţiunilor amfibii, dar şi pentru că el avea în continuare o părere foarte bună despre talentul acestuia, chiar dacă nu se manifestase niciodată pe câmpul de luptă. Dar Marshall avea mai multă încredere în Bradley, iar Eisenhower a cedat.

Bradley a plecat din Europa în Statele Unite la începutul lunii septembrie pentru a se întâlni cu Marshall şi pentru a-i fi prezentat preşedintelui Roosevelt. În acelaşi timp, el a început să-şi adune ofiţerii pentru viitorul stat major al Armatei I, descompletând toate cartierele generale din Tunisia şi Sicilia. Locţiitorul lui era Courtney Hodges, un ofiţer de încredere, dar mai vârstnic şi mai conservator decât Bradley. Ofiţer G-1 era Joseph „Red" O'Hare, fost coleg cu el în echipa de fotbal de la West Point, pe care ceilalţi îl considerau arogant şi nu foarte inteligent, dar pe care Bradley îl admira pentru realismul şi determinarea lui. Postul de G-2 i-a revenit colonelului „Monk" Dickson, fost ofiţer G-2 la Corpul II, cel care prevăzuse atacul de la Kasserine.

Noua formaţiune pe care o comanda Bradley, Armata I, avea să fie alcătuită în Ziua Z din două corpuri de armată. Corpul V era comandat de Leonard „Gee" Gerow, veteran din Primul Război Mondial, coleg de clasă cu Bradley la cursurile urmate în 1924 la Şcoala de Infanterie şi fost şef la Planuri de Război. Gerow era un ofiţer foarte respectat, deşi nu participase niciodată la operaţiuni în calitate de comandant superior. Celălalt corp de armată desemnat să ia parte la debarcări era Corpul VII, comandat iniţial de generalul-maior Roscoe Woodruff. Şi el fusese coleg de clasă cu Bradley la West Point, deşi nu atât de apropiat, şi nu avea deloc experienţă de luptă în calitate de comandant.

Bradley se duce la Divizia 45 în Caltanisette, Sicilia, pe 18 iulie 1943 în vehiculul său de comandă și recunoaștere de trei sferturi de tonă, pentru a discuta progresele campaniei din Sicilia. Spre deosebire de mașinile de comandă ale lui Patton, vehiculele lui Bradley erau standard și fără ornamente
MHI

Bradley era puțin îngrijorat de lipsa de experiență de luptă din echipa lui pentru Operațiunea Overlord și a încercat să-l fure și pe Lucian Truscott, care se descurcase foarte bine în Sicilia în calitate de comandant de divizie. Dar talentul lui Truscott era foarte apreciat de Mark Clark și Armata V, așa că acesta avea să mai rămână în Italia. O descoperire mai degrabă întâmplătoare a fost generalul-maior J. Lawton Collins, mai cunoscut după porecla „Lightning Joe", după codul de identificare pe care îl avea în transmisiunile radio pe când era comandant al Diviziei 25 „Lightning" la Guadalcanal. Collins fusese adus în TEO de Ike, împreună cu Charles „Cowboy Pete" Corlett, pentru a împărtăși ceva din experiența Pacificului tinerilor

comandanţi. Bradley l-a dat la o parte pe Woodruff şi l-a instalat pe Collins la comanda Corpului VII, iar Corlett a fost numit comandant al noului Corp XIX.

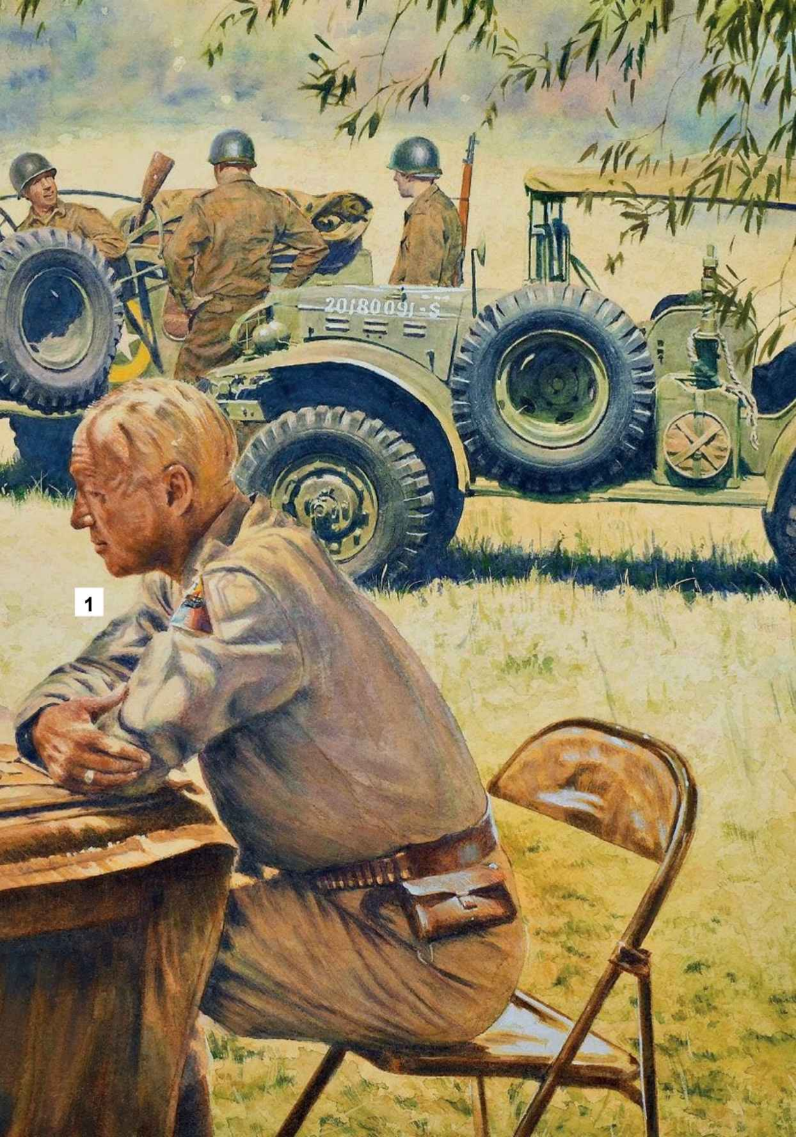
Comanda supremă a Operaţiunii Overlord rămânea în mâinile lui Eisenhower, în calitate de şef al Cartierului General Suprem al Forţei Expediţionare Aliate (SHAEF). Cei trei adjuncţi ai săi, însărcinaţi cu comanda trupelor terestre, navale şi aeriene, erau toţi britanici şi toţi ofiţeri de încredere de pe teatrul mediteraneean. Bradley criticase aspru prestaţia lui Eisenhower din teatrul mediteraneean, dar în Anglia opinia lui s-a schimbat. Eisenhower se perfecţionase şi Bradley a constatat că, în anul care se scursese, el devenise mai încrezător şi mai sigur pe sine. Bradley a realizat şi el că Ike trebuia să exprime viziunea Aliaţilor în luarea deciziilor, nu pe cea americană. Cu toate acestea, Bradley a făcut de multe ori presiuni asupra lui Eisenhower să fie mai naţionalist în luarea anumitor decizii operaţionale importante, nu o dată suspectându-l pe Ike că cedează mult prea uşor în faţa presiunii britanicilor doar ca să păstreze armonia. Bradley începuse să se considere principalul avocat al cauzei americane în cazul deciziilor majore.

Bradley nu a fost tocmai fericit când a aflat că Bernard Montgomery fusese numit comandant al forţelor terestre pentru Operaţiunea Overlord. El recunoştea că Montgomery era cel mai bun comandant britanic, dar era lipsit de tact şi egoist într-o poziţie care solicita şi o oarecare diplomaţie. În afară de lipsa evidentă de afinitate dintre Bradley şi Montgomery, cei doi aveau şi puncte de vedere fundamental diferite asupra artei războiului. Montgomery îşi crease un stil tactic, numit uneori „străpungeri colosale“, care avea nevoie de planificare şi pregătire

Decizii de comandă: Patton şi Bradley în Sicilia, iulie 1943

În timpul Operaţiunii Husky, invazia aliată din Sicilia, care a avut loc în lunile iulie–august 1943, Bradley, la comanda Corpului II, îi era subordonat lui Patton la Armata VII. Aici, pe 25 iulie, Patton **(1)** ţine o şedinţă improvizată într-o livadă de măslini cu generalul-locotenent Omar Bradley **(2)** şi generalul-maior Troy Middleton **(3)** de la Divizia 45. În această etapă a campaniei, divizia lui Middleton se afla pe coasta de nord a Siciliei îndreptându-se spre Messina. Unitatea avusese pierderi considerabile în timpul luptelor – 1 156 de soldaţi –, în schimb luase 10 977 de prizonieri. După ce a capturat Santo Stefano pe 30 iulie, divizia a fost retrasă pentru a se putea pregăti de o altă operaţiune, debarcările de la Salerno în Italia continentală. În locul ei a venit Divizia 3. În afară de chestiunile tactice, Patton mai voia să discute cu Middleton despre desenatorul de la ziarul omonim al diviziei, *Forty-fifth Division News*, pe care îl voia concediat. Middleton susţinea ziarul pentru că era un mod de a-şi informa soldaţii, dar şi de a risipi zvonurile inerente din cadrul diviziei. Unul dintre tinerii scriitori necunoscuţi, Bill Mauldin, începuse să adauge din al doilea număr al ziarului şi desene cu două personaje, recruţi, numite Willie şi Joe. Cei doi soldaţi erau ilustraţi realist, neraşi şi cam neîngrijiţi, iar Patton se simţea jignit de „nenorociţii ăştia, Wiilie şi Joe, care nu arată deloc ca nişte soldaţi". Middleton credea că ziarul este util şi l-a apărat pe Mauldin de furia lui Patton. Mai târziu, Mauldin va continua să lucreze şi va deveni cel mai cunoscut şi mai apreciat desenator din armată, după război fiind chiar premiat pentru caricaturile lui politice. Bradley nu a intervenit în discuţie, considerând că atitudinea lui Patton faţă de soldatul de rând este excesivă şi contraproductivă.

7
7-A
HQ-26
3
2

20180091-S
1

meticuloase. Lui Bradley i se părea că stilul acesta de bătălie metodică semăna perfect cu cel din ultimele etape ale Primului Război Mondial şi nu lua în seamă modificările echilibrului dintre ofensivă şi defensivă şi ritmul mai rapid care putea fi susţinut prin utilizarea armelor combinate şi a tancurilor. Bradley considera că în războiul modern trebuie să fii pregătit să rezolvi inerentele situaţii incerte apărute, să fii dispus să improvizezi şi să te adaptezi la noi circumstanţe. Când i s-au prezentat planurile lui Montgomery pentru operaţiunile postdebarcare, Bradley a insistat ca, pentru sectorul american, să se renunţe la îngrădirile temporare alocate fazelor de desfăşurare.

Bradley nu a fost implicat prea mult în planificarea Operaţiunii Overlord care începuse de mult când el a ajuns în Anglia. Montgomery şi Eisenhower erau îngrijoraţi că forţa de invazie iniţială este prea slabă şi au încercat să suplimenteze trupele, ajungând la cinci divizii: două britanice, una canadiană şi două americane. Bradley a propus o debarcare pe timp de noapte, dar sugestia lui a fost respinsă prompt de planificatorii englezi şi americani, intimidaţi de perspectiva executării unei operaţiuni atât de complexe în haosul şi confuzia întunericului. Deşi planul original includea şi trupe aeropurtate, Bradley a făcut presiuni ca în sectorul american să fie angajate chiar două divizii de aeropurtate, pentru a crea o aripă solidă pe flancul drept, la plaja Utah. Bradley şi-a susţinut această propunere în ciuda opoziţiei întâmpinate din partea şefilor de stat major. Într-adevăr, paraşutările din Sicilia fuseseră un dezastru, dar Bradley susţinea că lecţiile de atunci fuseseră învăţate. Comandantul forţelor aeriene pentru Normandia, mareşalul de aviaţie Trafford Leigh-Mallory, din RAF, a făcut chiar

Ofiţerii superiori ai Armatei VII la cartierul general din Palermo după bătălie: comandantul Corpului II, generalul-locotenent Omar Bradley, comandantul Armatei VII, generalul-locotenent George Patton, şi locţiitorul lui Patton, generalul-maior Geoffrey Keyes. Keyes a primit comanda unui corp special, creat de Patton pentru atacul fulgerător de la Palermo.
MHI

o estimare foarte pesimistă în legătură cu numărul victimelor în cazul unor paraşutări, dar, în final, Bradley a reuşit să-şi impună punctul de vedere.

Trupele lui Bradley pentru Ziua Z erau alcătuite din Corpul VII, comandat de Collins, poziţionat în dreapta

pe plaja Utah, având ca avangardă Divizia 4, şi Corpul V, comandat de Gerow, pe plaja Omaha, cu o avangardă formată din grupuri de luptă regimentale din cadrul Diviziilor 1 şi 29. Bradley a urcat la bordul crucişătorului USS *Augusta* într-o dispoziţie proastă. Îi ieşise un furuncul pe nas, care în final i-a fost înlăturat de unul dintre soldaţii de pe vas. Bradley nu fusese cel mai frumos bărbat din lume nici în cele mai bune perioade ale sale, dar acum, cu un bandaj mare pe nas, arăta groaznic. Deşi nu era un bărbat chiar vanitos, fotografiile care trebuiau să imortalizeze acest important eveniment s-au făcut abia după Ziua Z, când Bradley nu mai avea bandajul pe nas. În noaptea de 5–6 iunie, când au demarat operaţiunile pentru Ziua Z, Bradley a rămas la bordul crucişătorului *Augusta.*

Paraşutările din acea noapte au fost o harababură totală. Soldaţii din Diviziile 82 şi 101 Aeropurtate au fost risipiţi prin toată peninsula Cotentin şi puţine unităţi şi-au capturat obiectivele. Cu toate acestea, ambele divizii erau formate din tineri soldaţi plini de avânt, care au făcut tot ce le-a stat în putinţă să-şi îndeplinească misiunile în spatele liniilor germane. Ca urmare, defensiva germană din spatele plajei Utah a început să se destrame în confuzie şi haos. Comandanţii germani erau convinşi că dispersia trupelor era o nouă tactică de război, haotic şi nebunesc, care intenţionează să valorifice unităţi de commando alcătuite din trupe de elită. Bradley nu a aflat prea multe despre desfăşurarea acestor acţiuni până târziu în ziua aceea, din cauza problemelor obişnuite de comunicare radio la nivelul unităţilor de paraşutişti.

Debarcarea Diviziei 4 pe plaja Utah a mers perfect, cu excepţia faptului că grupul de luptă regimental care trebuia să funcţioneze ca avangardă a fost debarcat la mare

distanţă de sectorul stabilit. Până la urmă a fost mai bine aşa, pentru că sectorul de debarcare avea o apărare mai slabă decât în capul de plajă stabilit, defensiva fiind slăbită în urma bombardamentului care precedase invazia. Spre prânz, Divizia 4 cucerise plaja şi înainta pe câmpurile inundate.

Însă debarcarea pe plaja Omaha a fost un dezastru. Au existat mari neînţelegeri între Armata I, comandată de Bradley, şi Escadrila 8 de bombardiere grele. Bradley

Ike, Winston Churchill şi Bradley la o partidă improvizată de tragere cu noua carabină M1 de calibru 30, în timpul unei vizite la Divizia 2 Blindate în 1944.
MHI

credea că avioanele vor bombarda paralel cu plaja, saturând linia defensivă şi creând cratere care să asigure trupelor o oarecare acoperire, nu că se vor limita la bombardarea punctuală a unor construcţii defensive. Forţa aeriană americană a primit ordine contradictorii, unele cerând bombardarea plajei, altele protejarea ei în scopuri logistice, pentru valurile de debarcări ce aveau să urmeze. În plus, zona plajei Omaha era plină de tunuri antiaeriene coordonate prin radar. Din acest motiv, USAAF a decis să bombardeze perpendicular pe plajă, pentru a minimiza vulnerabilitatea avioanelor în faţa tunurilor. Bombardamentul a fost o pierdere de timp. Ceaţa dimineţii reducea vizibilitatea şi, ca să nu rişte oroarea unui fratricid lovind ambarcaţiunile încărcate cu trupe, avioanele îşi aruncau bombele cu 30 de secunde mai târziu, făcând prăpăd pe câmpurile din spatele plajei, dar lăsând intactă defensiva germană. Bombardamentul naval aliat nu a putut să suprime defensiva de pe plaja Omaha din cauza lipsei de sincronizare cu fluxul capricios al multor zone din Normandia.

Cu toate slăbiciunile acestui bombardament, adevărata problemă era tipul defensivei germane de pe plaja Omaha. Aici era o fâşie îngustă de plajă care avea în spate o faleză înaltă. Singurele locuri prin care puteai ieşi de pe plajă erau trei ravene, botezate de americani „văi“. Germanii îşi dăduseră seama foarte bine de avantajul acestor ravene şi construiseră în dreptul fiecărei ieşiri adevărate fortăreţe. Şi nu doar ravenele erau intens fortificate, ci şi plaja avea o concentraţie neobişnuită de infanterişti germani. Rommel vizitase sectorul Grandcamps în februarie şi sesizase o asemănare ciudată cu locul de debarcare de la Salerno, pe care îl văzuse cu câteva luni înainte.

Cât timp a fost comandantul Armatei I, Bradley l-a avut ca locţiitor pe generalul-maior Courtney Hodges, cel care în august 1944 a şi preluat comanda armatei după ce Bradley a fost promovat comandantul Grupului de armată XII.
MHI

A conchis, profetic, că „soarta Europei se va decide aici“ şi le-a ordonat subordonaţilor să aloce acestui sector o divizie regulată de infanterie – 352. Infanterie-Division – pe lângă divizia staţionată deja acolo. Fără ştirea spionajului aliat, unul dintre regimentele diviziei a întărit defensiva de pe plaja Omaha. Cea mai mare parte a artileriei divizionale avea în raza de acţiune plaja, cu locurile de debarcare din faţa ravenelor, pregătite deja ca zone de ucidere. Serviciile secrete aliate au crezut

că 352. Infanterie-Division era mult în spatele plajei, la Saint-Lô, şi nu au avut nici cea mai vagă idee că germanii plănuiseră să apere atât de viguros plaja.

Cauza principală a dezastrului de pe plaja Omaha o constituia interpretarea complet greşită pe care o dăduseră Aliaţii intenţiilor tactice ale germanilor. Doctrina germană se baza pe o defensivă avansată slabă, urmată de un contraatac violent, şi nu pe apărarea viguroasă a capului de plajă. Aşa se întâmplase în Sicilia, la Salerno şi Anzio, iar americanii se aşteptau ca şi aici să se întâmple la fel: o debarcare relativ uşoară care trebuia să fie întărită rapid în faţa unui puternic contraatac german. Dar Rommel învăţase din lecţia luptelor din Italia că doctrina germană privitoare la debarcările amfibii e falimentară şi a încercat s-o schimbe, întărind apărarea plajei în sine. Plaja Omaha a fost singurul loc în care linia defensivă fusese astfel întărită. Germanii duceau lipsă de divizii regulate de infanterie şi singura divizie pe care Rommel o mai avea la dispoziţie fusese trimisă în Normandia de Jos, lângă Dieppe, alt loc în care el considera că Aliaţii ar putea încerca să debarce. Restul diviziilor germane erau unităţi staţionare de mâna a doua. Plaja Omaha avea de două ori mai multă infanterie şi de două sau de trei ori mai multe mitraliere, tunuri antitanc şi tunuri obişnuite decât restul locurilor de debarcare din Ziua Z.

Primele debarcări de pe plaja Omaha au nimerit exact în punctele cele mai tari ale defensivei germane, la Colleville şi Vierville, şi, deloc surprinzător, au fost întâmpinate de o ploaie groaznică de foc cu arme mici, mortiere şi tunuri. Un baraj ce părea să aibă mai degrabă intensitatea unei bătălii din Primul Război Mondial. Pe partea de est, la ravena de la Colleville, experimentatul

Regiment 16 din Divizia 1 Infanterie a suferit pierderi serioase, dar tinerii ofiţeri şi subofiţeri au trecut rapid şi eficient în fruntea unor grupuri mici pe care au reuşit să le scoată de pe plajă şi peste faleză. Neexperimentatul Regiment 116 din Divizia 29 a suferit pierderi înfiorătoare şi a ieşit cu mare greutate de pe plajă. Următorul val de soldaţi era împiedicat să debarce de minele care încă se aflau în apă, deoarece geniştii nu reuşiseră să le

După Ziua Z, Bradley a făcut mai multe zile de inspecţii pe frontul de luptă, împreună cu comandanţii aliaţi. Îl vedem aici pe 15 iunie, la bordul unui vas de debarcare, în largul coastei, alături de contraamiralul Alan Kirk, comandantul contingentului american de marină în Ziua Z.
MHI

detoneze, fiind la rândul lor decimaţi în timpul debarcărilor din primul val. În final, tinerii căpitani din marina şi garda de coastă au ignorat obstacolele şi s-au îndreptat spre mal cu toate riscurile. În orele mai târzii ale dimineţii, un şir neîntrerupt de ambarcaţiuni de debarcare aducea la ţărm trupele de infanterişti.

Din cauza problemelor de comunicare, o bună parte a dimineţii Bradley nu a avut contact cu plaja, aparatura radio fiind afectată de apă. Rapoartele primite de la ofiţerii de marină din apropierea ţărmului nu erau deloc încurajatoare. Bradley începuse să ia în considerare variante sumbre, inclusiv abandonarea plajei şi transferarea Corpului V fie pe plajele învecinate unde debarcaseră britanicii, fie pe plaja Utah. Însă, spre după-amiază, a devenit clar că, în ciuda pierderilor dureros de mari, trupele Corpului V se instalaseră ferm pe ţărm.

Anticipatul contraatac german nu s-a materializat niciodată, nici pe plaja Utah, nici pe plaja Omaha. 352. Infanterie-Division a încercat să declanşeze mai multe atacuri cu trupe la nivel de companie, la amiază şi în seara Zilei Z, dar au fost stopate de bombardamentul naval sau de infanteria aliată. Grupul mobil de luptă al diviziei a fost trimis prea devreme în dimineaţa acelei zile să vâneze paraşutişti-fantomă şi a pierdut toată ziua mărşăluind pe câmpurile Normandiei, primind ordine şi contraordine, aflându-se permanent sub focul Aliaţilor.

În *bocage*

Pe 12 iunie, o delegaţie din care făceau parte toţi comandanţii superiori americani, inclusiv generalul George C. Marshall, amiralul Ernest King şi generalul Hap Arnold,

i-a însoţit pe Ike şi pe Bradley la o inspecţie a sectorului american din Normandia. Cu toate că pe plaja Omaha pierderile fuseseră mari, debarcările decurseseră excelent şi acum Aliaţii erau bine stabiliţi pe ţărmul Franţei.

Prima misiune a lui Bradley în săptămâna de după debarcare a fost să facă legătura între plajele Omaha şi Utah. O formaţiune de forţe speciale fusese trimisă între cele două plaje împotriva artileriei germane din zona Pointe-du-Hoc, iar în următoarele două zile trupele de pe plaja Omaha au forţat înaintarea spre vest, pentru a face legătura cu cei din forţele speciale. În sectorul alăturat, acoperit de Corpul VII lângă plaja Utah, Bradley intenţiona să întărească fărâmiţatele divizii de aeropurtate şi ulterior Corpul VII să declanşeze un atac rapid înspre Cherbourg. A treia zi după debarcări, planurile s-au schimbat din nou; în ambele sectoare, trupele americane se confruntau cu un obstacol neaşteptat – *bocage.* Câmpurile agricole din această parte a Normandiei de Jos erau înconjurate de liziere dense de subarboret, plantate pentru a proteja terenul de vânturile de coastă. Vegetaţia densă alcătuia o formă de fortificaţie naturală pe care germanii au început s-o exploateze pentru a încetini ritmul în care trupele americane înaintau către interiorul peninsulei. Încetineala cu care soldaţii înaintau prin *bocage* i-a convins pe Bradley şi pe Collins că luarea rapidă a Cherbourgului e improbabilă. În aceste circumstanţe, era esenţial să fie izolată peninsula Cotentin, pentru a împiedica întăririle germane. Primul pas era să se completeze încercuirea cu trupe din Divizia 82 Aeropurtată care să formeze o linie continuă de o parte şi de alta a râului Mederet. După ce această mişcare a fost făcută, Collins a ordonat Divizei 90, abia sosită, să înainteze spre vest

până pe 10 iunie. Divizia 90 era constituită din soldaţi de la Garda Naţională, iar prestaţia ei a fost lamentabilă. Bradley a decis să retragă formaţiunea şi a înlocuit-o cu experimentata Divizie 9 Infanterie, care pe 17 iunie a îndeplinit misiunea. Corpul V, din vecinătate, şi-a continuat înaintarea lentă prin vegetaţia densă, către obiectiv – intersecţia de drumuri de la Saint-Lô.

Pe 18 iunie 1944, feldmareşalul Bernard Montgomery a stabilit misiunile imediat următoare pentru trupele aliate din Normandia. Armata I trebuia să cucerească oraşul Cherbourg, iar Armata II britanică trebuia să ia Caenul. Atacul principal de la Cherbourg a fost declanşat în seara de 19 iunie. Primele valuri ale atacului au făcut progrese constante, pentru că germanii au bătut în retragere încă de la primul contact. Pe 20 iunie, Corpul VIII ajunsese la peninsula Cap de la Hague, unde a întâlnit o defensivă germană puternică. Atacul final s-a dat pe 22 iunie şi a fost precedat de un intens bombardament aerian executat de Comandamentul Tactic Aerian IX. Pe 24 iunie defensiva germană a început să cedeze și americanii au reușit să facă breşe în ultimele redute ale fortificaţiilor exterioare, reușind să obţină accesul în oraş. Infanteria a luat cu asalt Fort de Roule, din apropierea oraşului, şi pe 26 iunie spionajul aliat a aflat că buncărul german de comandă se află în apropiere de Saint-Saveur. Tunelul de intrare în buncăr a fost luat cu asalt, iar comandanţii de la Festung Cherbourg s-au predat. A mai durat două zile până când au fost eliminate și forturile din jurul portului, în special cu atacuri aeriene şi de tancuri; în total au fost capturaţi 6 000 de prizonieri. Pe 1 iulie, Collins a raportat că în peninsula Cotentin a încetat orice formă de rezistenţă organizată.

Principalii comandanţi americani, într-o fotografie de grup făcută după Ziua Z. De la stânga la dreapta, Bradley (Armata I), Leonard „Gee“ Gerow (Corpul V, plaja Omaha), Eisenhower (SHAEF) şi J. Lawton „Lightning Joe“ Collins (Corpul VII, plaja Utah).
MHI

Aliaţii speraseră să ocupe Cherbourgul în ziua Z+15, aşa că eliberarea oraşului în ziua Z+21 nu reprezenta o întârziere prea mare, mai ales dacă se făcea comparaţia cu sectorul britanic, unde obiectivul era oraşul Caen. Capturarea Cherbourgului nu a însemnat un avantaj imediat pentru starea aprovizionării, deoarece germanii, înainte de a se preda, distruseseră toate facilităţile portuare. Refacerea portului a durat aproape două luni şi acesta a fost operaţional abia în septembrie 1944. Totuşi, cucerirea Cherbourgului a fost cea mai mare victorie a Aliaţilor după debarcările din Ziua Z.

Odată ocupat orașul, Bradley a redirecționat Armata I către Saint-Lô, pentru a-și scoate trupele din zona de *bocage* și a înainta către câmpiile din sud. Pe 3 iulie, Bradley a declanșat un atac spre Coutances cu cinci divizii din Corpul VIII comandat de Eddy și din Corpul VII al lui Collins. Atacul nu a făcut mari progrese, iar pe 7 iulie Bradley a fost silit să trimită în sprijinul lor Corpul XIX, aflat sub comanda lui Corlett. Regimentul 117 Infanterie din Divizia 30 a executat o traversare ca la carte a râului Vire, iar Bradley a consolidat această victorie trimițând o unitate de luptă din Divizia 3 Blindate. Traversarea râului Vire i-a făcut pe germani să aducă din sectorul britanic Panzer-Lehr-Division, pentru a opri înaintarea lentă, dar sigură a americanilor. Panzerele au atacat în apropiere de La Desert, unde au suferit pierderi serioase, dar au oprit pentru moment ofensiva lui Bradley.

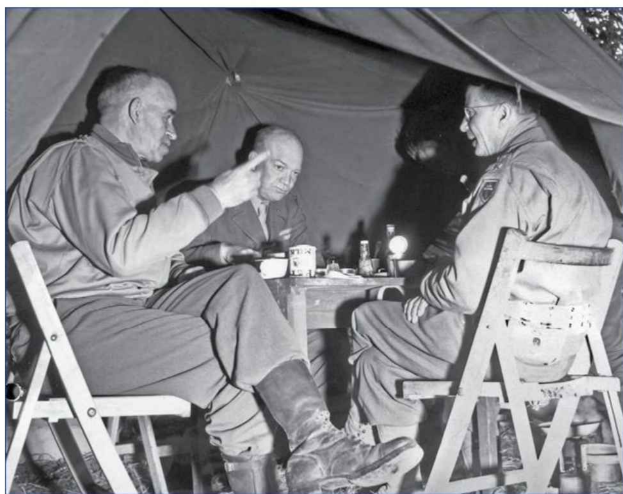
Chiar dacă atacul din *bocage* era din nou întârziat, Bradley căpătase acum mai multă încredere în posibilitatea unei străpungeri decisive. La sfârșitul lui iunie, ofițerii de la SHAEF concepuseră un plan pentru o operațiune numită Lucky Strike, care prevedea o străpungere în primul sector în care defensiva germană din Normandia ar fi început să cedeze. Bradley era convins că germanii își angajaseră deja în luptă toate rezervele și că în sectorul lui elementele de defensivă în adâncime lipseau. Varianta revizuită de el a planului Lucky Strike a primit numele de cod Operațiunea Cobra. După ce a reușit să obțină acordul lui Eisenhower, pe 12 iulie i-a convocat pe comandanții corpurilor de armată împreună cu ofițerii superiori la cartierul său general de pe plaja Omaha și le-a prezentat planul operațiunii. Planul original prevedea startul operațiunii pe 18 iulie, dar programarea s-a dovedit prea

optimistă, Saint-Lô fiind cucerit abia pe 19 iulie, iar şoseaua Periers–Saint-Lô fiind controlată abia pe 20 iulie. Forţa de bombardiere strategice fusese redirecţionată în sprijinul lui Montgomery, pentru Operaţiunea Goodwood, astfel că atacul s-a mai amânat cu câteva zile.

Planurile operaţiunii Cobra au devenit ordine de luptă pe 20 iulie. Operaţiunea era acum şi mai importantă, pentru că, în sectorul britanic, Operaţiunea Goodwood nu reuşise să obţină străpungerea. După ce pierduse în

Colaborarea cu forţele aeriene a fost esenţială pentru succesul Operaţiunii Cobra. Aici, Bradley şi şeful său de stat major, William Kean, stau de vorbă cu generalul-maior Elwood „Pete" Quesada, şeful Comandamentului Tactic Aerian IX. *NARA*

Ike şi Bradley în vizită la generalul-maior Ira Wyche, comandantu Diviziei 79, la postul său de comandă din apropiere de Haunville, Franţa, pe 4 iulie 1944.
MHI

luptă mai bine de o treime din tancuri, ofensiva britanică nu reușise să câştige decât 50 km², înaintând mai puţin de 10 km în adâncime. În ciuda acestor rezultate dezamăgitoare, Goodwood a avut o influenţă enormă asupra Operaţiunii Cobra, pentru că germanii au fost convinşi că principalul atac al Aliaţilor se va da în sectorul britanic. Ca rezultat, unităţile germane din sectorul lui Bradley au fost văduvite de sprijinul panzerelor.

Bradley a propus lansarea ofensivei terestre imediat după un masiv bombardament aerian executat la doar

700 m în faţa poziţiilor americane. La fel ca pe plaja Omaha, şi de data aceasta au existat probleme mari de comunicare între comandanţii forţelor terestre şi cei ai forţelor aeriene. Bradley se aştepta ca avioanele să atace paralel cu şoseaua Periers–Saint-Lô, asigurând astfel o limită naturală şi vizibilă pentru partea de nord a zonei de ucidere. Dar şi de data aceasta USAAF a decis să atace ţintele perpendicular.

Operaţiunea Cobra fusese programată să înceapă la ora 13.00 pe 24 iulie 1944, după masivul bombardament aerian. Dimineaţa, din cauza plafonului jos de nori, misiunea bombardierelor a fost anulată, dar ordinul a ajuns după ce avioanele decolaseră. O parte dintre bombardiere şi-au continuat misiunea, iar avionul din fruntea unei unităţi a lansat bombele mai devreme, din greşeală, fiind urmat apoi de celelalte 15 avioane din formaţie. Bombele au căzut la aproape 2 km de zona de bombardare; 25 de soldaţi din Divizia 30 au fost ucişi şi 131 au fost răniţi. În urma incidentului au existat discuţii aprinse între Bradley şi comandanţii USAAF.

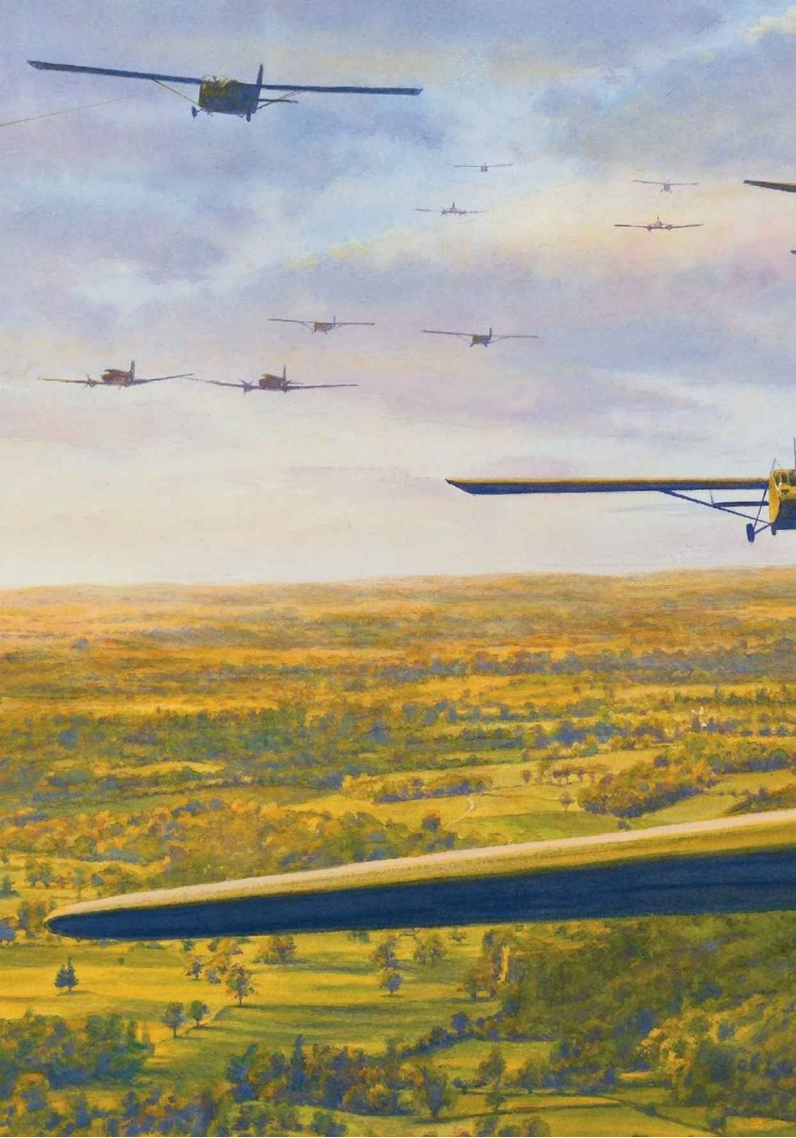
Operaţiunea Cobra a fost reprogramată pentru dimineaţa zilei de 25 iulie, urmând să înceapă cu foc de mitralieră executat cu avioane de vânătoare, urmat de o ploaie de bombe lansate din 1 495 de bombardiere grele B-17 şi B-24 şi 380 de bombardiere medii B-26, în mai multe valuri în care trebuiau să arunce 4 700 de tone de proiectile pe o suprafaţă cu lungimea de 6 500 m şi lăţimea de 2 300 m. Efectul asupra defensivei germane a fost devastator. Din cei 3 600 de soldaţi de la Panzer-Lehr-Division, 1 000 au fost ucişi în atacul cu bombe şi cel puţin 1 000 au fost răniţi sau năuciţi de atac. Şi în atacul din 25 iulie s-au repetat problemele din ziua precedentă,

cu bombe căzute prea devreme, deasupra liniilor americane, din cauza cărora 111 soldaţi au fost ucişi şi 490 au fost răniţi. Printre morţi s-a numărat şi generalul-locotenent Lesley McNair, şeful Forţelor Terestre Americane, ofiţerul cu cel mai mare grad care a murit în război. Pierderile importante erau în special ale companiilor de asalt din avangardă, acest lucru punând probleme considerabile în declanşarea primelor atacuri.

În ciuda erorilor de bombardament, atacul terestru a fost declanşat la ora 11.00. Aripa vestică a forţei de atac s-a împotmolit rapid şi prima zi a ofensivei a fost o dezamăgire. În loc să câştige 5 km, Corpul V al lui Collins nu a reuşit să înainteze decât 1,5 km. Opţiunile pe care le aveau acum americanii erau fie să continue atacul de infanterie şi în următoarele zile, în speranţa că se va securiza o străpungere curată, fie să treacă la acţiuni mai curajoase şi să angajeze din ziua următoare forţele mecanizate. Collins a preferat varianta îndrăzneaţă. Alegerea lui se baza pe aprecierea personală că defensiva germană e gata să se prăbuşească. Până atunci, când trupele americane din Normandia înaintau până la 1,5 km în liniile germane, ele erau inevitabil ţinta unor contraatacuri dure şi coordonate. De data aceasta însă, nu existau indicii ale unei riposte coordonate. Atacurile cu blindate au tăiat coridoare lungi în defensiva germană şi în prima zi de atac principala problemă au fost blocajele de trafic. Bradley i-a fixat ca obiectiv principal lui Collins oraşul Coutances, iar el a reuşit să încercuiască mai multe divizii germane în drumul către acesta. La sfârşitul lunii iulie, Armata I americană capturase circa 20 000 de soldaţi germani şi desfiinţase efectiv două corpuri germane şi majoritatea diviziilor care le compuneau.

Asalt cu planoare în Normandia, 6 iunie 1944

În anul 1942, Bradley contribuise la reactivarea Diviziei 82, dar aceasta a rămas o divizie convenţională de infanterie până când la comanda ei a venit generalul-maior Matthew Ridgway şi a fost transformată în divizie de aeropurtate. Bradley era un susţinător înfocat al operaţiunilor aeropurtate, chiar şi după debutul nefericit pe care l-au avut în cadrul Operaţiunii Husky, când marina aliată a doborât o misiune de planoare trimisă în ajutor. În faza de planificare a Operaţiunii Overlord, Bradley a fost unul dintre principalii avocaţi care au pledat pentru utilizarea ambelor divizii americane de aeropurtate pentru întărirea atacului de la plaja Utah. Diviziile de aeropurtate aveau o structură triunghiulară, cu două regimente de infanterie paraşutată şi unul de planoare de infanterie. Primele operaţiuni de desant s-au făcut dimineaţa devreme pe 6 iunie, sub forma Misiunii Chicago, susţinută de Divizia 101 Aeropurtate, cu 52 de planoare care au aterizat pe întuneric la ora 3.25, urmate la scurt timp de cele 46 de planoare ale Diviziei 82 Aeropurtate, în cadrul Misiunii Detroit, aterizate la ora 4.10. Primele paraşutări s-au făcut cu ajutorul aeronavelor de transport C-47, pe post de remorchere, şi cu planoare Waco CG-4A. Aceste avioane au fost urmate seara târziu în Ziua Z de două misiuni de aprovizionare, Keokuk şi Elmira, aterizate în jurul orei 21.00. În dimineaţa celei de-a doua zile s-au mai executat două misiuni de aprovizionare, care au aterizat la ora 7.00. Folosirea planoarelor în asalturile aeropurtate era încă la început şi au existat mari pierderi din cauza prăbuşirii aeronavelor sau din cauza paraşutărilor premature în ocean; zborurile cu planoarele Waco au dus la pierderea a circa 123 de soldaţi, iar cele cu planoare Horsa, ceva mai mari, au avut pierderi de circa 340 de soldaţi. Planoarele erau de mare ajutor pentru paraşutişti, deoarece cu ele se puteau transporta echipamente voluminoase, de exemplu jeepuri sau piese de artilerie, şi erau mult mai practice pentru misiunile de aprovizionare. În misiunile cu planoare în Ziua Z au fost transportate 95 de obuziere şi tunuri antitanc, precum şi 290 de vehicule şi 238 de tone de provizii.

Pentru a transforma străpungerea într-o înaintare în toată regula, arma secretă a lui Bradley era Patton. Armata III americană fusese transferată în taină la capul de plajă din Normandia în iulie, pentru a da lovitura de graţie în cadrul Operaţiunii Cobra. Misiunea lui Patton era să înainteze cu armata lui spre vest, în Bretania, pentru a cuceri porturile din golful Quiberon şi oraşul Brest. Având ca vârf de lance Diviziile 4 şi 6 Blindate, lipsite de experienţă, dar bine instruite, trupele lui Patton au înaintat rapid în Bretania în prima săptămână din august, întâmpinând o rezistenţă germană neglijabilă. Aducerea armatei lui Patton a schimbat şi structura organizatorică în cadrul trupelor aliate din Franţa, ca şi funcţia de comandă a lui Bradley. Acum, cu ambele armate în teren, s-a făcut inaugurarea cartierului general al Grupului de armată XII comandat de Bradley, iar trupele americane s-au separat de Grupul de armată XXI comandat de Montgomery; adjunctul lui Bradley, Courtney Hodges, a trecut la comanda Armatei I.

Operaţiunea din Bretania a fost remarcabilă prin viteză. Divizia 6 Blindate a ajuns la Brest pe 8 august, cea mai rapidă şi mai profundă operaţiune executată vreodată de o singură divizie americană în Europa în 1944–1945. Numai că obiectivele strategice de cucerire a porturilor bretone nu au fost atinse, pentru că unităţile de blindate nu erau destul de puternice pentru a forţa intrarea în porturile fortificate. Portul Brest a căzut abia pe 19 septembrie, când a fost complet distrus; atacurile de la Lorient şi Sainte-Nazaire au fost anulate, aşa că garnizoanele germane izolate s-au predat abia la sfârşitul războiului. Dacă în iulie porturile bretone păreau valoroase, în august au apărut alte obiective mai ispititoare.

Bradley îl întâmpină pe Walter Bedell „Beetle“ Smith. Beetle fusese unul dintre protejații lui Bradley la Școala de Infanterie, în anii 1930, iar în 1944–1945 a fost adjunctul lui Eisenhower. Era un administrator dur și hotărât, dispeptic din cauza ulcerului, țigărilor și dexedrinei, având „farmecul natural al unui șarpe cu clopoței“, după cum afirma unul dintre contemporanii săi.
NARA

Comandantul Diviziei 4 Blindate, John Wood, i-a argumentat lui Patton că era mai bine ca de Bretania să se ocupe infanteriștii și că diviziile de blindate ar trebui să se întoarcă spre est, către fluviul Sena, pentru a încercui armata germană din Normandia. Patton a fost încântat de idee și a început să-l preseze pe Bradley s-o accepte. Acesta își dădea seama că misiunea din Bretania nu ar mai fi

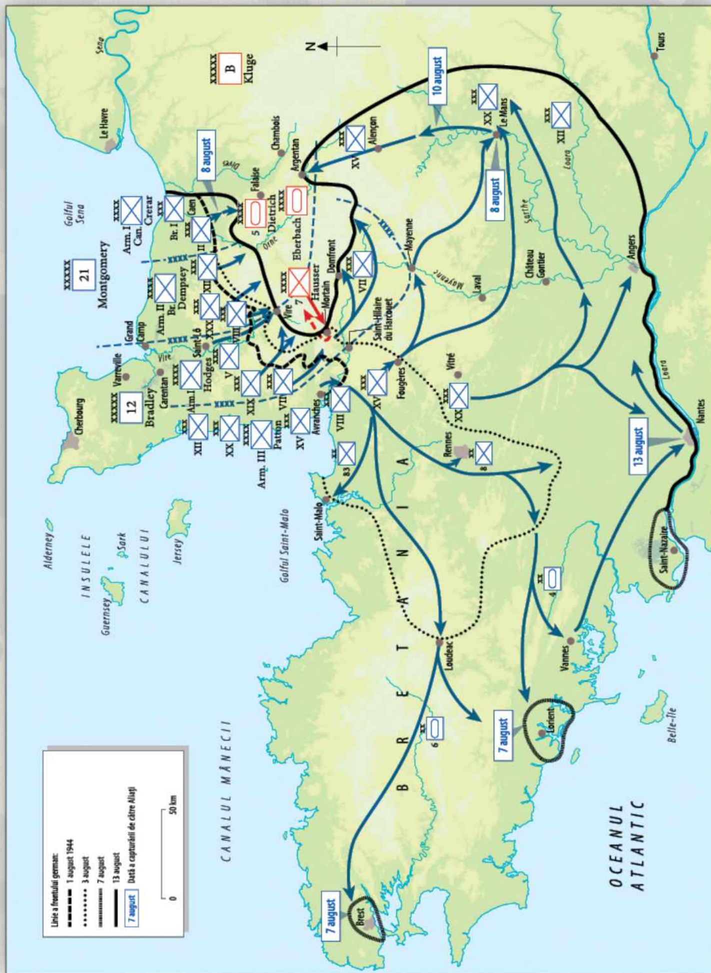
avut nici o valoare dacă germanii ar fi distrus porturile ca şi până atunci, iar serviciile de informaţii erau sigure că germanii nu au mijloace să apere Sena. Acum încercuirea trupelor germane de-a lungul Senei părea într-adevăr posibilă, iar în acest fel Aliaţii puteau pune mâna pe porturi mai bune, precum Le Havre sau Anvers.

Bradley i-a convins pe Eisenhower şi Montgomery să modifice planul iniţial al Operaţiunii Overlord. Acum obiectivul se schimbase, de la cucerirea porturilor bretone la distrugerea armatei germane la vest de râul Orne. Pe 3 august, planul a devenit oficial, iar Bradley l-a instruit pe Patton să folosească minimum de forţe pentru curăţarea Bretaniei. Montgomery susţinea cu tărie planul aventuros, pentru că îşi dădea seama că flancul drept al Aliaţilor ar putea înainta spre est până la Paris. Armata III a pornit pe axa Laval–Le Mans–Chartres, lăsând în Bretania un singur corp de armată. În toiul acestor schimbări de direcţie, germanii au răspuns cu Operaţiunea Lüttich.

Hitler a fost foarte alarmat de înaintarea rapidă a americanilor ieşiţi din zona Saint-Lô şi a ordonat o contraofensivă cu panzere din regiunea Mortain către Avranches, pentru a izola avangarda lui Patton. Decizia lui zorită se baza pe succesul forţelor de blindate care ţinuseră pe loc Grupul de armată XII al britanicilor la Caen timp de aproape două luni. Transferarea unităţilor descompletate de panzere din sectorul canadiano-britanic în cel american era o invitaţie la dezastru. Nu doar că înclina balanţa în favoarea lui Montgomery în sectorul Caen, dar expunea coloanele de panzere în mişcare atacurilor devastatoare ale aviaţiei aliate. Serviciile de informaţii au aflat despre atacurile de la Mortain, iar pe 7 august, când au fost declanşate, trupele americane erau în alertă.

Ieşirea din Normandia

1–13 august, 1944

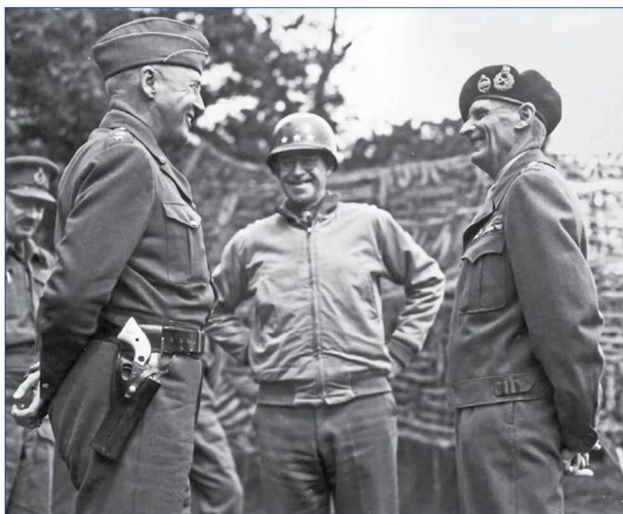
Atacul s-a împotmolit imediat în faţa rezistenţei ferme a infanteriei americane şi coloanele de blindate au fost lovite crunt de artilerie şi aviaţie. În dimineaţa de 8 august 1944, Armata I canadiană a lansat Operaţiunea Totalize, ofensivă care avea ca obiectiv Falaise, la 34 km sud de Caen. În faţa unei defensive slăbite, tancurile canadiene şi poloneze au făcut coridoare solide în liniile până acum de netrecut ale germanilor. În seara de 10 august, situaţia germanilor devenise disperată.

Pe 8 august, pe când Eisenhower se afla la cartierul general al lui Bradley, acesta i-a telefonat lui Montgomery să-i propună o schimbare a planurilor americane. În loc să se ducă în est, către Sena, Patton ar fi urmat să continue spre nord, către Alençon şi către flancul Grupului de armată XXI (al lui Montgomery), aproximativ pe linia Carrouges–Sees. Odată ajunse acolo, dacă situaţia era sigură, trupele lui Patton urmau să continue înaintarea de-a lungul graniţei interarmate spre Argentan. Montgomery a fost încântat de potenţialul pe care l-ar fi avut o astfel de operaţiune. Deşi a fost de acord cu obiectivele propuse de Bradley, el bănuia că germanii îşi vor concentra eforturile în zona *bocage* de lângă Alençon, unde ar fi putut coordona mai uşor o defensivă. Din acest motiv el a insistat ca trupele canadiene să ajungă la Falaise cât mai curând, în ideea că vor putea ajunge la Argentan înaintea americanilor. După această discuţie, Bradley i-a transmis instrucţiuni lui Patton şi apoi a redirecţionat Armata I a lui Hodges. În loc să se deplaseze spre est, aceasta trebuia să înfrângă trupele germane din zona Mortain şi să folosească oraşul ca rampă de lansare a unei ofensive către nord, prin Barenton şi Dormfront, până la Flers. Contraatacul prost gândit al panzerelor de la Mortain făcea

ca acum Wehrmachtul să fie vulnerabil în fața unei duble învăluiri în Normandia.

Ziua de 13 august a fost punctul de cotitură al bătăliilor finale din Normandia. În după-amiaza aceea, Bradley i-a dat ordin lui Haislip să abandoneze înaintarea către trupele canadiene și să se întoarcă din nou spre est, către Sena. Bradley vedea operațiunea de la Falaise ca pe una de ciocan și nicovală, rolul ciocanului revenindu-i în opinia sa Grupului XXI de sub comanda lui Montgomery.

După ce Patton a ajuns în Franța ca șef al noii Armate III, el s-a întâlnit cu Bradley și Montgomery pe 7 iulie 1944 pentru a discuta viitoarea campanie.
MHI

Astfel că, odată pregătită nicovala americană, Bradley şi-a îndreptat atenţia către următoarele obiective. Această decizie a stârnit o mulţime de controverse, iar unii comentatori au criticat-o, considerând că trupele Corpului XV ar fi putut sigila Punga Falaise mai devreme şi ar fi capturat mai mulţi soldaţi germani decât au prins în final, pe 20 august, când s-a definitivat încercuirea.

Motivele pentru care Bradley a făcut această schimbare au fost simple. Trupele lui Patton se aflau la nord de graniţa interarmate, practic pe teritoriul trupelor lui Montgomery. El se temea că o joncţiune frontală a trupelor americane şi canadiene ar putea avea ca rezultat un fratricid şi ar complica misiunile aeriene de sprijin. Deşi Corpul XV din armata lui Patton cucerise Argentan fără multe pierderi, poziţia lui era departe de a fi securizată. Bradley prefera „să pună bine mâna pe Argentan decât să îşi rupă degetele la Falaise". Corpul XV era „degetul" întins prea mult, fără să aibă flancuri securizate. În vest, trupele germane se pregăteau să declanşeze un alt contraatac cu panzere, tocmai pentru a izola avangarda de blindate de la Argentan, iar între Corpul XV şi unităţile înaintate ale Armatei I, aflate mai departe în vest, exista un gol de circa 30 km. Decizia lui s-a mai bazat şi pe informaţiile incorecte primite de la serviciul de spionaj care afirma că germanii îşi deplasează trupele din Punga Falaise. Comandanţilor aliaţi le venea greu să creadă că germanii pot fi atât de stupizi încât să permită încercuirea unei forţe atât de mari. Aşa că Bradley urmărea să elimine ultimele trupe germane realizând o încercuire mai adâncă pe Sena.

La jumătatea lunii august, situaţia frontului german devenise catastrofală. Pe 15 august, Armata VII americană

Bradley şi generalul-maior Troy Middleton, comandantul Corpului VIII, în timpul luptelor duse lângă portul Saint-Malo, pe 16 august 1944.
MHI

a lansat Operaţiunea Dragoon, pe coasta franceză a Mediteranei. Cele două armate germane din centrul şi sudul Franţei fuseseră descompletate pentru a asigura întăriri în Normandia, iar acum se trezeau în faţa unor lupte neaşteptate. Germanii au început să înţeleagă că obiectivul strategic al Operaţiunii Dragoon era joncţiunea trupelor americane cu cele aliate din centrul Franţei, adică, practic, încercuirea Heeresgruppe G în sudul şi centrul Franţei. În a doua săptămână a lunii august, nu doar Armata VII germană risca să fie distrusă în Normandia, ci însăşi ocupaţia germană din Franţa era ameninţată.

Pe 16 august, trupele canadiene au pătruns în Falaise, fiind aproape să închidă încercuirea trupelor germane din Normandia. În ziua aceea, Montgomery i-a telefonat lui Bradley să-i propună ca trupele aliate să facă joncţiunea la nord-est de Argentan, forţele canadiene şi poloneze urmând să ocupe Trun, iar cele americane – Chambois. La momentul acela, Corpul XV fusese redus la o forţă de blocare, două dintre diviziile lui înaintând rapid spre est. Pe 16 august, spre seară, Hitler a consimţit, în sfârşit, să dea ordin de retragere pentru unităţile prinse în pungă – rămăşiţele a nouă divizii de infanterie şi a şase divizii de panzere, aflate într-o zonă de ucidere cu o lăţime de doar 24 km şi vulnerabile la atacuri de artilerie din toate părţile. Ultimele grupuri organizate au scăpat din pungă traversând râul Dives în primele ore ale dimineţii de 21 august, iar la orele amiezii Punga Falaise era ferm sigilată. Unităţile germane au început să se predea în masă, pentru a evita focul distrugător de artilerie.

Trupele aliate au capturat în Punga Falaise peste 50 000 de soldaţi, încă 10 000 fiind găsiţi morţi. În plus, germanii au pierdut aici 313 tancuri şi tunuri de asalt. Cele mai valoroase unităţi germane fuseseră sfărâmate. Şase dintre diviziile de panzere care au reuşit să scape au raportat la Berlin că mai aveau doar 2 000 de soldaţi, 62 de tancuri şi 26 de piese de artilerie, mai puţin de o zecime din efectivele de la începutul campaniei. Dar coşmarul lor nu se sfârşise. După ce au scăpat din încercuirea de la Falaise, acum trebuiau să fugă din nou şi să traverseze fluviul Sena.

Cât timp se sigila Punga Falaise, Patton şi-a continuat cursa spre est, către Sena, întâlnind în drum doar grupuri improvizate de luptă. Bradley tot încerca să folosească

forţe aeropurtate, pentru a accelera înaintarea, şi pe 17 august a început planificarea Operaţiunii Transfigure, care urmărea încercuirea elementelor din Armata VII germană aflată în retragere undeva la sud de Paris, facilitând în acest fel înaintarea lui Patton. Pe 16 august, tancurile lui Patton aproape ajunseseră la Rambouillet, aşa că desantul aeropurtatelor a fost amânat. Ulterior au primit misiunea să cucerească mai multe capete de pod pe Sena.

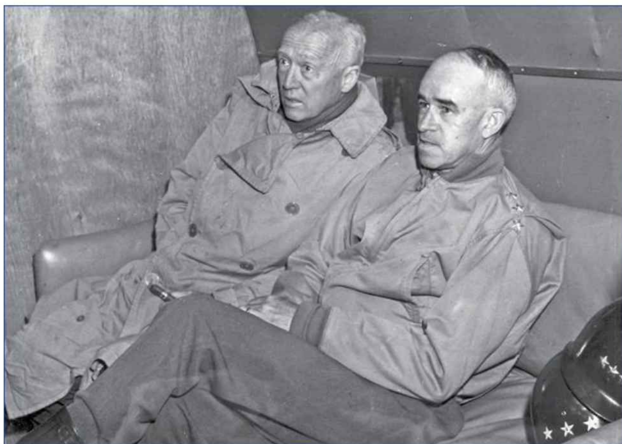
Cei doi comandanţi americani de grup de armată în TEO erau Jacob Devers (Grupul VI), în stânga, şi Bradley (Grupul XII), în dreapta. Între ei este Leonard „Gee" Gerow, care la izbucnirea războiului era şeful Departamentului Planuri de Război şi s-a aflat la comanda Corpului V pe plaja Omaha. Devers nu făcea parte din cercul lui Eisenhower şi Bradley de veterani din teatrul de operaţiuni mediteraneean; în 1943 comanda armata americană în TEO, înainte ca în locul său să fie numit Eisenhower.
NARA

Dar şi de data aceasta tancurile lui Patton s-au mişcat mai repede, ajungând pe 19 august aproape de Mantes. Pe 20 august, când Punga Falaise se închidea, Corpul XV comandat de Haislip avea două divizii la Sena, în apropiere de Mantes, chiar deasupra Parisului, şi începuse traversarea fluviului pe 19 august.

În ziua aceea, Eisenhower s-a întâlnit cu Montgomery şi Bradley pentru a discuta acţiunile ulterioare. Planurile iniţiale pentru Ziua Z nu prevăzuseră că forţele aliate vor ieşi din zona debarcărilor mai devreme de 90 de zile, iar acum trecuseră abia 74 de zile. Cei trei s-au pus de acord să abandoneze planurile iniţiale şi să exploateze situaţia delicată în care se aflau germanii. Bradley a pus în discuţie problemele implicate de intruziunea lui Haislip în sectorul britanic al Grupului de armată XXI, lângă Mantes. El s-a oferit să-i dea lui Montgomery camioane cu care să aducă trupe britanice de înlocuire la Mantes, dar acesta a refuzat, pentru că era interesat mai mult de operaţiunile de la Falaise. Montgomery susţinuse de multă vreme o încercuire masivă pe Sena, în urma căreia ar fi putut fi prinşi pe malul stâng circa 75 000 de soldaţi germani. Aşa că l-a încurajat pe Bradley să ignore graniţele interaliate şi să profite de oportunitate.

Până pe 24 august, trupele lui Patton traversaseră Sena atât la nord, cât şi la sud de Paris. Deşi părea că oraşul va intra în atribuţiile Armatei III a lui Patton, pe 23 august Bradley a reconfigurat substanţial compoziţia Grupului de armată XII, pentru a ajuta înaintarea trupelor spre est. Corpul XV comandat de Haislip a fost trecut în subordinea Armatei I; în timp ce Patton, cu Armata III, a continuat înaintarea rapidă peste Sena, având ca principal obiectiv sudul oraşului. Principala problemă a acestor

Bradley şi Patton la bordul unei aeronave de transport C-47 ducându-se în inspecţie pe frontul breton, pe 31 august 1944. În această etapă a campaniei, forţele lui Patton în Bretania fuseseră reduse la un singur corp de armată cu care urma să înaintezespre Sena, în apropierea Parisului. *NARA*

operaţiuni era lipsa de combustibil şi Grupul XII a trebuit să găsească metode improvizate pentru a aproviziona coloanele aflate în marş.

Pe 19 august, la Paris izbucnise o revoltă în fruntea căreia se afla Rezistenţa franceză. Planurile Aliaţilor nu incluseseră Parisul pe lista obiectivelor de maximă importanţă. Bradley avea să spună mai târziu că „Tactic, oraşul nu mai avea importanţă. Cu toată gloria lui din trecut, pentru noi Parisul nu însemna decât un punct pe hartă pe lângă care trebuia să trecem în drumul spre Rin.

Din punct de vedere logistic ne-ar fi putut crea probleme de nespus, pentru că în spatele faţadelor frumoase trăiau 4 000 000 de francezi flămânzi". Ofiţerii din statul major al lui Bradley estimaseră că Parisul ar avea nevoie de 4 000 de tone de provizii pe zi, echivalentul proviziilor care ar fi dus Armata III comandată de Patton cu trei zile mai aproape de graniţa germană. În cadrul unei întâlniri pe care au avut-o pe 22 august, Bradley şi Eisenhower au căzut de acord că situaţia din Paris începea să scape de sub control şi că ar fi cazul să ia măsuri, fără să mai ţină seama de planurile anterioare. Eisenhower promisese că onoarea eliberării Parisului îi va fi rezervată generalului Leclerc, comandantul Diviziei 2 Blindate franceze, dar Bradley voia să trimită odată cu formaţiunea franceză şi trupe americane, dată fiind înclinaţia lui Leclerc către acţiuni independente. Divizia 2 Blindate franceză şi Divizia 4 Infanterie americană au pătruns în oraş pe 24 august şi garnizoana germană slabă a cedat repede.

În ultimele două săptămâni din august s-a produs prăbuşirea completă a Wehrmachtului în Franţa. Deşi anumite zone rămăseseră sub control german – Saar, Lorena, Alsacia –, cea mai mare parte a Franţei a fost eliberată. Armata germană a pierdut circa 300 000 de soldaţi, ucişi sau capturaţi, plus încă 200 000 blocaţi în porturi din cauza ordinului lui Hitler de a rămâne pe poziţie. Dar catastrofa nu se încheiase. Înaintarea rapidă şi profundă a armatelor aliate a produs alte încercuiri de trupe germane în Belgia, la începutul lui septembrie 1944. Armata I a intrat în Belgia şi a încercuit trupele germane la Mons. Grupul de armată XXI comandat de Montgomery a înaintat în stânga americanilor şi a cucerit din mers vitalul port Anvers. În euforia momentului, drumul spre

port prin estuarul Scheldt a fost ignorat, una dintre cele mai mari gafe pe care le-au făcut Aliaţii în timpul acestei ofensive de vară altfel spectaculoase. Armata III comandată de Patton a înaintat rapid în Lorena, obţinând un cap de pod peste râul Moselle în apropiere de Nancy, dar scăpând ocazia de a controla accesul spre Metz, din cauza fortificaţiilor solide din zonă. Grupul de armată VI comandat de Devers avusese o înaintare şi mai spectaculoasă dinspre Mediterana, ajungând ca fulgerul în Alsacia, unde pe 10–12 septembrie a făcut joncţiunea cu trupele lui Patton, alcătuind astfel un front solid de la Marea Nordului la Marea Mediterană.

Frustrări de toamnă

Pe la mijlocul lunii septembrie, armatele aliate rămăseseră fără combustibil. Înaintările explozive de la sfârşitul lui august şi începutul lui septembrie le aduseseră mai departe decât ar fi putut visa cei care plănuiseră Operaţiunea Overlord. Pe 11 septembrie 1944, ziua în care trupele lui Patton pătrundeau în Germania în apropiere de Aachen, Aliaţii se aflau pe o linie pe care în planul Operaţiunii Overlord s-ar fi aşteptat s-o ocupe abia în ziua Z+330 – adică pe 2 mai 1945 –, deci cu 233 de zile mai devreme decât fusese planificat. Lipsa de combustibil a stârnit discuţii aprinse pe tema priorităţilor şi a repartizărilor. Montgomery l-a surprins pe Eisenhower cu un plan îndrăzneţ de cucerirea unui cap de pod peste Rin în Olanda, la Arnhem, o operaţiune mixtă, cu paraşutişti şi mecanizate, care a primit nume de cod Market Garden. Sprijinul acordat de Eisenhower acestei operaţiuni însemna automat că acţiunile Grupului XII comandat de Bradley trebuiau oprite exact când în sectorul

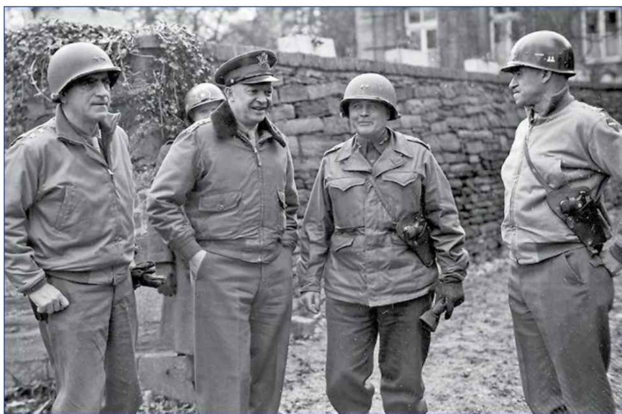
Armatei I americane se ajunsese la frontiera germană. Armata III a mai continuat înaintarea prin Lorena, bazându-se mai mult pe rezerve de combustibil capturate, dar către sfârşitul lunii a trebuit să se oprească după un contraatac pripit al 5. Panzerarmee. Pe 22 septembrie, Ike a dat ordin ca toate operaţiunile majore să fie restricţionate până la ameliorarea situaţiei cu aprovizionarea. Acalmia a durat până la începutul lunii noiembrie, deşi anumite operaţiuni considerate prioritare au continuat pe o scală mai redusă – de exemplu, curăţarea estuarului Scheldt sau capturarea Aachenului.

La începutul lunii septembrie, armata germană părea a se afla în pragul unui colaps comparabil cu cel care scosese din război armata kaizerului în noiembrie 1918. Dar, la mijlocul lunii, aparent, perioada de „vid" (retragerea dezordonată din perioada 21 august–16 septembrie) s-a sfârşit brusc. Acum că trebuiau să apere pământul natal, moralul soldaţilor germani a crescut, iar Wehrmachtul s-a dovedit extrem de capabil în a aduna o nouă forţă de infanterie care să ocupe liniile defensive ale West-Stellung. Infuzia masivă de infanterişti proaspeţi venea dintr-o sursă neobişnuită – Luftwaffe şi Kriegsmarine. Campania aliată de bombardare a rezervelor germane de combustibil începută în mai 1944 fusese atât de eficientă încât forţa navală de suprafaţă fusese reţinută în porturi şi o bună parte dintre unităţile Luftwaffe rămăseseră la sol. Retragerea de la sfârşitul lunii august şi începutul lui septembrie fusese o excepţie, Wehrmachtul începând acum să-şi arate obişnuita ferocitate defensivă.

Grupul de armată XII al lui Bradley a primit la începutul toamnei întăriri, sub forma Armatei IX comandate de generalul-locotenent William Simpson. Iniţial, Bradley

plănuia să infiltreze Armata IX în Ardeni, faţă în faţă cu regiunea Eifel din Germania. În cele din urmă, şi-a schimbat planul, din mai multe motive. În primul rând, Armata II britanică, din subordinea lui Montgomery, era foarte ineficientă din cauza lipsei acute de infanterie. Britanicii începuseră să-şi canibalizeze unităţile pentru a putea menţine forţa batalioanelor, iar situaţia nu părea să aibă şanse de îmbunătăţire. Bradley se temea că Montgomery va reuşi să-l convingă pe Ike să împrumute unităţi americane Grupului de armată XXI şi ar fi preferat ca ele să provină din Armata IX, lipsită de experienţă, decât din Armata I, care era pionul principal al Grupului

Bradley şi Eisenhower într-un tur de front, pe 9 noiembrie 1944, alături de generalul-locotenent „Gee" Gerow, comandantul Corpului V (stânga), şi generalul-maior Louis Craig, comandantul Diviziei 9 Infanterie (dreapta). *NARA*

de armată XII. În al doilea rând, eşecul operaţiunii Market Garden îi împinsese pe Aliaţi mai departe în nord decât se anticipase, iar Armata I canadiană nu avea cum să ţină o secţiune atât de lungă de front, având în vedere că în octombrie primise misiunea de a curăţa estuarul Scheldt pentru a putea ajunge la portul Anvers. Ca urmare, Armata IX comandată de Simpson a fost poziţionată între Grupul XXI al lui Montgomery şi Armata I a lui Hodges. Controlul asupra Armatei IX era o sursă continuă de tensiuni între Montgomery, Ike şi Bradley.

Principala preocupare a lui Bradley la sfârşitul lui septembrie şi începutul lui octombrie era coridorul Aachen–Stolberg. Asaltul oraşului Aachen durase două săptămâni, de pe 10 până pe 25 octombrie. Principalul obiectiv al campaniei de toamnă era râul Roer, o condiţie esenţială pentru o viitoare înaintare spre Rin la începutul anului 1945. Campania era stânjenită de lipsa permanentă de combustibil, de vremea anormal de umedă şi de terenul dificil. În luna noiembrie 1944 au căzut cantităţi de apă de două ori mai mari decât în mod normal, fapt care a limitat sprijinul aerian al Aliaţilor şi a redus considerabil mobilitatea unităţilor americane de tancuri. Atacurile date de Grupul de armată XII în sectorul Armatei I trebuiau să ia în calcul două tipuri de teren total diferite: coridorul înghesuit, urban, Aachen–Stolberg, şi zona deluroasă şi plină de vegetaţie a pădurii Hürtgen – rutele cele mai directe către barajele de pe râul Roer. Strategii aliaţi şi-au dat seama cu întârziere că barajele de pe râu reprezentau un risc deosebit pentru operaţiunile desfăşurate pe şesurile râului Roer, când s-ar apropia de Rin, pentru că germanii ar fi putut deschide ecluzele inundând astfel terenul în mijlocul operaţiunilor.

Bradley se întâlnește cu generalul-maior Walter Robinson, comandantul Diviziei 2 Infanterie, la cartierul general tactic Eagle („Vulturul") pe 8 noiembrie 1944. Defensiva organizată de divizia lui Robinson la Elsenborn în decembrie 1944 a fost un element esențial care a contribuit la zădărnicirea atacului puternic declanșat de 6. Panzerarmee.
NARA

La începutul lunii noiembrie, Bradley ajunsese la convingerea că trupele germane din spatele coridorului Aachen–Stolberg se află într-o stare mai proastă decât fuseseră cele din Normandia înainte de Operațiunea Cobra. A conceput un plan denumit Queen, care prevedea pentru început un bombardament de saturație asupra defensivelor avansate ale germanilor, urmat de o breșă și de o înaintare mecanizată către Roer. Aprecierea făcută de serviciile secrete aliate era fundamental greșită. Trupele germane din spatele coridorului Aachen–Solberg erau într-adevăr slabe, dar asta numai pentru că Hitler ordonase ca unitățile cele mai bune să fie retrase în regiunea

Eifel pentru a pregăti ofensiva-surpriză din Ardeni, din decembrie. De fiecare dată când defensivele din această zonă erau ameninţate de înaintarea americană, Hitler apela la rezerva din Ardeni şi remedia temporar situaţia. Operaţiunea Queen a început pe 16 noiembrie. După trei săptămâni de lupte crâncene, trei dintre cele patru corpuri de armată care participau la operaţiune îşi îndepliniseră aproape toate obiectivele de-a lungul râului Roer. Din păcate, tocmai Corpul VII comandat de Collins, care avea rolul principal în atac, eşuase, în mare parte din cauza solidităţii defensivei de la Hürtgen. În cele din urmă, trupele americane au reuşit să iasă din pădure, dar au suferit pierderi îngrozitoare, iar Operaţiunea Queen s-a încheiat cu rezultate mult sub aşteptările lui Bradley. Armata I a trecut de pădure fără să mai aibă destulă putere pentru a forţa înaintarea spre Düren, iar ofensiva nu a reuşit să rezolve problema barajelor de pe Roer.

Campania de la Linia Siegfried, din toamna anului 1944, a fost una dintre cele mai costisitoare pentru armata americană – aproape 48 000 de soldaţi, dintre care cel puţin 8 250 morţi. Cam jumătate din numărul acestor victime a fost înregistrat în acţiunea de la pădurea Hürtgen. Fiind o bătălie de uzură, a cauzat şi Wehrmachtului pierderi de şase divizii, pierderi care au îngreunat eforturile de pregătire a ofensivei din Ardeni. Germanii au avut peste 12 000 de soldaţi ucişi în aceste lupte şi un număr şi mai mare de soldaţi luaţi prizonieri sau răniţi. Operaţiunile lui Bradley de la coridorul Aachen au fost mai bine pregătite şi au avut mai mult succes decât cele de la pădurea Hürtgen, dar câştigurile teritoriale nu au fost impresionante – cea mai adâncă străpungere pe teritoriul german, realizată de Armatele I şi a IX, a fost

Luptăde poziţii

16 septembrie–15decembrie 1944

de numai 35 km în spatele frontierei. Obiectivul limitat pe care Eisenhower şi-l propusese în acea toamnă era să blocheze Wehrmachtul într-un război de uzură, până când Aliaţii aveau să-şi rezolve problemele logistice pentru o viitoare ofensivă în 1945; din această perspectivă, campania a avut rezultate pozitive. În timpul luptelor din toamnă, Armatele I şi IX au luat 95 000 de prizonieri germani, celelalte pierderi umane înregistrate de Wehrmacht fiind comparabile cu ale americanilor.

Spre deosebire de Simpson şi Hodges, care obţinuseră rezultate destul de slabe cu Armatele I şi IX, Patton a avut

Bradley, la cartierul general al Diviziei 4 Blindate, la Château-Salins, pe 13 noiembrie, discută cu comandanţii Corpului XII. De la stânga la dreapta, generalul-maior Willard Paul (Divizia 26), Bradley, generalul-maior John Woods (Divizia 4 Blindate) şi generalul-maior Manton Eddy (Corpul XII).
NARA

o campanie scurtă şi reuşită în Lorena cu Armata III. Armata lui Patton a fost ţinută pe loc de moratoriul lui Eisenhower până la mijlocul lunii noiembrie, dar ulterior a demarat Operaţiunea Madison, care urmărea curăţarea zonei fortificate Metz. Atacul principal s-a dat în sectorul Corpului XX comandat de generalul-maior Walton Walker şi, în ciuda condiţiilor meteorologice cumplite, „Corpul-fantomă“ a reuşit să treacă pas cu pas peste toate centurile defensive şi a forţat înaintarea spre Westwall de-a lungul râului Saar, pe graniţa germană. Trupele lui Patton au provocat pierderi mari germanilor de la AOK 1 şi acum planificau o ofensivă de iarnă către Mainz şi Mannheim, operaţiune care a primit numele Tink şi care era programată să înceapă pe 19 decembrie.

Dezastrul din Ardeni

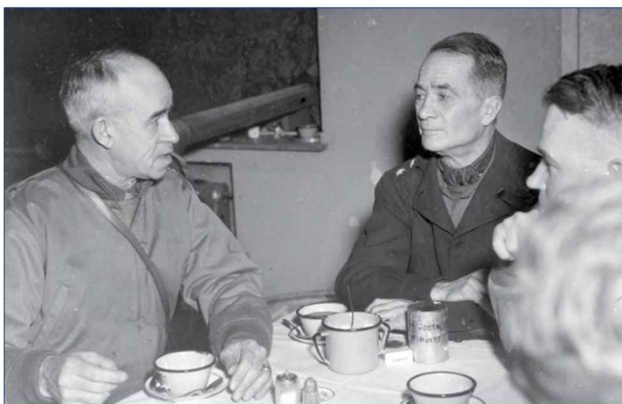
Armata III comandată de Patton a luptat în toamna aceea aproape complet deconectată de celelalte două armate de la Grupul XII al lui Bradley, de care o despărţeau Munţii Ardeni. Zona era slab acoperită de trupele Corpului VIII, comandat de Middleton, care în decembrie 1944 era alcătuit din două divizii neexperimentate, abia venite din SUA, şi din încă două divizii abia refăcute după ce fuseseră decimate în luptele de la Hürtgen. Bradley considera că acoperirea slabă din Ardeni e un risc necesar, având în vedere improbabilitatea acţiunilor germane din acest sector.

Unul dintre principiile fundamentale ale lui Bradley era să privească bătălia din perspectiva inamicului. Problema cu acest principiu era că Bradley trebuia să se pună în locul adversarului şi să analizeze cum va evolua situaţia pe front în funcţie de relief sau de alţi factori. Deşi acest

principiu nu este fundamental greşit, totuşi percepţia lui Bradley ca *Generalfeldmarschall* nu era neapărat aceeaşi cu cea pe care o aveau în realitate comandanţii germani. Bradley era prudent în calitate de comandant şi înţelegea mai puţin planurile germanilor decât unul ca Patton, care juca la risc şi avea un temperament mai apropiat de cel al multor comandanţi germani. În plus, ofensiva din Ardeni nici nu fusese planificată de comandanţii germani din teren, care în majoritate o considerau mult prea riscantă, la fel ca Bradley. Atacul din Ardeni era conceput de Hitler personal, ca un ultim joc disperat.

Lipsa de viziune a lui Bradley era agravată şi de activitatea defectuoasă a serviciilor de informaţii aliate. Datele venite prin serviciile Ultra le ofereau comandanţilor aliaţi un flux continuu de informaţii tactice şi operaţionale, aşa că superiorii armatelor aveau tendinţa să ignore operaţiunile inamice care puteau fi pregătite fără să apară în aceste interceptări. Şefii serviciilor secrete aliate ştiau foarte bine că, din cauza contractării liniilor defensive la sfârşitul anului 1944, germanii începuseră să folosească mai mult teleprinterul, telefonul sau discuţiile directe, astfel încât colectarea de informaţii nu se mai putea face prin metodele de interceptare radio folosite, problema serviciilor devenind astfel la fel de complicată ca găsirea unui ac în carul cu fân. Ofensiva din Ardeni a demonstrat clar această problemă, mai ales că Hitler impusese o carantină severă asupra informaţiilor legate de plan, iar transferarea şi desfăşurarea unităţilor participante la atac se făcuseră în mare secret.

Totuşi, existau dovezi vizibile. Wehrmachtul aducea mereu forţe în spatele principalei linii de rezistenţă, trupe care apăreau în estimările aliate asupra ordinului

Bradley a fost nemulţumit de situaţia disciplinară de la Divizia 1, iar comandantul acesteia, Terry Allen, a fost eliberat din funcţie în Sicilia, în 1943. Allen s-a întors în SUA şi a primit misiunea să instruiască noua Divizie 104, după care, în toamna anului 1944, a revenit în TEO. Divizia şi-a câştigat reputaţia de cea mai bună unitate a noului val datorită bunei pregătiri făcute de Allen şi a fost celebră pentru folosirea tacticii de lupte de noapte.
NARA

de luptă german. Problema a fost interpretarea dată acestor mişcări de trupe. În loc să le considere o pregătire pentru un eventual atac surpriză, Bradley, cât şi principalii ofiţeri G-2 din cadrul SHAEF, de la Grupul XII şi de la Armata I au apreciat unanim că Wehrmachtul strângea rândurile pentru a contraataca ofensiva aliată de la Rin, pregătită pentru începutul anului 1945. Era interpretarea cea mai plauzibilă pentru genul de comandanţi conservatori şi prudenţi precum Bradley şi Montgomery. Dar nu acesta era adevărul. Cu câteva săptămâni înainte de atac,

ofiţerul G-2 din subordinea lui Eisenhower, generalul Kenneth Strong, a început să aibă bănuieli în legătură cu ameninţarea din Ardeni, dar Bradley a continuat să ignore pericolul, considerând că terenul dificil şi clima din Ardeni fac imposibilă planificarea unei ofensive. Unul dintre puţinii ofiţeri G-2 care şi-a exprimat public îngrijorarea a fost Oscar Koch, de la Armata III. Când Patton a traversat râul Saar, în decembrie 1944, armata lui a fost întâmpinată de contraatacurile obişnuite. Dar întăririle trimise de germani la Saar nu fuseseră pe măsura trupelor pe care Patton le avea la dispoziţie în decembrie 1944, cu atât mai mult cu cât în regiunea Eifel se găseau şi alte trupe disponibile. Nu numai că Patton traversase râul cu Armata III, dar şi Debers ajunsese la Rin, în Alsacia, cu Grupul VI, fără să atragă în luptă prea multe rezerve germane. Acest lucru sugera că germanii plănuiau vreo operaţiune cu aceste forţe, mai degrabă mai devreme decât mai târziu. Patton şi Koch le-au comunicat punctele lor de vedere superiorilor, inclusiv lui Bradley, dar în zadar.

Pe 16 decembrie, când a fost declanşat atacul germanilor, Bradley se afla la cartierul general al SHAEF la Versailles. Iniţial, a crezut că atacurile nu sunt altceva decât o diversiune izolată, dar a devenit limpede că este vorba despre o ofensivă majoră, după ce au fost identificate în teren 16 divizii germane şi după ce s-a primit traducerea ordinului de luptă dat de Generalfeldmarschall von Rundstedt. Bradley a cerut şi a primit cele două unităţi de rezervă ale SHAEF şi a trimis divizia 101 Aeropurtate la Bastogne, iar Divizia 82 Aeropurtate în zona Malmedy. Eisenhower i-a dat ordin lui Patton să elibereze Divizia 10 Blindate, chiar dacă aceasta era angajată în Operaţiunea Tink, în timp ce Diviziile 7 şi 9 Blindate au primit ordin

să se îndrepte spre Saint-Vith. Mai târziu, ofiţerul G-2 din subordinea lui Bradley, generalul de brigadă Edwin Sibert, a fost destituit.

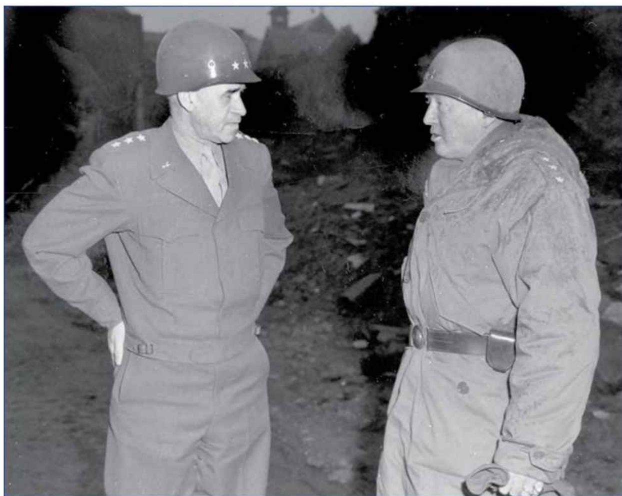
Soarta ofensivei din Ardeni s-a decis încă din primele zile ale campaniei, în mare parte din cauza eşecului înregistrat de *Schwerpunkt*-ul german, atacul cel mai concentrat, care cădea în sarcina 6. Panzerarmee, în urma căruia ar fi trebuit să se obţină o străpungere în sectorul nordic al defensivei americane, în apropiere de creasta Elsenborn. Acesta era coridorul cel mai periculos pentru Aliaţi, deoarece era drumul cel mai direct spre fluviul Meuse şi Anvers. Partea aceasta de luptă a fost câştigată de comandanţii locali, Bradley şi ceilalţi superiori jucând un rol imediat neînsemnat. Primul şi singurul succes important al germanilor a fost episodul în care 5. Panzerarmee a reuşit să depăşească sectorul ţinut de neexperimentata Divizie 106 americană, deschizând în acest fel un drum spre Bastogne şi Meuse. Deşi înaintarea panzerelor părea foarte ameninţătoare, în final acţiunea s-a dovedit lipsită de sens, pentru că drumul acestora se îndepărta de obiectivul final, care era Anvers.

Pe 19 decembrie, Eisenhower a convocat o şedinţă la Verdun, pentru a discuta măsurile ulterioare. Premoniţiile ofiţerului G-2 din subordinea lui Patton îl făcuseră pe acesta să pregătească Armata III pentru un potenţial atac în nord, Ike fiind la început uimit de promisiunea lui Patton de a deplasa în câteva zile un corp de armată spre Bastogne. Patton a explicat însă că planul nu este o elucubraţie şi Eisenhower şi-a dat seama încă o dată că a făcut bine când a avut prudenţa de a nu-l trimite acasă pe bătrânul şi dificilul veteran de la Armata III după scandalurile din Sicilia. În timp ce soarta începea

să îi zâmbească lui Patton datorită reacţiei sale la atacul din Ardeni, despre Bradley şi Hodges nu se putea spune acelaşi lucru. Hodges părea obosit şi confuz, iar decizia lui de a retrage cartierul general al Armatei I de la Spa la Chaudfontaine nu făcea decât să amplifice haosul. Cartierele generale de la formaţiunile subordonate lui Bradley din oraşul Luxembourg au pierdut în final legătura cu cartierul general al Armatei I, comandată de acesta. Situaţia se deteriorase atât de mult, încât adjunctul lui Ike, „Beetle“Smith, ajunsese la concluzia că trupele americane din partea de nord a frontului ar trebui să intre sub comanda lui Montgomery, la Grupul de armată XXI, pentru că de la cartierul general al englezilor se putea comunica direct cu Armata I. Ike şi Smith îşi dădeau seama că o astfel de decizie trebuie să aibă şi un cost. Montgomery făcea de mult timp presiuni asupra lui Eisenhower să fie numit comandant suprem al trupelor terestre din TEO, iar această mişcare i-ar fi consolidat poziţia. Un atare transfer de comandă ar fi fost văzut de toată lumea ca o palmă dată lui Bradley, aşa că schimbarea a fost ţinută secretă până spre sfârşitul lunii. Bradley a fost lăsat doar cu o părticică din Grupul XII, anume Armata III a lui Patton şi rămăşiţele diviziilor Armatei I din sectorul Bastogne. De parcă nu era de ajuns, Montgomery l-a chemat pe Bradley la cartierul general al Grupului XXI, de Crăciun, unde s-a lansat iar în tiradele lui obişnuite despre eşecurile armatei americane încă de la debarcare. Bradley a suportat criticile lui Montgomery în tăcere, dar când a ajuns la cartierul său general a făcut o criză de furie. După întâlnirea de Crăciun, Bradley şi-a pierdut şi ultima fărâmă de respect pe care o mai avea pentru Montgomery şi a început să i se plângă lui Eisenhower.

Preluarea controlului asupra sectorului de nord de către Montgomery a avut iniţial un efect de calmare la cartierul general al Armatei I şi mulţi comandanţi au considerat că acesta făcuse o treabă excelentă în criza din zilele ulterioare atacului. Dar obsesia lui de a „face ordine“ pe câmpul de luptă şi de a pregăti meticulos viitoarele acţiuni a început să-i exaspereze pe comandanţii americani, care ardeau de nerăbdare să treacă la contraatac. Montgomery a încercat să micşoreze numărul de forţe implicate în atacul

Bradley se întâlneşte cu Patton la Bastogne pe 5 februarie 1945, pentru a discuta viitoarea campanie a Armatei III, care prevedea reducerea Pungii Viandendin Luxembourg.
NARA

Corpului VII comandat de Collins, la nord de Bastogne, cu precădere să oprească înaintarea celor din Divizia 2 Blindate către Meuse, iar Bradley a reuşit să ţină legătura cu ofiţerii Armatei I, asigurându-se că lui Collins îi rămâne mână liberă. Ordinele lui Montgomery au fost amânate şi contraatacul lui Collins a zdrobit avangarda 5. Panzerarmee în Punga Celles, la câteva zile după Crăciun.

Încetineala cu care Montgomery pregătea contraatacul şi o scrisoare enervantă pe care i-a trimis-o lui Ike pe 29 decembrie, în care insista ca de obicei pe reunirea tuturor trupelor terestre sub o singură comandă, în vederea unui singur atac spre Berlin, au dus criza la apogeu. Eisenhower a trimis imediat o scrisoare lui Marshall şi ofiţerilor din Statul Major Reunit în care spunea deschis că situaţia devenise intolerabilă şi că trebuie să aleagă între el şi Montgomery. De fapt, Ike ştia că el va fi favorizat într-o astfel de decizie, nu doar datorită sprijinului venit din partea lui Marshall, ci şi pentru că Montgomery nu se înţelegea bine cu mulţi dintre comandanţii britanici. În cele din urmă, Beetle i-a dat aghiotantului lui Montgomery o zi să-şi convingă şeful de gravitatea situaţiei, iar acesta a reacţionat printr-un gest care nu îi era caracteristic, o scrisoare plină de scuze, care a detensionat temporar situaţia.

În afară de adâncirea prăpastiei dintre Montgomery şi comandanţii americani, ofensiva din Ardeni a mai avut o consecinţă, anume schimbarea opiniei pe care Bradley o avea despre Patton. Cum nu avea acum în subordine prea multe forţe în afară de Armata III, Bradley a fost impresionat de spiritul cooperant al lui Patton. Acesta a devenit campionul lui Bradley în faţa presei. Pe 17 ianuarie, când Armata I a lui Hodges a făcut joncţiunea cu Armata III la Houfallize, Armata I a revenit sub comanda Grupului XII

al lui Bradley. Luptele din Ardeni l-au convins pe Bradley că ar trebui să acorde mai multă atenţie presei. Fusese foarte naiv în privinţa asta, nici un reprezentant al presei nefiind prezent la cartierul general al Grupului XII în 1944. Abia când a văzut cu câtă eficienţă manipulează Montgomery şi Patton presa pentru a-şi impune agenda, Bradley s-a decis în sfârşit să înfiinţeze şi el un birou de presă la cartierul general.

Pe Rin

După încheierea luptelor din Ardeni, armatele aliate au început să se pregătească de asaltul final spre Rin. Eisenhower acceptase ca Armata IX comandată de Simpson să fie transferată lui Montgomery pentru operaţiunea de traversare a Rinului, spre stupefacţia lui Bradley, care acum rămăsese doar cu Armatele I şi III. Ca să-i mulţumească pe Brooke şi pe ceilalţi comandanţi britanici, Eisenhower consimţise ca principalul atac să fie dat în sectorul de nord, acoperit de Montgomery, având ca obiectiv partea de nord a regiunii Ruhr. Bradley insista în continuare să se adopte mai multe tipuri de acţiune, iar Eisenhower a lăsat deschisă o portiţă şi pentru alte atacuri importante în afară de ofensiva lui Montgomery, Operaţiunea Plunder. În februarie vremea de iarnă târzie a revenit, cu ploi nesfârşite, care au transformat câmpiile din zona râului Roer într-un teren noroios şi periculos. Armata I a demarat acţiunea prin care încerca forţarea traversării râului Roer, iar Armata III a reuşit cu mari eforturi să treacă de defensiva de la Vianden, în Luxembourg, curăţând ultimele forţe germane din acest sector. Planul iniţial făcut de Eisenhower nu dădea mari şanse de reuşită traversării

Rinului cu Armata I la est de Ardeni, ci se concentra pe posibilităţile pe care Patton le avea cu Armata III în sectorul Mainz–Mannheim, având ca posibil obiectiv final Frankfurt. Prioritatea în prima fază a ofensivei către Rin era distrugerea cât mai multor trupe germane pe malul de vest al Rinului, profitând de obsesia lui Hitler de a da ordine de rămânere pe poziţii.

Prima fază a ofensivei anglo-americane a început pe 8 februarie, cu două operaţiuni care ţinteau apropierea de Rin în sectorul nordic. Operaţiunea Veritable consta în încercarea lui Montgomery de a forţa înaintarea Grupului XXI prin Reichswald şi poziţionarea trupelor pe malul de vest al Rinului, în vederea unei operaţiuni majore de traversare. Operaţiunea Grenade era planul unei acţiuni de sprijin a Armatei IX, care trebuia să cureţe în sfârşit râul Roer ca preambul pentru viitoarele operaţiuni la Rin. Bradley era nemulţumit că trebuie să ţină pe loc Armata I toată luna şi la sfârşitul lui februarie l-a convins pe Eisenhower să permită Armatei I să ajute Operaţiunea Grenade printr-o traversare simultană a râului Roer, pe 23 februarie, protejând astfel flancul sudic al trupelor aflate în ofensivă.

Operaţiunea Veritable s-a dovedit mai dificilă decât se anticipase din cauza terenului inundat şi a rezistenţei germane dârze. Operaţiunea Grenade a înregistrat rezultate mai bune şi pe 2 martie Armata IX comandată de Simpson ajunsese la Rin în dreptul localităţii Neuss. Simpson i-a raportat lui Eisenhower că două dintre cele douăsprezece divizii din subordine erau libere să treacă la o traversare surpriză a Rinului. Eisenhower a cedat din nou în faţa lui Montgomery şi a aşteptat ca traversarea să se facă în sectorul britanicilor.

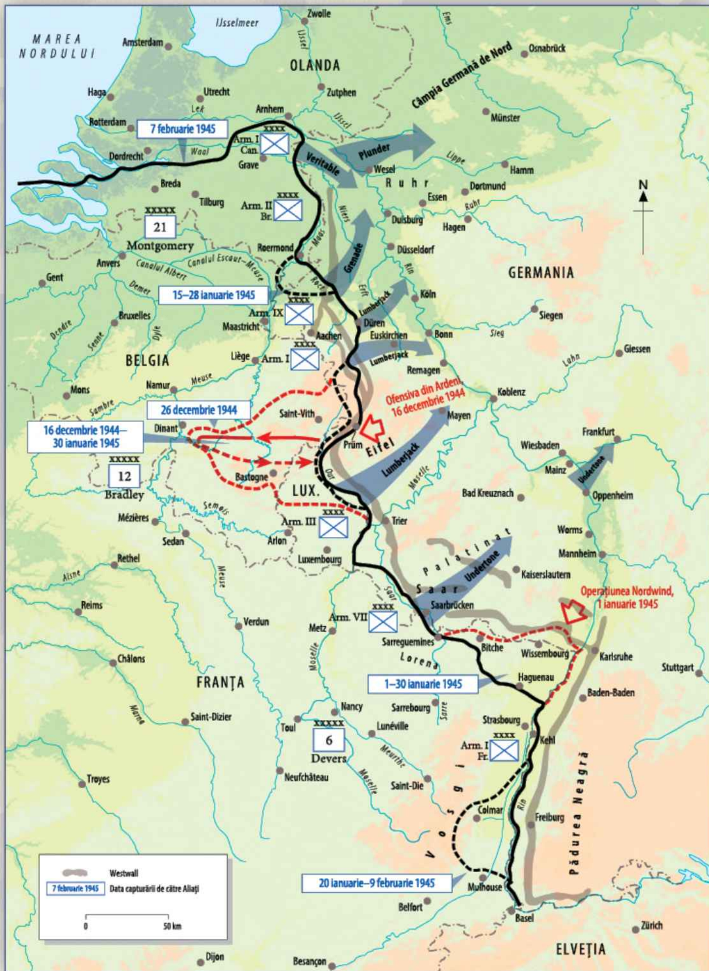
Bradleyşi comandanţiisăide armateîn martie 1945. În spateleluı este GeorgePatton(ArmataIII), mai susde acestaseaflă William Simpson (ArmataIX) şi CourtneyHodges(ArmataI), în dreaptajos.
MHI

După încheiereaprimei faze a ofensivei aliate, Bradley a primit de la Eisenhower permisiunea ca Armata I să se apropie de Rin. Operaţiunea Lumberjack a început pe 1 martie 1945 şi avea ca obiectiv curăţarea malului vestic al Rinului, începând din zona Köln, din sud, şi realizareajoncţiunii cu Armata III pe râul Ahr, în apropiere de Koblenz. Bradley insista că Patton are mai multe şanse să traverseze Rinul, iar Eisenhower l-a sprijinit cu Operaţiunea Undertone, un atac al Grupului VI comandat de Devers dat prin Wissembourg, din Alsacia, de-a lungul Rinului, care să slăbească rezistenţa întâmpinată de Patton în Saar–Palatinat.

Luptele din martie au arătat clar că Wehrmachtul suferise în Ardeni lovituri mortale. În campania aliată de înaintare spre Rin, din lunile februarie şi martie 1945, armata germană a pierdut circa 400 000 de soldaţi, dintre care 280 000 prizonieri. În afară de aceste pierderi tangibile, se putea simţi o scădere evidentă a moralului şi disciplinei trupelor sale, tot mai mulţi ofiţeri şi soldaţi ajungând la concluzia că înfrângerea e iminentă. Pe 1 martie 1945, vârful de lance al Armatei I, Corpul VII sub comanda lui Collins, a început atacul la râul Erft şi a procedat conform planului, fără să întâmpine o rezistenţă eficientă. O patrulă de cavalerie de recunoaşterea ajuns al Rin, la nord de Köln, pe 3 martie, şi atacul principalde la Köln a fost declanşat pe 5 martie, având în frunte tancurile Diviziei 3 Blindate, urmate îndeaproape de infanteriştii Diviziei 104. Corpul III al lui Milliken a reuşit să treacă de întunericul şi noroiul din pădureaEifel şi a ieşit la lumină pe şesurile din Köln. Germanii se aşteptau ca Milliken să se îndrepte spre Bonn, dar trupele americane au coborât spre valea Rheinback, care nu era apărată, şi s-au îndreptat spre Remagen.

Norocul vine când şansa se întâlneşte cu pregătirea şi, pe 7 martie, când un avion de recunoaştereal artileriei a observat că germanii nu apucaseră să distrugă podul de cale ferată Remagen, Armata I a fost gata. Un grup de luptă din Divizia 9 Blindate a pornit în viteză către pod şi începuse traversareacând germanii au activat încărcăturile explozive montate sub acesta. Exploziile au slăbit rezistenţa podului, dar nu l-au făcut să se prăbuşească în Rin. Armata americană reuşise să captureze în mod neaşteptat un pod important peste Rin cu săptămâni înaintea traversăriiplanificate de Montgomery. Capturarea

Planurile Aliaţilor după Ofensiva din Ardeni
februarie 1945

podului de la Remagen l-a făcut pe Bradley să scoată de la naftalină planul conceput în toamnă, care urmărea exploatarea înaintării lui Patton din Lorena. Având nume de cod Operaţiunea Voyage, planul prevedea încercuirea zonei industriale Ruhr pe două flancuri, în nord cu Armata IX a lui Simpson şi în sud cu o desfăşurare masivă de forţe – Armatele I şi III.

Chiar dacă Eisenhower nu a acceptat imediat Operaţiunea Voyage, propunerea lui Bradley l-a convins totuşi să nu mai acorde sprijin nelimitat ofensivei lui Montgomery. Când acesta a început iar să facă presiuni, cu solicitarea extravagantă de a i se trimite încă zece divizii americane pentru deja agabaritica Operaţiune Plunder, Eisenhower a făcut o mişcare inteligentă: a acceptat să-i trimită întăririle, dar cu condiţia ca Grupul XII comandat de Bradley să-şi reia controlul asupra tuturor unităţilor din armatele Americane IX şi I participante la Operaţiunea Plunder. Condiţia lui Eisenhower l-a făcut pe Montgomery să dea înapoi, acesta preferând să păstreze în subordine Armata IX americană, decât să aibă forţe duble, dar sub comanda lui Bradley.

Eisenhower a început să se gândească mai serios la Operaţiunea Voyage după succesul Operaţiunii Undertone, la mijlocul lunii martie. Campania dusă de Armata VII americană a avut ca rezultat depăşirea fortificaţiilor de la Westwall, din Wissembourg, şi înaintarea spre nord pe malul vestic al Rinului. Patton ardea de nerăbdare să plece spre Rin şi a subliniat că defensiva Westwall din Saar ar putea fi învăluită prin flancuri dacă armata sa ar traversa râurile Moselle şi Saar şi ar înainta rapid spre Rin, izolând astfel din spate Heeresgruppe G. Refuzul lui Hitler de a accepta orice fel de retragere de la vest de Rin a lăsat

La cartierul general al Corpului III, comandantul Armatei I, Courtney Hodges, le prezintă lui Ike, Bradley şi comandantului Corpului III, James van Fleet, planurile pentru exploatarea capului de pod Remagen.
MHI

defensiva Heeresgruppe G vulnerabilă. Deşi mulţi dintre comandanţii americani nu vedeau în ofensiva promisă de Patton decât un act de bravură în stilul său caracteristic, Bradley a văzut potenţialul planului şi a făcut presiuni mari asupra lui Eisenhower ca să-l aprobe.

În zorii zilei de 13 martie, două dintre corpurile de armată ale lui Patton au început bombardamentul preliminar; înaintarea fulgerătoare prin regiunea Saar–Palatinat din următoarele două săptămâni a fost poreclită de soldaţii Armatei III „Cursa de şoareci de la Rin“, după ce unităţile germane din zonă au intrat în colaps şi s-au retras în fugă spre Rin. Principala linie germană de rezistenţă, de la Trier la Koblenz, a fost împinsă până la linia de apărare de la Mannheim la Mainz, pe Rin, şi AOK 7 a fost distrusă aproape în întregime. Campania amintea de zilele glorioase în care Patton ajungea cu Armata III la Paris. Armata III a estimat că germanii pierduseră în două săptămâni de luptă 113 000 de soldaţi, dintre care 68 000 fuseseră luaţi prizonieri, comparativ cu pierderile americane de numai 5 220 de soldaţi. Armata VII şi unităţile franceze ataşate au capturat 22 000 de soldaţi germani şi au estimat că unităţile adverse au pierdut până la 75–80% din efectivele infanteriei. La fel de important era că Armata III se instalase la Rin, iar Patton strânsese o mulţime de pontoane pentru această eventualitate.

Odată cu succesul spectaculos al Operaţiunii Undertone, Eisenhower şi-a întărit părerea referitoare la abordarea unei strategii pe un front larg în etapele finale ale campaniei, el renunţând să mai susţină necondiţionat planul lui Montgomery, a cărui Operaţiune Plunder trebuia să fie singurul atac aliat. Colapsul german din Saar–Palatinat demonstra că Wehrmachtul era în criză

şi că nu putea ţine un front atât de întins. În timp ce Montgomery îşi pregătea încet Operaţiunea Plunder, grupul armatelor americane din sud distrusese Heeresgruppe G şi obţinuse căi de acces către centrul şi sudul Germaniei. Eisenhower va permite continuarea Operaţiunii Plunder, dar pe 19 martie el avea să îi dea undă verde lui Bradley pentru Operaţiunea Voyage. Modificările de strategie făcute de Eisenhower în planurile aliate din ultimele două săptămâni din martie au fost motivate şi de alţi

Ike, Bradley, Hodges şi Collins la o întâlnire în Kurhotel din Petersberg pe 26 martie 1945, la discuţia despre înaintarea de la Remagen.
NARA

factori. Proporţiile neobişnuit de mari ale Operaţiunii Plunder erau o dovadă a stilului tactic prudent şi laborios al lui Montgomery. Dacă această abordare fusese potrivită când Wehrmachtul era în culmea puterii, acum, când armata germană se dezintegra, era una exagerat de timidă. Contrastul dintre cele două grupuri de armate era izbitor: campania agresivă dusă de Patton în regiunea Saar–Palatinat contribuise la distrugerea Heeresgruppe G, iar Bradley promitea să facă acelaşi lucru cu Heeresgruppe B prin Operaţiunea Voyage. Eisenhower îşi dădea seama că americanii se adaptaseră imediat oportunităţilor apărute datorită crizei din Wehrmacht. Ei pledau pentru acţiuni îndrăzneţe, care să exploateze zdruncinatele defensive germane, în timp ce Montgomery se adapta foarte lent. Astfel că, în locul Grupului de armată XXI britanic, misiunea de a realiza încercuirea de la Ruhr i-a revenit Corpului XII sub comanda lui Bradley.

Ca o etapă preliminară la Operaţiunea Voyage, Bradley l-a autorizat pe Patton să traverseze Rinul cu Armata III, în pregătirea terenului pentru o învăluire mai largă către nord-vest. Seara târziu, pe 22 martie, un regiment din Divizia 5 Infanterie a traversat fluviul în apropiere de Nierstein, urmat la scurt timp de încă trei regimente. Până în după-amiaza zilei de 23 martie fusese ridicat un pod de pontoane care suporta până la 40 de tone. Ca să-l înţepe pe Montgomery, Bradley a anunţat succesul traversării cu o zi înainte de operaţiunea planificată de acesta, subliniind că Grupul XII a reuşit să traverseze Rinul chiar fără pregătire de artilerie şi trupe de desant.

Operaţiunea Voyage a început a doua zi după Operaţiunea Plunder, pe 25 martie 1945. Armatele I şi III aveau în avangardă o forţă solidă de blindate, iar vremea permitea

Eisenhower a insistat ca Bradley să primească cea de-a patra stea de general încă din decembrie 1944; aici îi vedem pe cei doi aghiotanţi ai săi, maiorul Lewis Bridge (stânga) şi maiorul Chet Hansen (dreapta), fixându-i stelele în cadrul unei ceremonii desfăşurate la Namur, în Belgia, pe 1 aprilie 1945. Hansen a rămas aghiotantul lui Bradley mult timp după încheierea războiului şi a fost autorul-fantomă al autobiografiei apărute în 1951.
MHI

şi sprijin aerian intens. Într-o singură zi, defensiva germanilor s-a dezintegrat. Flancul de nord al încercuirii de la Ruhr era alcătuit de Armata IX, încă subordonată lui Montgomery în cadrul Operaţiunii Plunder. Partea de ofensivă americană, denumită Operaţiunea Flashpoint, a fost iniţiată în zorii zilei de 25 martie. Traversările din zona Wesel au avut loc fără prea multe dificultăţi.

Până pe 28 martie, înaintarea pe celălalt mal al capului de pod de la Remagen înregistrase un progres atât de impresionant, încât Bradley a început să îmbunătăţească acţiunile prevăzute de Operaţiunea Voyage. Armata I a lui Hodges a fost direcţionată spre nord, cu obiectiv final Paderborn, iar Armata III a lui Patton a fost direcţionată spre nord-est, cu obiectivul Kassel. Avangarda Armatei I a fost prinsă într-o luptă cu blindate germane în apropiere de Paderborn, dar pe 31 martie Corpul VII comandat de Collins a început să-şi coordoneze acţiunile cu Armata IX pentru a face o joncţiune. La puţin timp după miezul nopţii, pe 1 aprilie, în duminica de Paşti, CCB şi Divizia 2 Blindate din Armata IX au trimis grupuri de luptă spre Lippstadt, în timp ce Grupul Operativ Kane din cadrul Diviziei 3 Blindate de la Armata I a pornit şi el spre Lippstadt din direcţie opusă, cu puţin înainte de ivirea zorilor. La ora 15.30, cele două grupuri s-au întâlnit la Lippstadt închizând încercuirea Pungii Ruhr.

Obiectivul Operaţiunii Voyage era încercuirea zonei Ruhr pentru a izola industria militară din regiune. Bradley aprecia se că în pungă vor fi prinşi circa 70 000 de soldaţi, dar cea mai mare parte din Heeresgruppe B reuşise să scape. Bradley nu luase în calcul ordinele lui Hitler de rămânere pe poziţii, astfel că în Punga Ruhr se aflau circa 370 000 de soldaţi, majoritatea din Heeresgruppe B. Deşi comandanţii germani îi solicitaseră lui Hitler aprobarea de a retrage principalele unităţi din Heeresgruppe B de la Ruhr, pentru a putea lupta din poziţii mai bune în centrul Germaniei, pe 28 martie Hitler anunţase că regiunea industrială Ruhr are acum statut de *Festung Ruhr*, orice retragere ieşind din discuţie; Heeresgruppe B trebuia

ÎncercuirearegiuniiRuhr
29 martie–4 aprilie 1945

să lupte sau să moară. Hitler spera ca acest Grup de armată B să poată rezista câteva luni folosindu-se de resursele industriei din Ruhr.

În seara de 28 martie, Armata IX americană a trecut înapoi din subordinea lui Montgomery în cea a lui Bradley, la Grupul XII, pentru a se asigura unitatea de comandă în vederea reducerii Pungii Ruhr. În plus, o altă formaţiune, Armata XV, era deja în drum spre Ruhr pentru a definitiva sigilarea pungii şi pentru a implementa acţiuni de ocupare. După încercuirea de la Ruhr, obiectivul principal al lui Bradley era deplasarea trupelor spre est, către Elba, pentru a face joncţiunea cu trupele Armatei Roşii.

La jumătatea lunii aprilie, Heeresgruppe B, aflată într-o situaţie disperată, s-a desconcentrat preferând să se dizolve decât să capituleze formal; comandantul armatelor, Generalfeldmarschall Walther Model, s-a sinucis. Pe 18 aprilie, punga era aproape redusă. În total s-au predat 317 000 de soldaţi, un număr mai mare de prizonieri decât se înregistraseră la Stalingrad sau în Tunisia. Distrugerea Heeresgruppe B în Punga Ruhr a marcat sfârşitul operaţiunilor de amploare ale Wehrmachtului în vest şi începutul „campaniei improvizate", după cum avea să o numească noul comandant al armatei, Albert Kesselring – eforturi necoordonate de defensivă locală, făcute de cele câteva divizii care mai aveau destul moral ca să lupte în aceste circumstanţe lipsite de speranţă. Războiul avea să mai dureze câteva săptămâni, dar rezultatul era de acum clar.

După încercuirea de la Ruhr, Aliaţii erau acum obligaţi să decidă cum vor aborda ultimele bătălii împotriva Germaniei. Montgomery şi şefii statelor majore britanice insistau în continuare să forţeze înaintarea spre nord şi încă

visau să atace Berlinul. Era un plan cu slabe şanse, din mai multe motive, tactice şi strategice. Roosevelt, Churchill şi Stalin se puseseră de acord ca Berlinul să cadă în sectorul sovietic de ocupaţie; la începutul lunii aprilie, Armata Roşie era la numai 65 km de Berlin, în timp ce Grupul de armată XXI mai avea de parcurs încă 320–480 km. Având în vedere stilul conservator de comandă al lui Montgomery, perspectiva unei înaintări fulgerătoare a acestuia până la Berlin era pur şi simplu aberantă. Cum era posibil ca misiunea să-i fie încredinţată lui Bradley, Eisenhower i-a cerut părerea. Acesta a estimat că operaţiunea ar putea să-i coste pierderea a circa 100 000 de soldaţi, iar Eisenhower a apreciat că acesta ar fi „un preţ destul de piperat pentru un obiectiv de prestigiu". Pierderile sovieticilor în operaţiunea Berlin au ajuns până la 325 000 de soldaţi, dintre care 78 000 de morţi. La sfârşitul lui martie, Eisenhower a declarat ferm că obiectivul Berlin ieşise din calcule.

Bradley toastează cu mareşalul Ivan Konev, comandantul Frontului 1 Ucrainean, la cartierul general al acestuia de la Torgau, pe 5 mai 1945, după ce trupele americane şi sovietice au făcut joncţiunea la Elba.
MHI

Ultimele linii care mai separau în aprilie Armata Roşie de americani erau fluviul Elba, la nord, şi râul Mulde, la sud. Armata IX a lui Simpson a fost prima care a ajuns la râu pe 12 aprilie, în apropiere de Tangermunde, la 85 km de Berlin. Pe 15 aprilie, Simpson a discutat cu Bradley despre o posibilă atacare a Berlinului, dar Eisenhower i-a instruit să-şi consolideze poziţiile şi să aştepte să vină Armata Roşie. Priorităţile lui Bradley în partea a doua a lunii aprilie erau în sud, mai cu seamă în Bavaria. Serviciile de informaţii aliate erau îngrijorate că germanii ar putea să se retragă într-o ultimă redută din Alpii bavarezi, la sud de München, acolo unde se născuse ideologia nazistă. Din acest motiv, în a doua jumătate a lunii aprilie, Armata III a fost trimisă în sud-est pentru a distruge posibilele centre de rezistenţă din regiune. De fapt, germanii nu aveau nici un plan de pregătire a unei astfel de rezistenţe, dar efortul lui Patton a adus trupele americane până în nord-estul Austriei, în apropiere de Obersalzburg şi Linz, şi peste graniţa cu Cehoslovacia. Bradley i-a ordonat lui Patton să rămână cu trupele la râul Vltava. Cum aproape toată armata era distrusă şi Hitler murise, în prima săptămână a lunii mai 1945 reprezentanţii guvernului german au iniţiat tratative de pace.

După capitularea Germaniei, Grupul de armată XII comandat de Bradley a fost dizolvat. Armata I a lui Hodges şi Armata IX a lui Simpson au fost transferate pe teatrul de război din Pacific, pentru ultimul asalt împotriva Japoniei, Armata III a lui Patton fiind programată să rămână în misiune de ocupaţie în Europa. Bradley se aştepta să fie rechemat la Washington.

PRINCIPALII OPONENȚI MILITARI

Scara enormă la care s-a desfăşurat al Doilea Război Mondial a avut rareori simetrii clare de genul „Napoleon *versus* Wellington la Waterloo“. Războiul dus de coaliţia din care făcea parte Bradley i-a restrâns acestuia libertatea de acţiune în cadrul ambiţiilor extinse ale planurilor aliate. La fel, oponenţii germani au fost limitaţi de cele mai multe ori de planurile personale făcute de Hitler. Meritul pe care l-au avut în calitate de comandanţi nu poate fi judecat decât în interiorul acestor restricţii, prin succesul sau eşecul pe care l-a avut felul în care au utilizat din plin capacitatea armatelor din subordine.

Adversarii pe care i-a avut Bradley pe când era comandant la Corpul II în Tunisia au fost unităţi din cadrul 5. Panzerarmee comandată de General der Panzertruppen Gustav von Vaerst. Această armată nu avea efective complete şi era organizată într-o manieră neconvenţională, astfel încât nu a existat un comandant de corp de armată care să se confrunte cu formaţiunea lui Bradley. Cu siguranţă cel mai proeminent comandant în acest sector – deşi la vremea aceea nu era prea bine cunoscut – a fost Generalmajor Erich von Manteuffel, comandantul improvizatei „Divizii Manteuffel“. Dar la sfârşitul lunii martie

acesta a fost evacuat de pe front din motive medicale, locul său fiind luat de Generalleutnant Karl Bülowius.

Cam tot aşa au stat lucrurile şi în campania din Sicilia. În timpul primei etape din Operaţiunea Husky, cea a asaltului amfibiu, teoretic Corpul II comandat de Bradley a avut ca adversar XVI Corpo d'Armata comandat de generale di corpo Carlo Rossi. În realitate însă, unităţi germane, precum Panzer-Division „Hermann Göring", au acţionat autonom în primele contraatacuri. După luptele de plajă de la Gela şi incursiunea lui Patton în vestul Siciliei, Corpul II a avut în faţă diverse unităţi germane şi italiene aflate sub comandă germană, dar aceste forţe nu au avut niciodată structura unui corp de armată sau acelaşi comandant de sector.

În timpul Operaţiunii Overlord, din luna iunie 1944, Bradley, acum comandant al Armatei I, l-a avut ca adversar pe General der Infanterie Erich Marks, comandant al LXXXIV Infanterie Korps. Acesta era considerat unul dintre cei mai buni ofiţeri de stat major din Wehrmacht, dar la Berlin nu era bine văzut din motive politice. Ca o ironie, pe 6 iunie, în perioada în care comandanţii germani din Normandia făceau exerciţiile antiinvazie la Rennes, Marks a primit rolul de comandant al Aliaţilor. El nu era de acord cu Rommel în privinţa tacticilor utilizate pentru înfrângerea atacului aliat de debarcare, pentru că ştia că forţele acestuia sunt mult prea slabe şi risipite pentru a apăra linia lungă de coastă care intra în responsabilitatea corpului său de armată. Deşi a coordonat eforturile de apărare în prima săptămână a luptelor din Normandia, pe 12 iunie Marcks a fost ucis în urma unui atac de aviaţie. Locul său a fost luat de General der Infanterie Dietrich von Choltitz. Acesta începuse războiul la comanda unui

Adversarul direct pe care l-a avut Bradley în aproape toate campaniile sale din TEO a fost Generalfeldmarschall Walther Model, comandantul Heeresgruppe B. Model a fost un maestru al defensivei germane în 1944–1945 şi cel care a stabilizat situaţia pe frontul rusesc în vara anului 1944, după victoria decisivă obţinută de Armata Roşie în urma Operaţiunii Bagration. În august 1944 a fost transferat pe Frontul de Vest pentru a ajuta Wehrmachtul să-şi revină după înfrângerile nimicitoare din Normandia. Model este aici alături de SS-Oberstgruppenführer Josef „Sepp“ Dietrich, cel care a comandat 6. Panzerarmee, vârful de lance al ofensivei din Ardeni din decembrie 1944. *MHI*

batalion de infanterie în campania poloneză, când şi primise Crucea de Fier; a fost din nou decorat, de data aceasta cu Crucea de Cavaler, în 1940, pentru prestaţia din campania din Franţa. După performanţa regimentului comandat de el la Sevastopol, în vara anului 1942, în luna august a fost avansat la gradul de comandant de divizie şi în decembrie acelaşi an a devenit comandant de corp de armată. La începutul anului 1944, a fost transferat în Italia la comanda LXXVI Panzerkorps, în timpul luptelor prin care se încerca distrugerea capetelor de plajă de la Anzio. Choltitz era un ofiţer extrem de capabil şi, în ciuda forţelor modeste pe care le-a avut la dispoziţie, a reuşit să profite din plin de avantajele defensive pe care le avea relieful Normandiei. După Operaţiunea Cobra, trupele lui au fost în cele din urmă copleşite, iar el a primit misiunea

lipsită de şanse de a comanda garnizoana din Paris, unde a şi capitulat în august 1944.

La mijlocul lui septembrie 1944, Grupul de armată XII comandat de Bradley, acum întărit, forţase înaintarea către frontiera germană, ajungând în apropiere de Aachen, iar în Lorena ajunsese până la Nancy. Sectorul de la Düsseldorf la Trier era acoperit de Heeresgruppe B comandată de Generalfeldmarschall Walther Model, formaţiune similară cu grupul de armate comandat de Bradley. Model era unul dintre cei mai talentaţi comandanţi germani, maestru al războiului defensiv. Model devenise copilul-minune al armatei lui Hitler şi atunci când situaţia părea disperată şi înfrângerea inevitabilă, acesta îl chema pe comandantul energic şi aspru să salveze situaţia. După o carieră remarcabilă în Rusia, unde a fost comandant de panzere, Model a ajuns cel mai tânăr feldmareşal german, în martie 1944. Când Heeresgruppe Mitte a fost distrusă de Armata Roşie în urma Operaţiunii Bagration din vara anului 1944, Hitler i-a încredinţat lui Model sarcina aproape imposibilă de a restabili ordinea, lucru pe care acesta chiar l-a reuşit, în mijlocul haosului şi cu puţine întăriri. La mijlocul lunii august, când trupele germane din Franţa au fost încercuite în Punga Falaise, Hitler l-a rechemat pe Model de pe Frontul de Est şi i-a încredinţat comanda Heeresgruppe B. Retragerea necontrolată din Franţa fusese atât de extinsă şi de rapidă, începând cu a doua jumătate a lunii august până în a doua jumătate a lunii septembrie, încât comandanţii din Wehrmacht botezaseră această perioadă „vidul".Model a reuşit şi de această dată un miracol, salvând încă o situaţie disperată. Surplusul de personal din Luftwaffe şi Kriegsmarine a fost reorganizat în grabă în unităţi de infanterie care au fost

poziţionate de-a lungul abandonatei Linii Westwall, unde au primit ordin „să apere sau să moară“. La sfârşitul lunii septembrie, marşul de neoprit al Aliaţilor spre Berlin a fost stopat brusc, în mare măsură datorită talentului defensiv al lui Model.

Campania din toamnă a fost un alt test pentru abilităţile lui Model de a extrage fiecare dram de valoare defensivă de la trupele lui fărâmiţate. Hitler insista să se construiască o forţă de contraatac pentru ofensiva lui secretă din Ardeni, aşa că Berlinul era zgârcit cu sprijinul acordat Heeresgruppe B. Model nu avea cum să împiedice căderea Aachenului, dar a reuşit să provoace pierderi mari Aliaţilor în războaiele de uzură care s-au dat la Westwall în octombrie–noiembrie 1944, mai ales în crâncenele lupte de la pădurea Hürtgen. Model a fost ajutat în misiunea lui şi de vremea umedă de toamnă care reducea valorosul sprijin aerian de care beneficiau Aliaţii şi limita mobilitatea tancurilor acestora; şi problemele de aprovizionare pe care le-au avut Aliaţii au contribuit la încetinirea înaintării.

Ca şi în cazul celorlalţi comandanţi germani, Model nu a avut nici o contribuţie la planul ofensivei din Ardeni, pe care îl considera „al naibii de subţire“. Dar a încercat să-şi ducă la capăt misiunea cât a putut mai bine. Luptele de uzură de la Westwall din toamna lui 1944 slăbiseră foarte mult Heeresgruppe B, iar campania aliată de bombardare limitase sever capacitatea Wehrmachtului de a aduna destule rezerve pentru a răzbate în faţa Grupului XII al lui Bradley. După eşecurile înregistrate de ofensiva din Ardeni în prima săptămână, înainte de Crăciun, soarta operaţiunii era pecetluită. Fără să ia în seamă acest lucru, Model s-a încăpăţânat să continue ofensiva,

încercând s-o revigoreze prin redirecţionarea scrupuloasă a resurselor sale modeste, însă Bradley a profitat de avantajele Aliaţilor la nivel de mobilitate şi putere aeriană şi i-a zădărnicit eforturile. Luptele din Ardeni slăbiseră atât de tare Heeresgruppe B, încât Model nu mai avea altceva de făcut decât să încetinească înaintarea inevitabilă a Aliaţilor în Germania. Sub presiunea continuă impusă de trupele lui Bradley în Renania în martie 1945, Model a neglijat să mai protejeze ultimele capete de pod de la Rin. Capturarea podului Ludendorff de la Remagen a dus la încercuirea Heeresgruppe B în Punga Ruhr şi l-a împins pe Model la sinucidere. Ca mulţi comandanţi germani din generaţia sa, Model avea în minte numai datoria faţă de Germania şi considera că ambiţiile lui Hitler reprezintă interesul ţării. În final, loialitatea desăvârşită pe care a avut-o pentru regimul lui Hitler şi succesul cu care a amânat inevitabila victorie aliată nu au făcut decât să prelungească starea de război a Germaniei şi să mărească poliţa sinistră a pierderilor provocate de această amânare.

DUPĂ ÎNCHEIEREA OSTILITĂȚILOR

După încheierea războiului în Europa, preşedintele Harry Truman a ajuns la concluzia că are nevoie de „un militar deosebit“ care să rezolve problemele de la Administraţia Veteranilor (VA). Cum Eisenhower fusese numit şeful marelui stat major, următorul pe lista de candidaţi era Bradley. Truman îl remarcase anterior, mai ales că popularul jurnalist Ernie Pyle îi crease imaginea de „general-soldat“, iar preşedintele dorea un comandant care să fie mai simpatizat de soldatul obişnuit decât unul ca Patton. Postul din VA, cu toate că nu era unul obişnuit pentru un militar de carieră, căpătase o importanţă excepţională, fiindcă era elementul esenţial pentru reintegrarea în viaţa civilă a unui număr atât de mare de militari, conform noii Legi a Veteranilor. Eisenhower l-a asigurat pe Bradley că va face presiuni pentru a fi numit mai târziu şef de stat major în locul său, iar acesta a acceptat postul. Poziţia îi cerea să se implice în politica naţională, pentru că beneficia de numeroase surse de patronaj politic şi avea sub control un buget de excepţie. Lui Bradley i se cerea să administreze un vast program de asigurări, credite pentru educaţie, credite pentru case şi tratament medical. Truman şi Bradley au avut o colaborare bună, chiar dacă nu împărtăşeau aceleaşi puncte de vedere în chestiunile legate de apărare. Amândoi proveneau din familii de fermieri

din Missouri şi amândoi aveau opinii politice influenţate covârşitor de mişcările populiste din prerie specifice începutului de secol XX.

Bradley şi-a îndeplinit îndatoririle cu profesionalismul obişnuit, dar continua să fie mai presus de toate un lider militar, nu un administrator civil. Truman ar fi vrut ca el să rămână cel puţin doi ani în acest post, pentru a se ajunge la o anumită stabilitate, dar în acest timp Eisenhower voia să părăsească postul de şef al marelui stat major, căutând să se retragă din viaţa publică. În noiembrie 1947, Bradley a fost propus ca şef al marelui stat major, iar propunerea a fost validată de Congres la începutul anului 1948. Armata se afla într-o stare foarte tulbure în perioada postbelică. În 1947, US Army Air Force fusese în sfârşit separată ca armă independentă, iar fostul Departament de Război era în plin program de reorganizare, sub supravegherea noului secretar al Apărării, James Forrestal. Războiul Rece începuse, iar trupele americane din Europa treceau acum de la misiunea de ocupare la cea de apărare a continentului în faţa fostului aliat, Uniunea Sovietică. De la sfârşitul războiului, efectivele armatei fuseseră reduse drastic, iar acum abia reuşeau să-şi îndeplinească misiunea de ocupare. Bradley s-a plâns mai târziu că, în 1948, armata americană „nu putea să se lupte nici să iasă dintr-o pungă de hârtie“. Bradley a promovat insistent câteva iniţiative care ar fi putut revolva în parte problemele cu care se confrunta armata, inclusiv un program de instruire militară generală şi de federalizare a Gărzii Naţionale. Cele mai mari discuţii erau stârnite de cheltuielile viitoare necesare apărării, reduse mult sub administraţia Truman. Bugetul a rămas în continuare mult sub nivelul pe care Bradley îl considera prudent

Bradley depune jurământul în fața lui Eisenhower, după ce a fost numit șef de stat major în locul acestuia, în februarie 1948. În spatele lor sunt președintele Harry Truman și secretarul de stat pentru armată, Kenneth Royall.
MHI

şi mai târziu a admis că una dintre cele mai mari greşeli pe care le-a făcut în această perioadă a fost că nu s-a luptat mai mult pentru creşterea bugetului. Punctul culminant al reorganizării prin care trecea Departamentul Apărării a fost crearea unei funcţii de preşedinte al statelor majore reunite (SMR), în încercarea de a impune o comandă comună care să pună punct animozităţilor existente între diversele arme. Truman l-a numit pe Bradley

în această funcţie, în august 1949, acesta devenind primul preşedinte al statelor majore reunite.

Problemele pe care le aveau forţele armate americane au fost dureros de vizibile în iunie 1950, când Coreea de Nord a invadat Coreea de Sud. În special armata din Pacific era într-o formă proastă şi au fost necesare măsuri urgente de construirea unei forţe adecvate de contraatac, chiar în condiţiile în care adversarul era unul atât de firav precum Coreea de Nord. Pe lângă postul de preşedinte al SMR, în 1950 Bradley a fost şi primul preşedinte al Comitetului Militar NATO, înfiinţat în cadrul efortului internaţional de a controla puterea militară sovietică.

Comanda supremă a operaţiunilor din Coreea îi revenise generalului Douglas MacArthur, comandant al teatrului de război din Pacific cu baza la Tokyo. Spre deosebire de Eisenhower, Bradley nu avusese prea multe contacte cu MacArthur de-a lungul timpului. Iniţial, comanda forţelor armate din Coreea îi fusese încredinţată generalului Walton „Bulldog“ Walker, care în timpul celui de-al Doilea Război Mondial fusese comandantul Corpului XX, în subordinea lui Patton. Walker era un comandant agresiv şi dominant care a contribuit la reorganizarea armatelor din Coreea după primele eşecuri, dar în scurt timp relaţia lui cu MacArthur s-a deteriorat din cauza unor controverse pe tema tacticilor.

Deşi MacArthur jucase un rol esenţial în construirea defensivei din Coreea, el era în acelaşi timp o persoană foarte independentă şi a început să decidă acţiuni fără să se consulte în prealabil cu Bradley sau cu Truman, trecând peste limitele fireşti dintre politica civilă şi cea militară. Truman şi Bradley au început să ia în calcul destituirea lui în august 1950, după acţiunile întreprinse de acesta

în apărarea insulei Formosa (Taiwan), care nu fuseseră aprobate de guvernul american. Truman a reuşit să-l convingă pe Marshall să revină în activitate, pentru a da mai multă greutate instituţiei din Washington, şi, după un proces de confirmare intempestiv, acesta a fost numit secretar la Apărare, în septembrie 1950. La insistenţele lui Truman, Bradley a primit în aceeaşi lună a cincea stea de general, care îi aducea un rang echivalent cu cel al lui MacArthur. Bradley nu s-a arătat deloc încântat de planul de debarcare la Inchon folosit de MacArthur în Coreea, iar succesul operaţiunilor acestuia, din septembrie 1950, nu a făcut decât să îi încurajeze lui MacArthur tendinţele de a acţiona independent de Washington.

Bradley a caracterizat mai târziu lunile noiembrie şi decembrie din anul 1950 drept „cele mai dificile din cariera mea militară, mai dificile şi decât ofensiva din Ardeni. Războiul din Coreea s-a transformat brusc dintr-o victorie

Bradley în 1948, în funcția de şef de stat major al armatei.
MHI

într-o înfrângere umilitoare".Bradley, MacArthur şi toate autorităţile de la Washington interpretaseră greşit intenţiile Chinei. În noiembrie, Armata de Voluntari a Poporului Chinez (AVPC) şi-a început intervenţia în Coreea după ce armata americană forţase înaintarea la nord de paralela 38. În decembrie 1950, acţiunile izolate ale chinezilor căpătaseră amploarea unei invazii de proporţii, care a copleşit rapid unităţile avansate din Armata VIII americană în Coreea de Nord. Forţele americane se găseau acum în retragere totală către sud. Schimbarea bruscă intervenită în teatrul de luptă năştea acum spectrul unui război total cu China, un lucru pe care Truman şi Bradley voiau să-l evite. Politica americană spera să reechilibreze balanţa în Coreea după intervenţia chineză, dar în acelaşi timp să evite escaladarea războiului în afara peninsulei coreene.

Între Washington şi MacArthur dezacordurile s-au înmulţit, chiar şi după ce în ianuarie 1951 frontul s-a stabilizat. Moartea lui Walker într-un accident de maşină a impus numirea lui Matthew Ridgway în funcţia de comandant de armată în subordinea lui MacArthur. Ridgway era prieten cu Bradley încă din perioada în care se afla la Divizia 82 şi, la începutul anului 1951, rolul lui a fost esenţial pentru refacerea defensivei americane din Coreea. La începutul primăverii, trupele ONU din Coreea treceau din nou în ofensivă. Ruptura finală în relaţiile cu MacArthur s-a produs la sfârşitul lui martie 1951, când acesta a trimis un comunicat prin care sugera că Beijingul ar vrea să negocieze cu el viitorul acestui conflict. Fusese avertizat mai de mult de Truman să nu facă declaraţii politice, în schimb, el încercase cu bună ştiinţă să submineze comunicaţiile ulterioare dintre Truman şi Beijing

Bradley a fost primul preşedinte al Statelor Majore Reunite. Aici se află într-o călătorie în Europa, în vederea organizării NATO, împreună cu şeful operaţiunilor navale, amiralul Louis Denfield (stânga), şi cu şeful de stat major al forţelor aeriene, Hoyt Vandenberg (dreapta).
MHI

printr-o scrisoare personală care contravenea flagrant politicii Washingtonului. Pe 24 martie, Truman a decis că nu mai poate tolera insubordonarea lui MacArthur şi a ridicat această problemă în discuţii purtate cu cei din conducerea militară, inclusiv cu Bradley, pe 6 aprilie. Nici Bradley, nici Marshall nu socoteau că MacArthur era un caz clar de insubordonare şi nici unul dintre ei nu agrea ideea eliberării lui din funcţie, de teamă că acest lucru ar duce la politizarea conducerii militare. Pe 9 aprilie, Truman a declarat fără echivoc că vrea să-l schimbe pe MacArthur

şi i-a cerut lui Bradley să propună un înlocuitor; Bradley l-a propus pe Ridgway, care avusese o prestaţie admirabilă în Coreea. Propunerea a fost acceptată şi pe 11 aprilie 1951 Truman a făcut anunţul oficial. MacArthur era încă extrem de popular în Statele Unite, iar demiterea lui a dus la demararea unor anchete dure în cadrul Congresului, iniţiate de adversarii lui Truman. Bradley a continuat să afirme necesitatea de a nu pierde din vedere strategia

Bradley stă de vorbă cu ofiţeri superiori din cadrul armatei, pe 2 aprilie 1948. De la stânga la dreapta, pe rândul din faţă – Thomas Hanky (Regiunea Militară IV), Omar Bradley (şeful marelui stat major), Mark Clark (Regiunea Militară VI); rândul din spate – Courtney Hodges (Regiunea Militară I), Walton Walker (Regiunea Militară V), Leonard Gerow (Regiunea Militară VII) şi Alvan Gillem (Regiunea Militară III)).

MHI

mai amplă insistând că un război cu China ar fi „un război nepotrivit, într-un loc nepotrivit, la un moment nepotrivit și cu un adversar nepotrivit".

În timp ce administrația americană încerca să ajungă la o soluție diplomatică în conflictul coreean, Războiul Rece continua în Europa cu intensitate. Bradley spera că, după încheierea mandatului său de patru ani la SMR, va putea să se retragă, dar, în fața circumstanțelor, a acceptat propunerea lui Truman de a mai rămâne în funcție încă un mandat, care începea în august 1951. Situația indescisă din Coreea dusese la renașterea aripii izolaționiste din Partidul Republican, iar cum Truman devenise tot mai nepopular și victoria republicanilor în alegerile din 1952 părea probabilă. Liderul aripii izolaționiste era Robert Taft, iar perspectiva ajungerii acestuia la Casa Albă îi îngrijora foarte mult pe Eisenhower și pe mulți alții. Deși apolitic până la momentul acela, Eisenhower a fost convins cu ușurință să intre în cursa alegerilor preliminare republicane ca adversar al lui Taft. Truman și-a dat seama că șansele oricum slabe pe care le avusese erau acum pierdute. Eisenhower a obținut o victorie clară în fața contracandidatului democrat Adlai Stevenson la alegerile prezidențiale. În timpul campaniei electorale, Taft se folosise de politicile aplicate de Bradley la SMR ca de o armă împotriva lui Eisenhower. Ike a acceptat să facă schimbări la Departamentul Apărării, dar schimbările au fost făcute în colaborare cu Bradley. Acesta oricum voia să se retragă și, conform unei înțelegeri informale care prevedea să fie înlocuit cu un ofițer de la o altă armă, pe postul de președinte SMR a fost numit amiralul Arthur Radford. Postul de șef de stat major al armatei i-a revenit lui Matthew Ridgway. Bradley s-a retras oficial în august 1953.

După ce a ieşit la pensie, Bradley s-a delectat cu vechile lui pasiuni – cursele de cai şi fotbalul universitar. A avut mai multe funcţii de preşedinte de onoare, fiind inclusiv preşedintele consiliului de administraţie al companiei Bulova Watch, din 1958 până în 1973. După moartea soţiei sale, în 1965, s-a recăsătorit un an mai târziu. În timpul Războiului din Vietnam a fost consultant special în echipa de „Înţelepţi" a preşedintelui Lyndon Johnson. Bradley se afla de partea celor care susţineau Războiul din Vietnam şi se opunea retragerii. În ultimii săi ani a avut probleme cardiace, petrecând mult timp internat la William Beaumont Army Medical Center, de lângă Fort Bliss, Texas, unde a şi murit în urma unui infarct, pe 8 aprilie 1981, la vârsta de 88 de ani. Este înmormântat la Arlington National Cemetery, lângă Washington, DC.

MODUL DE GÂNDIRE

Opiniile lui Bradley în legătură cu războiul viitorului erau inspirate atât de studiile sale personale, cât şi de sistemul educaţional al armatei. Ca adolescent, citise foarte mult despre primele războaie ale Americii, în special, evident, despre războaiele cu Franţa şi cu indienii, războiul revoluţionar şi, cel mai important, războiul civil. Educaţia primită la West Point nu atingea decât tangenţial istoria militară, dar, după ce a fost numit instructor în cadrul academiei în 1921, a avut ocazia să citească mai mult despre arta războiului. Cu toate că armata americană de după Primul Război Mondial se concentra în special pe lecţiile şi tacticile folosite în războiul de tranşee din 1914–1918, Bradley s-a convins, încet, încet, că războiul civil şi mai ales campaniile lui William Sherman sunt un model mai potrivit pentru viitoarele războaie. Când a fost participant la cursul avansat de la Şcoala de Infanterie, în 1924, curriculum de acolo i s-a părut revelatoriu pentru că acorda o mare atenţie „războiului deschis“ de genul celui purtat în războiul civil, în timp ce restul armatei se concentra pe modelul războiului din 1914–1918. În acelaşi timp, a fost dezamăgit că Şcoala de Infanterie nu integrează mai bine tancurile şi aviaţia în strategiile moderne. Bradley era tot mai convins că viitorul războiului era reprezentat de mecanizate.

Comanda batalionului din Hawaii l-a modelat profesional. A devenit ferm convins că un comandant trebuie să dezvolte un simţ al terenului care să-l ajute la implementarea tacticilor de infanterie şi folosea hărţi şi machete tridimensionale atât pentru pregătirea lui, cât şi a comandanţilor din subordine. Fascinaţia pe care o avea pentru studierea terenului a născut şi unul dintre principiile sale, care spunea că un comandant trebuie să examineze situaţia tactică din perspectiva adversarului. Asta nu însemna că îşi dorea cu orice chip servicii de informaţii mai bune, ci că un comandant trebuie să facă un pas înapoi pentru a vedea lucrurile prin ochii inamicului, astfel încât să poată anticipa reacţiile acestuia. Un principiu cât se poate de valid, dar care avea şi neajunsuri, după cum s-a văzut în Ardeni, când Bradley a interpretat greşit intenţiile germanilor din cauza propriilor prejudecăţi legate de un atac în Ardeni pe timp de iarnă.

Funcţia academică de la Command and General Staff School de la Fort Leavenworth l-a ajutat să aprecieze mai bine aspectele profesionale ale activităţii de planificare, teoriile şi tacticile oficiale ale armatei. Cursurile i s-au părut convenţionale, pline de stereotipii. În acelaşi timp, şi-a dat seama că un comandant poate adopta tactici neconvenţionale doar dacă este stăpân pe arta găsirii celor mai bune soluţii la schimbările inerente pe care inovaţiile sale le vor aduce în tactica adversarului. Lui Bradley i-au plăcut mai mult lecţiile lui George C. Marshall, de la Şcoala de Infanterie, de la sfârşitul anilor 1930, care puneau accentul pe războiul de manevră. A devenit unul dintre cei mai buni instructori din cadrul armatei şi 13 dintre cei 23 de ani cât a ţinut perioada interbelică a fost profesor la Şcoala de Infanterie sau la West Point. Ca profesor,

voia să-i înveţe pe tinerii ofiţeri să devină independenţi în gândire şi să nu aibă nevoie de instrucţiuni detaliate din partea superiorilor.

Bradley a fost în bună parte produsul armatei americane interbelice şi un susţinător fervent al reformei promovate de Marshall şi de alţi ofiţeri. A susţinut încă de la început teoria armelor combinate; în general, considera că, deşi ofiţerii veterani din Forţa Expediţionară Americană care luptaseră în Franţa se complăceau în adoptarea modelului impus de prima conflagraţie mondială, tehnologia va schimba polaritatea ofensivă–defensivă în viitoarele războaie.

Bradley nu a fost niciodată un rebel şi de obicei nu se simţea în largul lui alături de generali care ieşeau din tiparele obişnuite, precum Patton sau „Terrible Terry Allen". Dacă Bradley ar fi avut un cuvânt de spus, probabil că Patton nu ar fi primit niciodată comanda Armatei III în 1944. Cu toate că a încercat să adopte metoda lui Marshall, care îşi demitea lejer subordonaţii după o prestaţie slabă, Bradley mai mult lătra decât muşca. În memorii, el îşi asumă responsabilitatea pentru demiterea lui Terry Allen de la comanda Diviziei 1 Infanterie în Sicilia; documentele sugerează însă că demiterea lui s-a făcut datorită faptului că Eisenhower şi Patton îl considerau epuizat. Bradley era de multe ori tolerant cu comandanţii, cum s-a întâmplat în cazul prietenului său Courtney Hodges, în ciuda prestaţiei lui îndoielnice din Ardeni. Nu avea ezitări când era vorba de demiterea comandanţilor de divizie, dar aceste demiteri erau puse în operă de cei de la nivelurile inferioare de comandă, la armată sau la corp de armată.

În calitate de comandant de armată, Bradley a fost reprezentantul tipic al liderului de infanterie, preferând abordări prudente şi folosirea intensă a puterii de foc.

A demonstrat că s-a acomodat foarte repede cu integrarea tancurilor şi a mecanizatelor în strategiile contemporane, iar principalele lui ofensive – operaţiunile Cobra, Queen, Voyage – au implicat folosirea îndrăzneaţă a armelor combinate, cu accent egal pe tancuri şi pe suport aerian. În ciuda problemelor vizibile pe care le-au avut aeropurtatele în Sicilia, Bradley a fost unul dintre susţinătorii cei mai fermi ai operaţiunilor aeropurtate în vederea Operaţiunii Overlord. Dar după eşecul lamentabil înregistrat de operaţiunile aeropurtate din Ziua Z şi după înfrângerea suferită de Operaţiunea Market Garden, a ezitat să mai folosească această forţă. Comandanţii germani îl considerau un comandant mult mai conservator decât un ofiţer ca Patton, dar aceştia au interpretat greşit în mod frecvent intenţiile planurilor sale. Bradley însuşi considera că stilul lui de comandă pune mai mult accent pe logistică decât o făceau planurile lui Patton. Nu era atât de plin de sine încât să respingă sugestiile unor subordonaţi valoroşi. Planul pentru înaintarea spre Sena se născuse la Armata III, comandată de Patton, dar Bradley l-a acceptat cu entuziasm şi a promovat ideea în faţa lui Eisenhower. După experienţele cu Patton în Sicilia şi Tunisia, Bradley a încercat să nu-şi dirijeze prea strict subordonaţii. Era un „om de organizare“, bun cunoscător al armatei americane, aşa cum fusese ea reformată de George C. Marshall. În consecinţă, el era oglinda acestei instituţii, cu calităţile şi defectele ei.

O VIAȚĂ ÎN CUVINTE

Bradley a scris două cărţi legate de rolul jucat de el în al Doilea Război Mondial. Publicată în 1951, *A Soldier's Story (Povestea unui soldat)* a venit chiar după volumul lui Eisenhower care prezenta anii de război, *Crusade in Europe (Cruciadă în Europa)*. Cartea a fost scrisă când Bradley încă era preşedintele Statelor Majore Reunite. Ea nu este propriu-zis o autobiografie, ci mai degrabă viziunea lui în legătură cu anii de război. Mulţi critici consideră că volumul a fost scris în mare parte de un scriitor-fantomă, Chet Hansen, cel care i-a fost multă vreme aghiotant. Oricare ar fi adevărul despre autorul real al cărţii, ea reflectă în mod sigur părerile lui Bradley despre colegi şi despre aspectele controversate ale campaniilor din Europa. Cea de-a doua carte, *A General's Life (Viaţa unui general)*, a fost publicată la puţin timp după moartea lui, în 1983. Este o autobiografie în toată regula, scrisă în mare parte de colaboratorul său, renumitul istoric american Clay Blair. Cartea se bazează atât pe amplele interviuri luate lui Bradley, cât şi pe studiile amănunţite ale lui Blair.

Bradley nu a atras atenţia istoricilor la fel de mult ca Eisenhower, Patton sau MacArthur. Profesionalismul lui taciturn nu avea dramatismul, egocentrismul sau exuberanţa operativă a comandanţilor mult mai teatrali menţionaţi mai sus. Pe de altă parte, Bradley a fost totuşi

mai bine văzut decât omologul său american Jacob Devers, comandantul Grupului de armată VI, care nu are nici o autobiografie şi nici o biografie mai amplă. În privinţa aceasta, Bradley se apropie mai mult de majoritatea ofiţerilor superiori americani care în general evitau lumina reflectoarelor. Patru dintre cei cinci comandanţi americani de armate din TEO – Simpson, Hodges, Patch şi Gerow – sunt practic necunoscuţi de publicul larg; numai Patton a reuşit să iasă din anonimat.

Comandanţii care voiau cu orice preţ să adopte stilul comandantului-erou, precum Patton, căutau atenţia publicului. Lucru evident mai ales în iconografia războiului. Când priveşti colecţia de fotografii oficiale ale armatei SUA, este imposibil să-ţi scape zecile de poze cu Patton; fotografii cu Bradley în Sicilia aproape nu există, iar cele folosite în această carte provin din colecţia unui ofiţer din statul major al lui Bradley, nu din cea a armatei. Colecţia de fotografii a US Army Signal Corps din al Doilea Război Mondial, păstrată acum la Record Group 111-SC de la National Archives and Record Administration de la College Park, Maryland, dovedeşte încă o dată modestia lui Bradley. Există colecţii dedicate special lui Eisenhower, MacArthur, Patton şi Clark, sau chiar colecţii dedicate unor ofiţeri cu funcţii mai puţin importante, precum Ridgway sau Van Fleet. O colecţie Bradley nu există. Cartierul său general de la Armata I şi ulterior cartierul general de la Grupul de armată XII nu au avut un birou de presă ataşat decât în februarie 1945, iar cele mai multe fotografii oficiale cu el, înainte de 1945, au fost făcute în timpul unor vizite la alţi comandanţi.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Rapoarte ale Armatei SUA

12th Army Group, Report of Operations: Final After Action Report (1946)

First United States Army Report of Operations 1 August 1944 to 22 February 1945 (1946)

Third Army, Report of Operations, August 1944–May 1945 (1946)

To Bizerte with the II Corps:: 23 April–13 May 1943 (1943)

Cărţi

Alexrod, Alan, *Bradley*, Palgrave Macmillan, 2008

Bradley, Omar, *A Soldier's Story*, Henry Holt, 1951

Bradley, Omar, Blair Clay, *A General's Life*, Simon and Schuster, 1983

Crosswell, D.K.R., *Beetle: The Life of General Walter Bedell Smith*, University Press of Kentucky, 2011

English, John, *Patton's Peers: The Forgotten Allied Field Army Commanders of the Western Front 1944–1945*, Stackpole, 2009

Hogan, David, *A Command Post at War: First Army Headquarters in Europe, 1943–1945*, Center for Military History, 2000

Jordan, Jonathan, *Brothers, Rivals, Victors: Eisenhower, Patton, Bradley and the Partnership that Drove the Allied Conquest in Europe*, NAL Caliber, 2011

Weigley, Russell, *Eisenhower's Lieutnants: The Campaigns of France and Germany,* Indiana University Press, 1981

